

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 45 Wydanie P

Poznań, środa dnia 29 stycznia 1936

Rok 31

Poznań, 28 stycznia.

„Dzielnicowość”

Od pewnego czasu pod adresem społeczeństwa ziem zachodnich, a szczególnie wielkopolskiego, wysuwany jest znów zarzut „dzielnicowości”, „egoizmu dzielnicowego”, czy nawet „partykularyzmu”. Zarzut to niesłuszny i w wysokim stopniu krzywdzący Wielkopolskę, wogóle zachodnią część Polski, która chyba nie bez podstaw twierdzić o sobie może, że jest jedną z najbardziej patriotycznych i najofiarniejszych części Rzeczypospolitej.

Nie nadarmo zresztą ogromna większość uświadomionego społeczeństwa naszej dzielnicy od kilku już dziesiątków lat skupia się w szeregach ruchu wszechpolskiego, — tego ruchu, który jako zasadę swą naczelną wysunął prymat dobra narodowego nad interesami poszczególnych dzielnic, warstw społecznych, grup gospodarczych czy wreszcie jednostek. Z pełnym poczuciem dumy powiedzieć możemy, że idea solidarności narodowej ponaddzielnicowej i ponadklasowej właśnie u nas najgłębsze zapuściła korzenie i najpiękniejsze wciąż wydaje owoce.

W świetle tego stanu rzeczy zarzut wybujałej „dzielnicowości” w odniesieniu do Wielkopolski wydać się musi każdemu bezstronnemu obserwatorowi jakimś wysoce szkodliwym absurdem. Trzeba rzeczy powiedzieć wyraźnie. Jeśli w społeczeństwie naszym — tem karnem, wysoce wyrobionem obywatelsko i gorąco patriotycznym społeczeństwie wielkopolskiem, — wyczuwa się nastroje, nazywane przez pewnych ludzi i pewne koła „dzielnicowymi”, jest to jedynie reakcja na to, co nas boli i oburza i przed czem bronić się mamy wszelkie prawo.

A więc reakcja przeciw uspoledzaniu żywiołu wielkopolskiego przy obsadzaniu stanowisk publicznych. Reakcja przeciw spychaniu na niższy poziom — naszego życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego, które osiągnęło wysiłkiem i pracą szeregu pokoleń wielkopolskich tak wysoki stopień rozwoju. Reakcja przeciw przeszczerpianiu na ziemie zachodnie metod, obcych i zasadniczo przeciwnych naszym pojęciom moralnym.

Dziś chcemy poruszyć tu pierwsze z tych zagadnień, mianowicie sprawę obsadzania stanowisk publicznych. Dalecy jesteśmy od wysuwania tezy, że w każdym województwie, czy każdej dzielnicy na stanowiskach tych zatrudniani być powinni wyłącznie ludzie miejscowi. Byłoby to niedorzecznością z wielu względów; przedewszystkiem dlatego, że nie wszędzie znajduje się na miejscu dostateczna liczba jednostek kwalifikowanych w pewnych specjalnych dziedzinach, następnie zaś dlatego, że jest rzeczą wysoce wskazaną, by urzędnik, zwłaszcza wyższej kategorii, rozszerzał swe horyzonty przez stopniowe poznawanie różnych dzielnic i różnych ośrodków.

Pogrzeb króla Jerzego V

Nieprzeliczone tłumy z całej Anglii przybyły do Londynu — Majestatyczny pochód żałobny

Londyn. (Tel. wł.) W dniu pogrzebu króla stolica Anglii przyszykana jest chmurami. Nad ranem spadł deszcz. Od najwcześniejszych godzin porannych ulice, któremi przechodził kondukt żałobny, zapelnione były publicznością. Obok dobrze ubranych, widziało się i ubogie stroje robotnicze. Miejsca na trybunach były wszystkie zajęte już przed godziną 8 rano.

O godz. 8 spadł znów deszcz, lecz nie zdołał on nikogo wypłoszyć z trybun. Tysiące Anglików przybyło do Londynu za ostatnie oszczędności, wielu robotników z Walji, mimo chłódów zimowych, z powodu braku pieniędzy przejechało całą drogę do Londynu na rowerach.

Punktualnie o godz. 10,45 kondukt żałobny wyruszył z Westminster-Hall przez Hyde Park do stacji Paddington. Trumnę ze zwłokami zgasłego króla wyniosła i ustawiła na ławecie armatniej marynarka, która dostąpiła tego wielkiego zaszczytu dlatego, że zmarły król, jeszcze wówczas, gdy nie myślał o tem, że zostanie następcą tronu i kró-

lem Anglii, obrał karierę oficera marynarki. Na trumnie złożono insygnja królewskie: jabłko i berło, oraz jedyny wieniec, od królowej. Przed lawetą armatnią z odkrytymi, pochylonemi głowami, stali marynarze, admirałowie i generałowie armji lądowej. Krótka komenda, marynarze jednym ruchem kładą czapki na głowy. Głucho zabrzmiał dzwon i żałobny pochód ruszył z miejsca.

Londyn. (PAT.) Pochód z trumną otwiera marszałek arystokracji rodowej Anglii ks. Norfolk w asyście heroldów oraz rozmaitych dygnitarzy królewskich, ubranych w tradycyjne mundury. Trumnę ciągną marynarze.

Tuż za trumną kroczy król Edward VIII, poprzedzany przez chorążego, niosącego sztandar królewski. Za królem idą jego bracia, następnie jego szwagier lord Harewood, brat królowej ks. Athlone, szwagier zmarłego, król Haakon norweski i jego syn, następcą tronu Norwegji.

Orszak panujących otwierają prezydent republiki francuskiej, król duński i król rumuński, za nimi król bułgarski i król belgijski, potem szwedzki następca tronu, książę regent jugosłowiański i następca tronu, włoski. Po nich idą dalsi członkowie rodów panujących i członkowie rodziny królewskiej. Następnie w specjalnej dworskiej karosy, przyozdobionej koroną, jedzie królowa-wdowa ze swą córką, ks. Mary, z siostrą zmarłego króla i swoją synową ks. Jorku.

Za karocą królowej — szefowie delegacji państw obcych, w ich liczbie gen. Kazimierz Sosnkowski w jednym szeregu z szefem delegacji amerykańskiej Normanem Davisem i szefem delegacji tureckiej min. Arasem. Za del. państw obcych przedstawiciele dominjów brytyjskich, następnie zaś w 7 karocach księżniczki dworu królewskiego i inne przybyłe na uroczystości żałobne księżniczki obce oraz damy dworu. Pochód (CIĄG DALSZY NA STRONIE 2-giej.)

Poza tem pewne „przemieszanie się” mieszkańców poszczególnych stron Polski uznać należy za czynnik pożądanym z punktu widzenia wzajemnego poznania się i wzajemnego użyczenia sobie swych dodatnich wartości; wszak nie może ulegać wątpliwości, że każda z ziem Rzeczypospolitej posiada odrębne walory, których rozpowszechnianie bogaci całość i przynosi jej pożytek.

Z drugiej jednak strony istnieje szereg przyczyn, przemawiających za tem, by znaczna część stanowisk publicznych obsadzana była właśnie przez jednostki, wyrosłe z „terenu”. Przede wszystkim dlatego, że ludzie ci lepiej znają psychikę swego społeczeństwa, jego potrzeby i bolączki, bardziej się z niem pod każdym względem zrosli i zżyli od wczesnej młodości. Łatwiej więc wytwarza się tu stosunek wzajemnego zaufania, tak niezbędnego między społeczeństwem a urzędnikami i wogóle pracownikami publicznymi.

Dochodzi tu jeszcze wzgląd specjalny w okresie kryzysu i bezrobocia: poczucie sprawiedliwości nakazuje, by wolne stanowiska obsadzać przede wszystkim ludźmi miejscowymi, o ile nie mają oni widoków na znalezienie pracy gdzieindziej.

Poza tem wśród ogólnej liczby pracowników publicznych w całej państwie — bez względu na ich rozmieszczenie — winna być przestrzegana pewna proporcja w ilości jednostek, pochodzących z poszczególnych dzielnic, by nie wyglądało to na uprzywilejowanie tych czy innych części narodu na niekorzyść innych, bo to zawsze wywołuje rozgoryczenie, zwłaszcza, jeśli upośledzone są dzielnice, wysoko stojące pod względem kultury i oświaty, i mające uzasadnione poczucie swej wartości.

Otóż z tych właśnie punktów widze-

nia sprawa udziału Wielkopolan w stanowiskach publicznych przedstawia się w najwyższym stopniu nienormalnie. Jeśli najpierw chodzi o samo Poznańskie, to widzimy ich na posadach niższych funkcjonariuszy, ale na stanowiskach średnich i wyższych brak ich niemal zupełnie.

Nie chcemy być gołostowni i służyćmy cyframi, narazie z zakresu obsady personalnej starostw i urzędu wojewódzkiego w Poznaniu.

Otóż na 28 starostw powiatowych i grodzkich w województwie poznańskim zaledwie 4, (dosłownie czterech) tj. 14 proc. ogólnej liczby, pochodzi z Wielkopolski. Pozostałych 24 starostów, a więc 86 proc. ogólnej liczby, jest rodem z innych stron, a mianowicie 16 z Małopolski, 4 z b. Kongresówki, 4 z kresów wschodnich.

A jak jest w poznańskim urzędzie wojewódzkim? Na 72 wyższych urzędników z Poznańskiego jest rodem zaledwie 15, tj. niewiele ponad 20 proc. pozostałych 57, czyli około 80 proc. pochodzi z innych stron, a mianowicie: 23 z Małopolski, 17 z b. Kongresówki, 9 z poza granic Polski, 6 z województw wschodnich, 1 z Pomorza i 1 ze Śląska. Nie są Wielkopolanami ani wojewoda, ani wicewojewoda, a na 28 naczelników wydziałów oraz kierowników oddziałów i działów w urzędzie wojewódzkim (łącznie ze stanowiskiem dyrektora Wyższego Urzędu Ubezpieczeń) jest Wielkopolan tylko 8, reszta zaś, to jest 20, pochodzi skądinąd.

Są to niewątpliwie proporcje krzywdzące, przyczem stwierdzić należy, że stan rzeczy przesunął się tu na niekorzyść żywiołu wielkopolskiego specjalnie od czasu nastania reżimu „sanacyjnego”. Jakże dziwnie w tem świetle wygląda zarzut „dzielnicowości”!

Kto jest w tym wypadku bardziej „dzielnicowy”: czy Wielkopolanie, któ-

rzy zastrzegają się przeciw ich upośledzeniu, czy też czynniki, które powodują, że w województwie poznańskim 80-85 proc. średnich i wyższych stanowisk publicznych obsadzonych jest przez jednostki z innych dzielnic?

A dalej: niedość, iż Wielkopolanie tak drobną tylko ilość stanowisk publicznych zajmują w swej własnej ziemi, ale równocześnie nie widzimy ich niemal wcale na tych stanowiskach i w innych dzielnicach: niema ich — z śmiesznie drobnymi wyjątkami — ani we władzach centralnych w Warszawie, ani na stanowiskach starostów, czy innych wyższych i średnich urzędników na prowincji.

Nie chcemy być źle zrozumiani i powtarzamy, że nikt rozsądny nie będzie wysuwał postulatu wyłączności stanowisk publicznych w województwie poznańskim dla ludzi rodem z Wielkopolski, tembardziej, że znamy urzędników rodem z innych dzielnic, którzy najzupełniej są na swoim miejscu. Ale musi tu być ustanowiona jakaś właściwa i czyniąca zadość wszystkim względom rozumowym i uczuciowym proporcja.

Jeśli bowiem w początkach naszego bytu państwowego brak było Wielkopolsce odpowiedniej ilości sił wykwalifikowanych, to obecnie — po 17 zgórą latami niepodległości i wychowaniu całego zastępu dzielnych fachowców — przeszkoda ta już zupełnie nie istnieje. To też społeczeństwo nie tylko wielkopolskie, ale także Pomorza i Śląska, — a na ziemiach tych stosunki są takie same jak u nas — kategorycznie domaga się zmiany obecnego stanu rzeczy.

Domaga się szerszego uwzględniania żywiołu miejscowego, zarówno przy obsadzaniu stanowisk publicznych na swych ziemiach, jak wogóle na obszarze całej Polski, i ze stanowiska tego nie ustąpi.

Szczegóły bitwy w Tembienie

Przebieg trzydniowych zmagania według źródeł włoskich — Niezwykle zacięte walki — Doskonale współdziałanie wojsk erytrejskich z dywizją „czarnych koszul“

Paryż. (Pat.) Według wiadomości ze źródeł włoskich, naczelnictwo otrzymało wiarogodne dane, że silne oddziały przeciwnika zgrupowane w okolicy Andino - Abi - Adi - Enda - Marian i Quoram pod dowództwem rasy Kassy i rasy Sejuma, zamierzają przeprowadzić atak w kierunku północnym w oczywistym zamiarze przecięcia połączenia między frontem, a tyłami. Wobec tego dowództwo włoskie postanowiło rozpocząć natarcie w okolicy Tembien - Endera. We wspomnianym natarciu miały wziąć udział korpus erytrejski oraz oddziały drugiego i trzeciego korpusu armii narodowej.

Oddziały trzeciego korpusu rozpoczęły atak 19. bm. i zajęły Debri, oraz Negaida. Akcja wojskowa w Tembienie rozpoczęła się 20. bm., gdy inna część wojsk erytrejskich posunęła się od przesyku Adaro ku wzgórzom, znajdującym się na wschód od Melfa i napotkała przeciwnika około Zerban Kerkata. Po zacieklej walce, trwającej do wieczora, wojska zdołały odeprzeć nieprzyjaciela ku Melfa, zadając mu ciężkie straty. Jednocześnie dywizja czarnych koszul, która broniła przesyk Kasien, posunęła się naprzód, wysyłając oddziały wywiadowcze na Abi - Adi.

W dniu 21. bm. kolumna korpusu erytrejskiego, która stoczyła walkę pod Zerban Kerkata, posunęła się naprzód i po szeregu walk zajęła 22. bm. wzgórze Lata Kuit. Lekkie oddziały wywiadowcze, które wyruszyły z przesyku Mariu dotarły niemal do Debra Ambay, gdzie zaatakowały je przeważające siły przeciwnika. Po dłuższej walce oddziały te połączyły się z resztą dywizji, przeciwko której skierowane było główne uderzenie wrogów.

Tegoż dnia, podczas gdy dywizja „czarnych koszul“ stawiała energiczny opór atakom nieprzyjacielskim, kolumnę korpusu erytrejskiego skierowano ku Uariu. 23. bm. pod daremnej próbie opanowania tego przesyku, Abisyńczyki widząc, że są zagrożeni przez posuwającą się z boku kolumnę włoską, cofnęli się. Dywizja „czarnych koszul“ wykorzystując położenie, ruszając szybko naprzód i zadając przeciwnikowi dalsze ciężkie straty.

Walki toczące się w okolicach Tembien doprowadziły do przewidzianych wyników i przeciwnik musiał się cofnąć ku zachodowi. Zachowanie się wojsk włoskich i tubylczych zastugi-

wało na najwyższe pochwały. Walczące oddziały zaopatrywane były w żywność i amunicję przez lotników. Wśród

Echa bombardowania ambulansów

Adis Abeba. (PAT.) Przybyło tu wczoraj kilku pracowników ambulansu szwedzkiego Czerwonego Krzyża, reszta przylatuje dziś samolotem.

Personel sanitarny zmuszony był do porzucenia pod Negeli samochodu i całego wyposażenia, uratowanego po bombardowaniu w grudniu pod Dolo. Doktor Hooper (Kanadyjczyk), który stał na czele oddziału sanitarnego abisyńskiego w prowincji Sidamo, stracił cały swój dobytek.

Paryż. (PAT.) Źródła francuskie donoszą z Adis Abeby, iż 18. bm. lotnicy włoscy bombardowali ambulans abisyński w pobliżu Makale. Pierwsze

bombardowanie nastąpiło o godz. 8.30, przyczem raniono 5 kobiet. Tegoż dnia bombardowano ambulans po raz drugi o godz. 14, przyczem raniono 2 dzieci.

Kierownik ambulansu, Austrjak dr. Schuppler, oraz jego pomocnicy kap. Brohil i Achmed wystali protestacyjny telegram do kierownictwa Czerwonego Krzyża w Adis Abebie, domagając się zawiadomienia Lili Narodów o bombardowaniu i zapewniając, że godła Czerwonego Krzyża były jak najlepiej widoczne w chwili bombardowania. Dopiero gdy zdano sobie sprawę, że Włosi ze szczególną zaciętością bombardują ambulans, godła te usunięto.

Abisyńska odezwa do ludności

Adis Abeba. (PAT.) Rząd abisyński ogłosił odezwę do ludności, wzywając ją do coraz bardziej gorliwego współdziałania przy obronie kraju.

„Lepiej narazić się na straty materialne — brzmi odezwa — niż na zagładę ojczyzny. Pracujcie ze wszystkich sił dla obrony naszej wolności, jedni — orężnie, inni — składając ofiary, inwalidzi i starcy, wznosząc modły do Boga. Kobiety abisyńskie niech idą za przykładem Włoszek, które wraz ze swą królową złożyły w ofierze ojczyźnie kosztowności. Dawajcie wszystko, na co was stać, aby nie popaść w niewolę obcego władcy.“

„Módlcie się gorąco do Boga, myślcie o tem, co uczcił On już dla was. Dzięki łasce Najwyższego, który broni słusznej sprawy abisyńskiej, leją obfite deszcze w okresie, w którym normalnie bywa posucha. Dziękujcie Stwórcy za zwycięstwo piękne, które przyniósł naszym wojskom na froncie Tigré, dając im w ręce znaczną zdobycz w sprzecie wojennym, który Włosi przywieźli ze sobą, usiłując na próżno zagarnąć nasz kraj w swoje ręce. Zjednoczcie wasze dusze, wasze ręce i wasze modlitwy, a najpotężniejsza broń nie będzie w stanie nic nam uczynić.“

Przeciw Żydom

Warszawa. (Tel. wł.) Prasa żydowska donosi, że około 600 rodzin handlarzy i kupców żydowskich z miasteczka Przytyk i z okolicy pod Radomiem straciło możliwość życia, gdyż nie dopuszczają się tam handlarzy na targ i wstrzymuje się ludność od kupowania u Żydów. Do Przytyka, Odrzywoła i Opoczna przyjechał delegat żydowskiego komitetu ekonomicznego, aby zbadać położenie na miejscu, zebrać dokładne materiały i przedstawić je władzom. (w)

Odrzucone veto

Waszyngton. (PAT.) — Senat większością dwóch trzecich głosów, a mianowicie 76 przeciw 19 odrzucił veto prezydenta przeciw projektowi ustawy o wypłacie zapomóg byłym wojskowym przez wydanie osobnych bonów 50-dolarowych.

Wskutek uchwały senatu ponieważ izba też przeszła nad veto prezydenta do porządku dziennego, projekt otrzymuje moc ustawy.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5,23 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,23 1/2 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 28. 1. 1936 r. Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 57,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4 1/2% listy zast. złote w złocie po 39,—, natomiast płacono za 4 1/2% złotowe listy zast. serja L 38,— oraz za 4% listy zast. konwert. 33,50.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 96,50.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 57,50 P.

4 1/2% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 1/2% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 39,— O.

4 1/2% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 38,— P.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 33,50 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 96,50 P.

Tendencja spokojna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 28. 1. 1936 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Spędzono: wołów 40, buhajów 135, krów 253, świń 1285, cieląt 494, owiec 62, razem 2269 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:

Wolny: Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzegowe 52— 58

Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 44— 50
Mięsiste tuczone starsze 40— 42
Miernie odżywione 32— 36

Buhaje:

Wytuczony pełnomięsiste 48— 54
Tuczone mięsiste 42— 46
Nietuczony dobrze odżywione starsze 38— 42
Miernie odżywione 32— 34

Krowy:

Wytuczony pełnomięsiste 48— 54
Tuczone mięsiste 40— 46
Nietuczony dobrze odżywione Miernie odżywione 14— 18

Jałowice:

Wytuczony pełnomięsiste 52— 58
Tuczone mięsiste 44— 50
Nietuczony dobrze odżywione Miernie odżywione 32— 36

Młodzież:

Dobrze odżywione 30— 36
Miernie odżywione 28— 30

Cielęta:

Najprzedniejsze cielęta wytuczony 62— 68
Tuczone cielęta 56— 60
Dobrze odżywione 50— 54
Miernie odżywione 40— 48

O W C E:

Wytuczony pełnomięsiste jaźnieta i młode skopy 56— 60
Tuczone starsze skopy i maciorki 40— 50
Dobrze odżywione 00— 00
Miernie odżywione 00— 00

ŚWINIE: (TUCZNIK):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi: 88— 90
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi: 84— 86
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi: 78— 82
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi 72— 76
Maciory i późne kastraty 72— 82
Przebieg targu normalny.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 28. 1. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:

1) żyto 715 g/l.
2) pszenica 756 g/l.
3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Zyto (Usposob. spokojne) 12,00— 12,25
Zyto (Usposob. spokojne) 18,25— 18,50
Jęczmień browarowy 14,25— 15,25

Usposobienie spokojne
Jęczmień 700—725 g/l. 13,75— 14,25
Jęczmień 670—680 g/l. 13,25— 13,50

Usposobienie spokojne
Owies 450—470 g/l. 14,00— 14,25
Owies standartowy 13,75

Usposobienie spokojne
Maka
żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 18,75— 19,00
żytnia gat. I 0-45% wł. w. 18,50— 18,75
żytnia gat. I 0-55% wł. w. 18,00— 18,25
żytnia gat. I 0-65% wł. w. 17,25— 17,75
żytnia gat. II 45-55% wł. w. 14,25— 15,25

Usposobienie spokojne
pszena gat. IA 0-20% wł. w. 30,75— 32,50
pszena gat. IB 0-45% wł. w. 30,00— 30,50
pszena gat. IC 0-55% wł. w. 29,00— 29,50
pszena gat. ID 0-60% wł. w. 28,50— 29,00
pszena gat. IE 0-65% wł. w. 27,50— 28,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 26,75— 27,25
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 26,25— 26,75
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 23,75— 24,25
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 21,75— 22,25
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w. 20,25— 20,75

Usposobienie spokojne
Otręby żytnie stand. 9,75— 10,25
Otręby pszen. grube stand. 12,00— 12,50
Otręby pszenne średnie st. 10,75— 11,50
Otręby jęczmienne 9,75— 11,00
Rzepak zimowy 41,00— 42,00
Rzepak zimowy 40,00— 41,00
Siemię lniane 36,00— 38,00
Gorzycza 37,00— 39,00
Wyka latowa 22,00— 24,00
Peluska 24,00— 27,00
Groch Viktorja 24,00— 29,00
Groch Folgera 22,00— 24,00
Lubin niebieski 9,50— 10,00
Lubin złoty 11,00— 11,50
Seradela 22,00— 25,00
Mak niebieski 64,00— 66,00
Koniczyna czerw. surowa 105,00— 115,00
Konicz. czerw. 95-97% czyst. 125,00— 135,00
Koniczyna biała 75,00— 110,00
Koniczyna szwedzka 170,00— 195,00
Koniczyna żółta odłuszczona 65,00— 75,00
Przełot 75,00— 90,00
Makuch mian. w taflach 16,75— 17,00
Makuch rzepakowy w tafl. 14,25— 14,50
Makuch słon. w tafl. 42/43% 18,25— 18,75
Śrut Soja 21,00— 22,00
Słoma pszena luzem 2,20— 2,45
„ pszena prasowana 2,70— 2,95
„ żytnia luzem 2,50— 2,75
„ żytnia prasowana 3,00— 3,25
„ owsiana luzem 2,75— 3,00
„ owsiana prasowana 3,25— 3,50
„ jęczmienna luzem 2,20— 2,45
„ jęczmienna prasow. 2,70— 2,95
Siano zwykłe luzem 5,75— 6,25
„ zwykłe prasowane 6,25— 6,75
„ nadnoteckie luzem 6,50— 7,00
„ nadnoteckie pras 7,50— 8,00
Ogólne usposobienie spokojne

Ogólny obrót: 2215,6 tonn, w tem żyta 400 tonn, pszenicy 709 tonn, jęczmienia 469 tonn, owsa 68 tonn.

Narady w Genewie nad sankcjami

Londyn. (Tel. wł.) „Morning Post“ donosi:

Angielscy rzeczoznawcy dla spraw wywozu nafty, wyjadą we wtorek nad Leman. Genewska komisja rzeczoznawców, która rozpoczyna swe obrady w środę, zajmować się będzie obowiązującymi już sankcjami. Omawianie zakazu wywozu nafty rozpocznie się prawdopodobnie dopiero w przy-

szłym tygodniu i potrwa 4 do 5 dni.

Posiedzeniu komisji osiemnastu, celem powzięcia ostatecznej uchwały w tej sprawie odbędzie się prawdopodobnie dopiero w połowie lutego.

W przeciwnieństwie do innych dzienników angielskich „Morning Post“ jest zdania, że komisja 18 wypowie się za wprowadzeniem w życie zakazu wywozu nafty do Włoch.

Rozmowa Flandina z Edenem

Paryż. (Tel. wł.) Francuski minister spraw zagranicznych Flandin, który przybył na pogrzeb króla, w poniedziałek naradził się z min. Edenem.

Londyński korespondent „Matina“ twierdzi, że rozmowa trwała przeszło godzinę i dotyczyła całokształtu

polityki międzynarodowej.

„L'Oeuvre“ natomiast oświadcza, że spotkanie Flandina z Edenem w poniedziałek trwało bardzo krótko. Dopiero po pogrzebie obaj ministrowie odbędą wyczerpującą wszystkie zagadnienia rozmowę

Pogrzeb króla Jerzego V

(Dokończenie ze strony 1-szej).

zamykają znowu oddziały wojska i policyj.

Gdy pochód żałobny ruszył z miejsca, uderzono w historyczny dzwon na wieży pałacu, t. zw. „big ben“, który powoli, miarowo wybił 70 uderzeń. Żałobny jęk wielkiego dzwonu długo rozlegał się dookoła i rozbrzmiewał jeszcze, gdy pochód doszedł już daleko od Westminsteru. Równocześnie baterja dział,

ustawiona w Hyde Parku, rozpoczęła salutowanie orszaku żałobnego salwą 70 strzałów.

Równo 2 godziny pochód podążał przez ulice Londynu. Gdy o godz. 11,45 laweta z trumną stanęła przed gmachem dworcowym, trumnę zdjęto i wniesiono do wagonu specjalnego pociągu żałobnego.

Punktualnie o godz. 12 pociąg ruszył w stronę Windsoru.

Polityczna mozaika nowego rządu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, 26 stycznia.

P. Albertowi Sarraut przypadło w udziale utworzenie setnego rządu Trzeciej Republiki. Nowa formacja gabinetowa jest błaża, nie stoi też na poziomie potrzeb chwili i istotnych interesów narodu.

Panuje przekonanie, że rząd ten nie przeprowadzi żadnych ważnych reform, że w najlepszym razie o ile nie zostanie wcześniej obalony, przetrwa do wyborów. Leży to oczywiście w zamysłach lewicy. Premier Sarraut, radykal, dzierży przeciw i tekę ministerstwa spraw wewnętrznych; portfel sprawiedliwości spoczywa w rękach p. Delbosa, prezesa grupy parlamentarnej radykałów, robót publicznych w rękach p. Kamila Chautempsa, jednego z szefów tegoż stronnictwa; ministerstwo zaś oświaty powierzono p. Guernut'owi, znanemu masonowi, b. prezesowi Ligi Praw Człowieka, będącej filją łóż. Nie potrzeba chyba zaznaczyć, że owe cztery portfele są w okresie wyborczym najważniejsze.

Pierwszą cechą nowej formacji rządowej to jej sympatje masonskie. Ale są i inne, niemniej znamienne. Na uwagę bowiem zasługuje fakt, że przeszło doń kilka osobistości z p. Chautemps na czele, których obciążano pewną odpowiedzialnością za aferę Stawiskiego. Ich ponowny udział w rządach należy uważać za rodzaj rewanżu, za próbę przekreślenia „6-go lutego”, który był buntem sumienia narodowego przeciw winowajcom przestępcom nadużyć i skandalu.

O ministerstwie spraw zagranicznych można powiedzieć, że posiada aż dwóch przedstawicieli: p. Flandina na Quai d'Orsay, a p. Boncoura dla Genewy. Pierwszy jest zdecydowanym anglofilem, a drugi przesiąknięty mistyką genewską: łatwo więc zrozumieć, iż polityka zewnętrzna Francji może ulec pewnemu przesunięciu. P. Flandin zresztą, obecnie nie ukrywa, że w wielu okolicznościach nie podzielał zdania p. Laval... swego byłego premiera.

Czy jednak ta nowa załoga ministerjalna posiada przynajmniej z punktu widzenia doktrynalnego, że tak powiemy, wspólną wytyczną, wspólny program? I to nawet nie. Wystarczy bowiem podkreślić, że p. Regnier, minister finansów, jest zdecydowanym przeciwnikiem dewaluacji, a minister Déat, niemniej zdecydowanym jej zwolennikiem. Ale jaką tekę powierzono temu ostatniemu? — Ano portfel... ministerstwa lotnictwa! P. Déat tymczasem posiada dużą solidną kulturę, uniwersytecką, ale ta jest, niestety, niewystarczająca na kierowanie tak trudnym departamentem, jakim jest departament lotnictwa. Tymczasem nowy jego kierownik — i to w najlepszym razie — zna tyle awjacje, co każdy jej amator po pierwszym chrzcie powietrznym!

Już ten przykład świadczy najlepiej, że w formacji gabinetowej p. Sarraut zlepiono bardzo różnorodne żywioły, byle tylko je zlepić. Jest to zatem gabinet „lewicowego centrum”, bo idącego od grupy „Alliance démocratique”, reprezentowanej przez p. Flandin, aż do neosocjalistów reprezentowanych przez p. Déat właśnie.

Kto jednak przyczynił się najbardziej do tego zlepiania tak różnorodnych części. — Ano p. Mendel. Bez niego p. Sarraut nie byłby może wogóle, a w każdym razie równie szybko postawił na nogi swego gabinetu. Minister Mandel jest, jak wiadomo izrealitą, niezmiernie zręcznym w manewrowaniu, mającym też może na oku doprowadzenie pewnego pięknego poranka swojej osoby do fotelu premiera Francji!

Przyjęcie nowego rządu w kuluarach parlamentarnych odbyło się bez entuzjazmu. Ugrupowania narodowe są mu oczywiście przeciwne. Fakt charakterystyczny: „Alliance démocratique”, której prezes p. Flandin wszedł do gabinetu p. Sarraut, protestuje energicznie przeciwko stanowisku prezeń zajętemu. Wobec tego jedni przewidują, że albo nowy minister spraw

zagranicznych sam się do dymisji poda, albo też jego ugrupowanie mu tę dymisję zgotuje.

Dzisiaj też jasnym jest, że ludzie, którzy obalili rząd narodowy p. Laval mieli dwojaki cel: 1) powołać do życia formację ministerjalną, nie zbytnio czerwoną, ale w którejby na czoło wysunęli się masoni — ta I-sza bodaj międzynarodówka — a mający przygotować po wyborach drogę do rządów „Frontu Ludowego”, 2) położyć kres polityce zagranicznej b. premiera, starającego się wszelkimi siłami utrzymać równowagę pomiędzy przyjaźniami Francji, a to z Wielką Brytanią i Włochami.

Nie będziemy bawili się w żadne prognozyki. Możemy tylko stwierdzić, że jeżeli rząd, z tak barwnej mozaiki dążeń politycznych i charakterów złożony, utrzyma się, to tylko dzięki poparciu lewicy. P. Sarraut wprawdzie zaznaczył że pragnie stać na czele gabinetu „koncyliacji”. Utworzył tymczasem rząd przeciwko któremu musi wystąpić „front narodowy”, ponieważ przewidujący wpływ mają w nim nietylko masoni, ale że za jego kulisa mi działają socjaliści i komuniści.

I. B.

Dziwny język niemiecki

Olsztyn, 27 stycznia.

Niemcy wschodnio-pruscy bardzo często w prasie i ustnie wyrażają zadowolenie z powodu postępów, jakie w ostatnich latach poczynił język niemiecki w okolicach, zamieszkałych przez ludność polską.

Kto jednak choć na chwilę zetknął się z tą ludnością, wie, że radość Niemców jest nieuzasadniona. Język niemiecki bowiem jest tu taki, że go sami Niemcy nie rozumieją. Oto kilka przykładów.

„Josef, bring den plug“ (Józefie, przynieś plug). „Franz, bring die czapka“ (Franciszku, przynieś czapkę). Powiedzenia te stały się przysłowiami, pomimo, że się narodziły za ludzkiej pamięci, w ostatnich latach. Świadczą one o nieznanym słowniku niemieckiego.

Są też inne zwroty, bardziej charakterystyczne, które świadczą o jeszcze innych brakach. „Wenn die koza die Zug verfahren, dann haben die Bahnmeister die Schulden daran“. Jest to odpowiedź pewnego przodownika robotników kolejowych, dana dozorczy kolejowemu, a sens jej taki: Jeśli pociąg przejeździe kozę, to dozorca kolejowy poniesie winę.

Ludzie ci mówią po niemiecku źle, a piszą jeszcze gorzej. Władze i instytucje prywatne częstokroć nie odpowiadają na ich wnioski dlatego, że nie rozumiały treści pisma. Dawniej takie listy wędrowały na stół redakcyjny prowincjonalnych gazet niemieckich. Dziś prasa ich nie ogłasza, gdyż byłoby to nie na rękę czynnikom, propagującym język niemiecki na naszym terenie. Czasami jednak trzeba załatwić sprawę ustnie. Były wypadki, że urzędnik rozmawiał z wieśniakiem godzinami, zapraszał do pomocy kolegów, i nie dowiedział się, o co wieśniakowi chodzi. Wieśniak bowiem używał więcej polskich wyrazów, niż niemieckich.

Już z tego widać jasno, że Niemcy wschodnio-pruscy nie mają się czem chwalić. Także ludności, która się sili na język niemiecki, jest dość niewesoła. Jest ona przedmiotem kpin. Każdy o takim człowieku wyraża się nie inaczej jak: „Niemiec z polskim ozorem“.

Oczywiście, że w spisach ludności język tych ludzi określa się jako niemiecki. I to bez pytania się o osoby. Niemcy sądzą, że jeśli Polak potrafi powiedzieć po niemiecku kilka słów, to już Niemiec. Niemcy nie chcą wiedzieć o tem, że ludzie ci w domu mówią po polsku, a tylko z obcymi starają się mówić po niemiecku.

Zanim tutejsza ludność nauczyłaby się mówić dobrze po niemiecku, trzeba by chyba stu lat. Ludność zrosła się z językiem polskim tak, że trudno jej mówić inaczej.

SECUNDUS.

„Deutsche Vereinigung“ chce objąć swą działalnością całą Polskę

Na terenie życia organizacyjnego mniejszości niemieckiej w Polsce zaszła znów ważny fakt. Oto t. zw. „Deutsche Vereinigung”, grupująca żywioły „staroniemieckie” (zbliżone do dawnego Stronnictwa Niemiecko-Narodowego w Rzeszy), postanowiła rozszerzyć swą działalność na całą Polskę. Do tej pracy „Deutsche Vereinigung” — jak wiadomo — w myśl statutu, zatwierdzonego we wrześniu 1934 przez polskie władze wojewódzkie, działała wyłącznie na obszarze Poznańskie i Pomorza; w innych okolicach kraju czynne były organizacje, pokrewne jej ideowo, ale mające od-

miennie nazwy. Obecnie ma to wszystko ulec unifikacji.

Odnosna uchwała zapadła na zjeździe delegatów „D. V.”, który odbył się w Bydgoszczy dnia 25 stycznia r. b. Referat w sprawie odpowiedniej zmiany statutu wygłosił prezes organizacji dr. Kohnert. Jednymyślnie postanowiono zwrócić się do władz o zmianę zasięgu działalności „Deutsche Vereinigung” na całe państwo, oraz o zmianę par. 9 w kierunku zmniejszenia liczby delegatów na walne zjazdy „D. V.”, dotychczasowy bowiem klucz wobec stałego wzrostu liczby członków okazał się niewygodny.

Sądząc z dotychczasowej praktyki władz wobec organizacji ludności niemieckiej, należy przypuszczać, że „Deutsche Vereinigung” bez trudności uzyska zmianę swego statutu w myśl wyrażonych życzeń.

Zajścia na zebraniu „młodoniemieckim”

Czarnków. — W piątek wieczorem miało się odbyć w „Ogrodzie Browarnym” wielkie zebranie publiczne „Jungdeutsche Partei”. Już o godz. 7 sala wypełniła się po brzegi. Na zebranie przybyli Niemcy z całego prawie powiatu, mówcy zaś i przywódcy przyjechali z Bydgoszczy i z pod Śmigła. Na sali, udekorowanej swastykami hitlerowskimi, widać było wielu Niemców w mundurach i z przepaskami hitlerowskimi.

Pierwszy mówca, wychwalając Hitlera, zaatakował „staroniemców” i w delikatny sposób dał wyraz swym nadziejom co do przyszłości Poznańskiego. Gdy zaczął przemawiać drugi mówca i zaczęli Polaków, przybyłych tutaj z ciekawości, zaintonowali oni „Boże coś Polskę”, podczas gdy Niemcy śpiewali po niemiecku. Doszło wreszcie do bójki, tak, że policja musiała zebranie rozwiązać. Efektem zebrania było kilka pokaleceń, rozbite krzesła i szyby. (cn)

Umorzenie sprawy przeciw narodowcom z Krzywina

W dniu dzisiejszym przed sądem apelacyjnym w Poznaniu miała się odbyć rozprawa odwoławcza oskarżonych: Jana Góreckiego, Franciszka Góreckiego, Marcina Pudysia, Józefa Góreckiego, Stefana Strczyńskiego, Henryka Nędzewicza, Franciszka Krysiaka, Stanisława Piotrowskiego, Bronisława Kaczmarska, Antoniego Grygla, Feliksa Smyślnego, Jana Gintera, Romana Ślusarska, Józefa Tycnera, Jana Kurasińskiego, Franciszka Hojaka, Heleny Muszyńskiej, Leona Pacholskiego, Stefana Tycnera, Marty Bielewiczowej i Ignace-

go Ekerta, wszystkich z Krzywina i okolicy, którzy w dniu 9 listopada ub. r. skazani zostali przez wydział zamiejscowy sądu okręgowego w Lesznie na kary więzienia po 6 lub 10 miesięcy, za wzięcie udziału w znanych zajściach w Krzywiniu, z dnia 14 września ub. r. Ławę obrończą reprezentował adw. Kwasięborski.

Przed rozpoczęciem rozprawy na wniosek stron sąd postanowił, że sprawa ta podlega przepisom amnestji z 1935 r. i umorzył ją. (an)

Po krwawej i długotrwałej bitwie zdobyli Włosi warownię Dogea, jeden z najważniejszych punktów strategicznych. W warowni zabito od razu dwie baterje haubic.

Ludendorff o hitlerowskim sposobie wojny

Paryż. (Tel. wł.) W prasie francuskiej ostatni wywiad Hitlera, udzielony „Paris Soir”, oraz książka Ludendorffa pt. „Wojna integralna”, wywołały bardzo silne wrażenie.

Prawdopodobnie zajęcie się temi sprawami zmierza do przyspieszenia jeszcze przed wyborami przyjęcia układu francusko-sowieckiego. „Wojna integralna” Ludendorffa zapowiada nagle napisać i niszczenie nie tylko

armji, ale również ludności przeciwnika. W Paryżu przypisuje się wywodom Ludendorffa charakter urzędowy, inaczej — zgodę najwyższych czynników Rzeszy.

Prasa i koła polityczne poświęcają temu więcej miejsca i czasu, niż sprawom wewnętrznym, które nie mogą ulec wielkim zmianom przed zbliżającą się datą powszechnego głosowania.

Żądania w sprawie Gdańska

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondent genewski „Kurjera Warszawskiego” donosi, że stałe prezydium parlamentarnej Obrony Praw Ludów, w którym zasiadają parlamentarzyści wszystkich odmiennych politycznych 11 krajów, wyśleszczało do Rady Ligi Narodów memorandum, zawierający 4 następujące punkty:

1. zniesienie wyborów z kwietnia 1935 r., uznanych za niekonstytucyjne przez sądy samego Gdańska;

2. rozpisanie nowych wyborów pod kontrolą Ligi Narodów;

3. rozszerzenie uprawnień wysokiego komisarza oraz zapewnienie ludności gdańskiej wolności prasy, zebrań i t. d.;

4. zniesienie zarządzeń, wydanych przeciw prasie opozycyjnej i przyznanie jej odszkodowań za poniesione straty.

Podanie podpisali wiceprezes belgijskiej izby deputowanych Meysman, przewodniczący rady narodowej Szwajcarii Nicolle, oraz w imieniu parlamentu francuskiego b. minister Cot.

„Tems” o układzie polsko-niemieckim

Paryż. (Tel. wł.) „Tems” — jak donosi koresp. „Kurj. Warsz.”, w związku z rocznicą układu niemiecko-polskiego zwraca uwagę, że nie rozwiązał on ani jednej z ważnych spraw, obchodzących bezpośrednio Warszawę i Berlin. Sprawy te tylko odroczone.

Jeżeli sojusze, zawarte przed układem berlińskim, są w mocy, to wartość ich należy mierzyć na podstawie życiowych przykładów. Otóż Polska przeciwstawiła się łącznie z Niemcami

zawarci paktu wschodniego. Nieufność wobec Czechosłowacji ma wiele podobieństwa z zastrzeżeniami Berlina do Pragi. Plan węgierski połączenia w jeden blok Warszawy, Berlina i Budapesztu, plan, który ma u swoich podstaw zmianę traktatów, znajduje postuch w pewnych kołach polskich.

Wszystko to świadczy, że układ berliński stworzył nowego ducha, którego przejawy należy śledzić z największą uwagą.

Strzały komunisty w sądzie

Wilno. (Tel. wł.) Szczegóły w sprawie zajścia w sądzie wileńskim stwierdzają, że Jakób Strzelczuk, który padł ofiarą zamachu, miał jeszcze składać zeznania w 17 innych procesach komunistycznych.

Po złożeniu zeznań przez Strzelczuka podszedł do niego obrońca adw. Czerniowski i zaczął zadawać mu pytania, stojąc blisko świadka. Nagle z piątego rzędu krzesel wśród publiczności podniósł się młody mężczyzna, miarowym krokiem zbliżył się do stołu sędziowskiego, lewą ręką chwycił

za kelnierz Strzelczuka, a w prawej pojawił się rewolwer. Nim ktokolwiek zdolał się zorientować, napastnik strzelił 4-krotnie do Strzelczuka. Następnie wyciągnął drugi rewolwer i w ten sposób zaczął wychodzić niezatrzymany przez nikogo. Dopiero na schodach dosięgły go strzały wywiadowców.

Strzelczuk odniósł tylko nieznaczne rany. Arterje nie są uszkodzone, mimo, że kula przeszła szyję na wylot. Napastnik Sergiusz Prytycki, komunistą, również ma nieznaczne rany.

Próby ratowania Hauptmanna

Paryż. (PAT.) Gazeta „Telegraf” donosi, że kolejarz na stacji Lany, František Nitka, otrzymał od Herminji Just z Chicago listy, zawierające jakoby dowody niewinności Hauptmanna.

Pani Just twierdzi, że w liście do Nitki pisała po porwaniu dziecka Lindbergha, nie wiedząc, iż Hauptmann będzie oskarżony w tej sprawie i podała pewne szczegóły, mogące stanowić dla niego alibi. Nitka odnalazł tylko jedną kartkę listu bez daty. W kartce tej pani Just pisze, że w dniu porwania małego Lindbergha Hauptmann znajdował się w winiarni w jej domu w Chicago.

Nitka przesłał oryginał listów do władz w Chicago.

Praga. (PAT.) František Nitka odesłał listy, dotyczące Hauptmanna, nie do władz w Chicago, lecz do autorki listów, pani Just, na jej żądanie.

Pani Just twierdzi, że w liście do Nitki pisała po porwaniu dziecka Lindbergha, nie wiedząc, iż Hauptmann będzie oskarżony w tej sprawie i podała pewne szczegóły, mogące stanowić dla niego alibi. Nitka odnalazł tylko jedną kartkę listu bez daty. W kartce tej pani Just pisze, że w dniu porwania małego Lindbergha Hauptmann znajdował się w winiarni w jej domu w Chicago.

Niezwykłe mrozy

Donoszą z Berlina, że w początku lutego uda się do Waszyngtonu delegacja niemiecka, złożona z przedstawicieli min. żegluga powietrznej, min. poczt i niemieckiej hanzy lotniczej, aby przeprowadzić rozmowy w sprawie nawiązania połączenia lotniczego nad północną częścią Atlantyku.

Donoszą z Moskwy, że lawica lodowa, uniesiona przez fale morza Kaspijskiego pod Gurjewem z 200 rybakami i 2.000 koniami zatrzęsła się po przepłynięciu 200 km. Ustalono połączenie z ładem. Rybakom nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

W Chicago przejeżdżający przez most nad ulicami miasta pociąg wykołosił się, przyczem 3 wagony zawisły nad ulicą. 10 osób jest ciężko rannych.

London. (Tel. wł.) Stany wschodnie Ameryki Północnej nawiedzone zostały nową falą niezwykle silnych mrozów.

W środkowych stanach straszny mraz trwa już szósty dzień bez przerwy. Liczba ofiar wzrosła do 235. Straty wynoszą kilka milionów dolarów. Najwięcej ucierpiał ogrody owocowe.

Młodzież Wszechpolska

Zebrań dyskusyjny M. W. z referatem kol. L. Doruszewskiego „O polskim ruchu korporacyjnym” odbędzie się w czwartek, 30 bm.

Jeszcze o polszczeniu się Bambrów

W numerze 41 „Kurjera Poznańskiego” opublikowałem artykuł na temat polszczenia się poznańskich Bambrów. Pisałem tam między innymi: „Chcę tylko zwrócić uwagę na moment bodaj dotychczas nie podnoszony, jakim jest słowiańska krew bamburgerskich kolonistów”. Już po napisaniu, a częściej owo po ukazaniu się artykułu, dowiedziałem się jednak, że tego rodzaju tłumaczenie procesu polonizacji Bambrów już było przed moim artykułem wysuwane.

Najpierw zwrócił mi uwagę p. doc. dr. Wojtkowski, że tak tłumaczył tę sprawę w artykule publikowanym ongi w „Kurjerze Poznańskim” J. Suchowiak, nazywając Bambrów Babiakami.

Oprócz tego z analogiczną tezą wystąpił prof. dr. M. Rudnicki w artykule sprawozdawczym z I zjazdu filologów słowiańskich w Pradze w r. 1929. („Slavia Occidentalis”, t. IX, str. 750—757.) Profesor Rudnicki, opierając się na podobieństwie nazw rzecznych, wysuwa nawet przypuszczenie, że terytorja nad Górnym Menem, zamieszkała ongi przez Słowian, a później zgermanizowane, mogły powstać wskutek imigracji żywiołów słowiańskich z terenu Wielkopolski.

Jak zatem widzimy, sprawa posiada już swoją literaturę.

DR. KAROL STOJANOWSKI

II. poranek symfoniczny w Teatrze Wielkim — Solista: Dezyderjusz Danczowski

Jakoś szczęście nie sprzyja porankom symfonicznym. Już drugi z rzędu (także transmitowany przez radio — przynajmniej w części), a jeszcze nie stanęliśmy nawet na płaszczyźnie przeciwnego poziomu koncertów wtorkowych. Przedewszystkiem sam program budzi pewne wątpliwości. Na Czajkowskiego zgoda, lecz „Święty Gaj” można, jak myślę, pozostawić Warszawie na jej regionalny użytek, u nas zaś zaprawić program raczej jakimś dobrem dziełem własnego regionu. Nie zamierzam poddawać tytułów takich dzieł — wyszłoby to na jakąś niezamierzoną reklamę! — lecz wiadomo, że wyboru na szczęście nie brak.

A teraz pare uwag o wykonaniu.

Dziwne rzeczy dzieją się czasami w naszej orkiestrze. Niektóre instrumenty drewniane wypływają na powierzchnię, jak olej, w miejscach najmniej wskazanych i wbrew zasadom gry zespołowej. Zabawne jest czasem to upajanie się swoim własnym polem. Ci panowie chcieliby widzieć w każdej symfonji koncert na swój własny instrument i nawet w zespole nie mogą opanować niewyżytej tęsknoty solisty Gorzej, że są to wszystkie rzeczy, wobec których paleczki naszych kapelmistrzów okazują się bezsilne (a może są za krótkie), chociaż ten sam dyrygent może mieć pod każdym innym względem niemały wpływ na orkiestrę. Jeśli dopiero teraz poruszamy bolączki, które mają już pewne niewesołe tradycje, to dlatego, że sytuacja pod tym względem stale się pogarsza, a po przykładzie Filharmonji berlińskiej wychodzi w świetle znacznie ostrzejszym, niż poprzednio.

Pożytywnym punktem poranku były warjacje Czajkowskiego. P. Danczowski, wiolonczelista o bardzo poważnych kwalifikacjach artystycznych, popisał się techniką zgola nieprzeciętną. Pewność podwójnych chwytów (doskonale oktawy), czystość flageoletów i ładny, soczysty ton, — aby tylko wymienić parę najważniejszych zalet — składają się na grę nader zajmującą. Również styl Czajkowskiego utracony był w sedno.

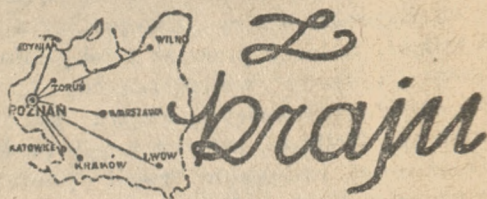
Tego samego nie można powiedzieć w odniesieniu do symfonji patetycznej. Dr. Latoszewski, któremu nigdy nie brakuje werwy, gdy na pulpicie leży partytura symfonji Mozarta, czuje się jakby obco w muzyce Czajkowskiego, do której — mam wrażenie — nie ma wewnętrznego przekonania. Symfonia była zbyt rozkawałkowana, linja kompozycji rwała się ciągle (zwłaszcza w pierwszych częściach). Może następny poranek będzie mógł być takim, jakim chcielibyśmy go słyszeć i jakim być może przy składzie naszej orkiestry i przy talencie kapelmistrza.

Dr. Z. SITOWSKI.

PASTILLES
VALDA
na
KATAR

W sprzedaży w aptekach
i składach aptecznych

ng 4731

POWRÓT MINISTRA BECKA

Minister spraw zagranicznych p. Beck, który w drodze powrotnej z Genewy wstąpił do Berlina, powrócił już do Warszawy.

UROCZYSTOŚCI PAPIESKIE W KRAJU

W dniu 6 lutego przypada czternasta rocznica wyboru kardynała Achileasa Rottiego na papieża, a w dniu 12 lutego, koronacja Ojca św. Piusa XI. W związku z tą rocznicą na intencję papieża odbędą się uroczyste nabożeństwa z Te Deum oraz akademje. (KAP)

PRODUKCJA OBUWIA MECHANICZNEGO W POLSCE

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, w ciągu roku 1935 wyprodukowano w Polsce ogółem 2.161.000 par obuwia skórzanego sposobem mechanicznym.

ZNOWU JEDEN, CO URABIAŁ NAM OPINIĘ ZAGRANICĄ

Policja w Warszawie aresztowała złodziejzka międzynarodowego Zyda Hersza Suhowolskiego, którego specjalnością było okradanie pasażerów na kolejach. Poszukiwano go także władze bezpieczeństwa Francji, Hiszpanji, Włoch i Niemiec. W mieszkaniu jego w Warszawie była urządzona kręgiówka, w której znaleziono cały arsenał środków, przy pomocy których sprytny oszust tak dalece potrafił zmieniać swój wygląd zewnętrzny, że w kołach kryminalistycznych był znany jako człowiek o stu twarzach. Również znaleziono przy nim kilka paszportów zagranicznych na fałszywe nazwiska.

ŚWIĘTOKRADZTWO

Do kościoła parafjalnego w Słubicach, pow. gostyńskiego włamali się w tych dniach złodzieje i zrabowali jeden kielich, trzy pateny, część monstrancji, którą złamali i bursę do chorych z pateną. Władze wdrożyły śledztwo. Kradzieży tego rodzaju w ostatnich czasach było coniemniara.

KONSEKRACJA BISKUPA-SUFRAGANA KIELECKIEGO

Dnia 25 lutego rb. w kościele katedralnym w Kielcach odbędzie się konsekracja nowomianowanego biskupa - sufragana J. E. ks. Franciszka Sonika. Sakry biskupiej udzieli J. E. ks. biskup Augustyn Losiński, współkonsekratorami będą koledzy akademicy biskupa-nominata: JJEE ks. biskup Tomczak, sufragan łódzki oraz ks. biskup Rancan, sufragan ryski. (KAP)

NAPAD BANDYCKI NA KASĘ KOLEJOWĄ

Na stacji kolejowej Kęty - Podlesie koło Bielska po odejściu pociągu w stronę Krakowa weszło trzech nieznajomych i zwrócili się do urzędnika Franciszka Pudelko z zapytaniem, kiedy pójdzie pociąg następny. Potem naraz jeden z nich zagroził urzędnikowi rewolwerem, a pozostali dwaj rzucili się na kasę i zabrali z niej 220 zł w gotówce. Zbiór był tego dnia dosyć znaczny, ponieważ właśnie rozpoczęła się sprzedaż biletów tygodniowych. Napastnicy byli widocznie o tem poinformowani, z czego wnosi się, że to byli jacyś miejscowi sprawcy. Śledztwo w toku.

NOWA SEKTA NA SUWALSZCZYZNIE

Jak donoszą, w okolicy Suwałk, mianowicie w śród ludności protestanckiej zdobywa grunt nowa sekta, której twórcą jest reemigrant z Ameryki, niejaki Stasiuniuk. Na „nabożeństwach” tej sekty, które odbywają się po domach prywatnych, obecni modlą się krzycząc głośno, poczem popadają w jakiś szal. Znaczną rolę odgrywa w tej sekcje niejaka Emilia Terej, coś w rodzaju nowej „mateczki” Kozłowskiej.

SPRAWA LWOWSKIEJ „WESOŁEJ FALI”

We Lwowie odbyła się ostatnio konferencja prasowa w Po.skim Radjo, na której dyrektor programowy p. Żulawski powiadomił obecnych, że „Wesoła Fala” nie ulegnie żadnym zmianom. Nadto zapowiedziano, że w tym roku lwowska stacja nadawcza zostanie znacznie wzmocniona.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA

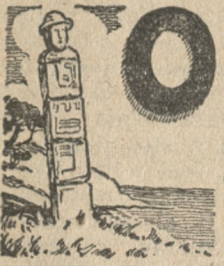
Zebrań plenarne odbędzie się we wtorek 28 b. m. w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75. Początek o godz. 20-ej. Kierownik.

FELJETON KULTURALNY

Na słowiańskim cmentarzysku

Napisał dr. Kazimierz Tymieniecki, profesor Uniwersytetu Poznańskiego

W „Rocznikach Historycznych”, wydawanych przez Towarzystwo Miłośników Historji w Poznaniu, ukazał się nader interesujący opis prasłowiańskich wykopalisk w Wolinie, koło Szczecina. Autorem jest prof. dr. K. Tymieniecki, redaktor „Roczników”, który uczestniczył w wycieczce naukowej do tych arcyciekawych wykopalisk. Zwróciliśmy się do świetnego uczonego z prośbą, aby zechciał podzielić się z czytelnikami „Kurjera” dalszemi z tej podróży wrażeniami. Oto one:

OSTATNIEMI dniami października ub. r., pociągiem osobowym w kierunku na Szczecin, opuściła Poznań grupka historyków i archeologów, złożona z

pięciu osób. Celem naukowej wycieczki było obejrzenie wykopalisk w Wolinie u ujścia Odry, pochodzących z epoki słowiańskiej. A więc jedno więcej cmentarzysko dawnych Słowian na ziemi dziś rdzennie niemieckiej. Podobno zresztą cmentarzysko wyjątkowo interesujące i w pewnej mierze nawet rewelacyjne. W mózgu naukowca, który swem „szkieletem i okiem” bez żywszych wzmruszeń rozpatrywać musi dawno przebrzmiałe dramaty i komedje ludzkie, w chwili nerwowego odprężenia w czasie beczynnej podróży budził się jakiś głębszy, subiektywny i „nienaukowy” niepokój. A jednocześnie za oknem pociągu blade słońce późnej jesieni, padające na „jajecznice” liściastych lasów i nikiły błękit wód, rozpoczynających się zaraz za Ławicą, wytwarzała odpowiedni do chwili nastrój, jak gdyby już „zaduszkowy”.

Po przekroczeniu śpiącej i pustej granicy w Krzyżu znaleźliśmy się na terytorjum dawnych ziem nadnoteckich, późniejszej Nowej Marchji, ażeby już rychło potem mieć miejscowości dawnego zachodniego, geograficznie ciągnącego ku Odrze, Pomorza. W Starogardzie, którego piękna słowiańska nazwa nie pozwalała nam zapomnieć o naszych słowiańskich nastrojach, wypadło się przesiąść do innego pociągu, a pierwszą napotkaną tutaj osobą był jakiś „robociarz” polski. W myśli wytwarzały się nieoczekiwane skojarzenia, które później jednak wystąpiły dopiero po przybyciu na miejsce.

Na dworcu w Szczecinie oczekiwał nas już konsul polski, p. S., sympatyczny i żywy „Kaliszanin”, jak wynikło z późniejszej rozmowy, oraz dwóch młodszych członków konsulatu. W obcym mieście znaleźliśmy się od razu pod troskliwą opieką, a w gościnnym domu pp. konsulostwa czekało nas towarzyskie zebranie z udziałem paru przedstawicieli nauki i społeczeństwa niemieckiego. W obcowaniu z członkami konsulatu odczuwaliśmy jednak przede wszystkim bliskość Polski współczesnej z własną, tak odmienną niejednokrotnie od niemieckiej kulturą towarzyską i literacką, a obecnie również i państwową. W pokrępionym jak gdyby nastroju biegliśmy też dnia następnego do Muzeum prowincjonalnego w Szczecinie, od zwiedzania którego rozpoczęliśmy część naukową wycieczki. W gmachu Muzeum, w którym zbierały się niegdyś stany prowincjonalne, a który zachował jeszcze swą dawną rokokową nazwę, natrzą postać nastąpiło też pierwsze spotkanie ze stroną niemiecką. Dyrektor Muzeum, prowincjonalnego a zarazem kierownik wykopalisk w Wolinie, dr. K., nie szczędził czasu ani trudu, żeby nas zapoznać z umiejętnie przez siebie kierowanymi zbiorami, a następnego dnia wziął również udział w zwiedzaniu przez nas Wolina. Władze administracyjne reprezentował radca regencyjny p. E., niegdyś przed wojną mieszkający przez czas pewien w Poznaniu, o czym nie omieszkał wspomnieć w rozmowie ze mną. Żywe nasze zainteresowanie budził trzeci przedstawiciel strony niemieckiej w powyższym i późniejszych jeszcze spotkaniach, a mianowicie ubrany w czarny mundur „sztafet ochronnych” p. D. W zbiorach muzealnych p. D. orientował się doskonale, jakkolwiek bliższą mu była niewątpliwie aktualność tych zbiorów dla chwili współczesnej, aniżeli ich ściśle naukowe znaczenie. Mnie osobliwie okazał wiele uprzejmości, ofiarowawszy swą pomoc przy zwiedzaniu miasta, w zrealizowaniu czego jedynie krótki dzień październikowy stanął ostatecznie na przeszkodzie. Człowiek ten, o

niezbyt zdrowym wyglądem i wąskich płucach, ale żywych i fanatycznych prawie oczach, powagą i całym swem obejściem kazał mi wierzyć w siłę moralną reprezentowanej przez niego idei. Obecność jednak czarnego mundurku w murach muzeum była dla nas w każdym razie nowością. Znam dość dobrze z opowiadań członków polskiej komisji rewindykacyjnej w Moskwie i innych miastach rosyjskich stosunki muzealne, archiwalne i biblioteczne sowieckie i uderzała mnie silnie analogja z tem co widzieliśmy obecnie w Niemczech. Panujący w Niemczech „regime” wychodzi już obecnie z okresu zewnętrznych manifestacji i stara się przeniknąć wszędzie od wewnątrz, a dziedzina kulturalna nie należy z pewnością w tym kierunku do zapomnianych. Przygodne rozmowy w późniejszej podróży potwierdzały te nasze wrażenia. Opieka państwa i partji nie jest z pewnością bez poważnych niebezpieczeństw dla nauki. Ale jeżeli chodzi o samą popularyzację nauki, to niewątpliwie możnaby się tu niejednego nauczyć.

Jednym nieporozumieniem w ciągu całej wycieczki był wykład wstępny samego dyrektora muzeum, który z pewnością lepiej nadawałby się dla innego audytorjum, a zbyt częste poruszanie spraw należących do najnowszej historii stawało się wręcz przykre. Tem bardziej odbijały od tego, zamówionego jak gdyby prologu, późniejsze ściśle rzeczowe informacje udzielane w muzeum i przy samych wykopaliskach.

Urządzenie i zawartość Muzeum zrobiły na nas wrażenie jak najkorzystniejsze. Obok dawniejszych już działów prehistorycznego i historycznego, w okresie już powojennym powstał bardzo obfity w ekspozycje i doskonale urządzone dział etnograficzny. Nasi muzealicy przy zwiedzaniu tego działu muzeum szczecińskiego niewątpliwie odnieśliby znaczną korzyść. Ale i nas musiał ten dział zainteresować ze względu na związki etnografji z historją i prehistorją. Niewątpliwie kultura ludowa rozwija się wszędzie pod wpływem warstw zamożniejszych i kulturalniejszych. Ale mimo

to w strojach ludowych, zwłaszcza w długich sukmanach, znajdowaliśmy nieraz uderzające podobieństwo ze strojami polskimi, w szczególności z niektórymi okolic Wielkopolski. Najbardziej obce przedstawiło nam się budownictwo wiejskie, którego przykłady spotykaliśmy w Muzeum. Nie nabraliśmy jednak pewności jak dalece dom „saski” zdołał się upowszechnić na Pomorzu zachodnim. W dzisiejszym krajobrazie wiejskim napróżno byłoby szukać jego wpływów. Wiś dzisiejsza, choć murowana, rozplanowaniem budynków znacznie bardziej przypomina drewniane osiedla „kaszubskie” w typie swym znane dobrze całej Polsce.

Uwaga ta nasunęła się tylko przygodnie, ale łączy się ona z inną doniosłą dla historyka sprawą. Według wyjaśnień otrzymywanych w muzeum, a które naogół zgadzają się z panującym w tym kierunku poglądem w nauce niemieckiej osadnictwo niemieckie zajęło na Pomorzu ziemie żyłniejszej, zostawiając uboższe piaski ludności słowiańskiej. Czy jednak nie tkwi w tem nieporozumienie? W ubogich i zwykle bardziej odległych od ośrodków życia politycznego i kulturalnego częściach kraju ludność słowiańska w Niemczech istotnie dłużej zachowywała swój język i dawny obyczaj. Ale kwestja wcześniejszej germanizacji nie jest wcale identyczna z kwestją napływu osadników niemieckich. W bardzo starych osadniczo i posiadających mocniejsze gleby okolicach Wolina spotykaliśmy wszędzie, prawie bez wyjątku, nazwy słowiańskie, świadczące najlepiej o pierwotnym pochodzeniu mieszkańców tego kraju, gdy tymczasem pas leżący bardziej na południu i oddzielający dawne słowiańskie ludy Wolinian i Szczecinian, dziś jeszcze obfitujący w lasy i ubogie piaski, posiada wielką ilość nazw niemieckich, oczywiście późniejszego pochodzenia.

W otoczeniu licznych osad słowiańskich rozwijał się stary Wolin, który zresztą jak z samej już topografji wynika, a co potwierdzają obecne wykopaliska, miał charakter nie rolniczo-pasterski, lecz handlowo-rzemieślniczy. W muzeum szczecińskim znaleźliśmy stosunkowo nieliczne, ale bardzo ważne, rozłożone już w gablotkach wykopaliska wolińskie. Dotyczyły one przemysłu burtszynowego i wyrobów rogowych oraz ozdobnych drewnianych, także szewstwa skózanego,

Jak to teraz wygodnie: toczą się różne debaty budżetowe, a nikt nie porusza spraw... niedyskretnych. Tak np. dzisiaj. Mówiło się o Radjo Polskiem. O jego działalności w roku minionym, kiedy to pojawiły się w Radjo Polskiem produkcje ukraińskie i żydowskie, kiedy Radjo stało się tylko czynnikiem propagandy pewnego systemu. Tej sprawy nikt nie poruszył. Bo i któż to miał uczynić. Zadowolono się twierdzeniem, że programy są dobre i że się je coraz częściej pochwała! Tak przynajmniej twierdzili zainteresowani. Dobrze jest mieć dobre mniemanie o sobie. A ty, szary człowieku, płac i płac...

Zwróćcie Państwo uwagę: przed paru dniami przewodniczący klubu ukraińskiego red. Mudry oraz sekretarz Celewicz byli u ministra oświaty na dłuższej konferencji. O tej konferencji podano jedynie suchą wzmiankę, zanotowano jedynie sam fakt. Potem nadchodzi wiadomość o wizycie tychże samych dwu panów u generalnego inspektora armji. To już coś więcej.

U gen. Rydza-Smigłego byli tylko po ukonstytuowaniu się obecnego Sejmu przedstawiciele peowiaków i legjonistów, którzy mu deklarowali swoje oddanie. Ale o czemże mogli mówić przedstawiciele politycznej grupy ukraińskiej? Niedawno jej przedstawiciel w komisji budżetowej, podczas debaty nad budżetem ministerstwa spraw wojskowych, zadeklarował swe głosy za tym budżetem, gdyż w interesie ludności ukraińskiej leży silna armja polska. W ślad za tem oświadczeniem przyszła wizyta w generalnym inspektoracie armji.

Fakt ten jest godny poważnej uwagi. Mimowoli budzą się refleksje natury ogólniejszej, zataczające o zagadnienia szerokie.

WARSZAWIANIN

Przy licznych dolegliwościach kobiecych naturalna woda gorzka Franciszka Józefa przynosi znakomitą ulgę. Zalecana przez lekarzy.

Tg 137

pracującego nie tylko dla dorosłych ale i dla dzieci. O obfitości wykopalisk wolińskich, a w szczególności wyrobów ceramicznych można się było jednak przekonać dopiero na najwyższym piętrze Muzeum, gdzie olbrzymia ilość skorup glinianych, rozłożona tymczasowo w kilkunastu kartonowych pudełkach, czekała dopiero na naukową rekonstrukcję.

Pozostałe odnalezione zabytki oraz liczne fotografie i plany mogliśmy oglądać w Wolinie w miejscowej szkole realnej. Sam wykop główny, dokonany w roku poprzednim na rynku wolińskim, został już przykryty. Pozwolił on stwierdzić, że dzisiejsze miasteczko niemieckie znajduje się na pagórku ruin, obejmujących powikłane resztki drewnianych budowli z okresu słowiańskiego, których zachowanie się zawdzięczać należy niskiemu bagiennemu położeniu. Była to kultura całkowicie jeszcze drewniana, ale mimo to stosunkowo wysoko rozwinięta. Dotychczas wiedzieliśmy o ogromnym obszarze ziem niegdyś słowiańskich we wschodnich częściach dzisiejszych Niemiec. Teraz poznajemy dokładniej kulturę tych Słowian z wcześniejszego średniowiecza na podstawie danych archeologicznych, które są nieraz uderzająco zgodne z wiadomościami historycznymi.

A więc jednak cmentarzysko słowiańskie! Nie zmienia tego wrażenia nawet fakt, że dawni Słowianie nie zostali wytepieni, a tylko zmienili swą narodowość i dali się zasymilować. Dokoła problemu siły i rozmiarów elementu autochtonicznego pochodzenia słowiańskiego w składzie ludności dzisiejszych wschodnich Niemiec toczy się dzisiaj dyskusja naukowa, którą wywołał zwłaszcza Rosjanin Jegorow. Ale samego faktu przetrwania potomków dawnych Słowian nikt dziś poważnie zaprzeczać nie będzie.

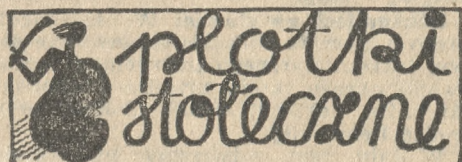
W pewnej chwili, wraz z dwoma innymi uczestnikami wycieczki, znaleźliśmy się na wzgórzu południowym obok Wolina, gdzie w pobliżu dawnych grobów słowiańskich znajduje się pomnik z ostatniej wojny z wyrytymi nazwiskami padłych w boju. Procent nazwisk słowiańskich był jeszcze wcale znaczny. Przez ducha przekory zwróciłem jednak mym kolegom uwagę na nazwiska rdzennie niemieckie, które przypomniały nam naszych dobrych znajomych i dobrych patriotów z Polski. Możliwość procesu asymilacyjnego występującego obustronnie. W dzisiejszych narodowo - socjalistycznych Niemczech istnieje niewątpliwie wiele szczerego zaufania w siły kulturalne własnego narodu. Stąd hasło zupełnego asymilowania „nowoniemieckich” plemion, przez których rozumie się naszych Ślązaków, Kaszubów i Mazurów w obrębie niemieckiego państwa. Ale i my też mieliśmy swoich Niemców, którzy tylko etnograficznie byli Niemcami, a jednocześnie przynależeli do narodowości polskiej, i to nawet nie bylejakich. Nie jesteśmy już oddawna tylko Słowianami, z drewnianej kultury wolińskiej, lecz historycznymi Polakami. Narodowość pośrednia, z słowiańskiej i niemieckiej krwi złożona, jeżeli taka miałaby kiedyś powstać, nie może być z pewnością ogniwem przejściowym do naszego wynarodowienia.

DR. KAZIMIERZ TYMIENIECKI
Poznań.

Oświadczenie p. Cofty

W związku ze sprawozdaniem naszym z zebrania pracowników umysłowych w kinoteatrze „Słońce” z dnia 21 bm., w którym jednym zdaniem wspomnieliśmy także o przemówieniu p. St. Cofty, otrzymaliśmy od niego obszernie sprostowanie, przeczące temu, jakoby jego przemówienie w sprawach żydowskich było „ostrożnie sformułowane” i unikające z przesadną oględnością wyrazów „Żyd” lub „żydowski”. Następnie przytacza p. C. niektóre wyjątki z swego przemówienia, dające wyraz jego stanowisku w sprawie żydowskiej.

Tyle z oświadczenia p. Cofty. Dodatkowo możemy w związku z tem nadmienić, że zebrani reagowali głośno na wywody jego, żądając, by wyraźniej je formułował, a także przypominając mu o wynajęciu w jego kamienicy mieszkania Żydowi, czy Żydom.

26 stycznia

Akademja Literatury przyznała nagrodę młodych Światopełkowi Karpińskiemu. Jest to właściwie stypendjum dla młodych: 2.000 zł. Stosunkowo wysokie subsidejum, jeśli się uwzględni, że nagroda państwowa za całość działalności literackiej wynosi ostatnio 5.000 zł. Pod tym kątem biorąc rzecz, jest to instytucja pożyteczna, umożliwiająca bowiem młodzieży dalsze studia. Bodajże ten cel miało ustanowienie tej nagrody na oku. Karpińskiemu przyznano nagrodę za tomik poezji p. t.: „Trzyście wierszy”. Sute honorarium, nieprawdaż?..

Karpiński zdobył sobie imię nie tyle tym tomikiem poezji, ile wystawionymi wraz z J. Minkiewiczem dwiema politycznymi szopkami. Satyra polityczna krzewiła się bujnie przed paru laty w rewjach i szopkach. Miały one żywe powodzenie. Tymczasem przez kilka lat nastąpiła stagnacja i dopiero w ostatnich dwu latach obaj autorzy wspomniani wystawili nowe szopki i zyskali bardzo duże powodzenie. Minkiewicz wyjechał na jakiś czas do Londynu. Karpiński będzie mógł także zanurzać się na zachodzie.

Udzielenie nagrody przez t. zw. Akademię Niezależnych, czyli przez komitet „Wiadomości Literackich” Józefowi Wittlinowi za jego powieść wojenną, to już rzecz inicjatywy prywatnej i trzeba ją traktować jako czystą imprezę prywatną. Ze Wittlin otrzymał nagrodę „Wiadomości” — to całkiem jest w stylu tego wydawnictwa.

Ataki p. Radka w „Izwiestjach”

Pogorszenie się stosunków polsko-rosyjskich

W urzędowych moskiewskich „Izwiestjach” ukazał się p. t. „Wilki w owczej skórce” artykuł czołowego publicysty sowieckiego Radka, w którym autor analizuje echa, jakimi odbiła się mowa Mołotowa w prasie tych państw, które — zdaniem p. Radka — „przygotowują wojnę”. Artykuł zawiera szereg mocno naciągniętych niewątpliwie insynuacji na temat stanowiska Polski, jest jednak dowodem, że stosunki nasze z Rosją uległy ostatnio poważnemu pogorszeniu.

Prasa niemiecka — zdaniem Radka — zajmuje pozycję obronną, stara się dowiedzieć, że Mołotow wymyślił zarzuty i zaklina się, że Niemcy nie żywią żadnych zamiarów agresywnych wobec Z. S. R. R. Przechodząc od obrony do ataku, prasa niemiecka powtarza główną piosenkę z repertuaru Goebbelsa, mianowicie, że Z. S. R. R., jako państwo rewolucyjne, przygotowuje się do wojny, aby zgniebić niemiecki faszyzm, główną oporę kapitalistycznego ustroju.

Odpowiedź na to — świadcza p. Radek — jest nadzwyczaj prosta: Jeżeli Z. S. R. R. przygotowuje się do ataku na Niemcy, dlaczego zatem domaga się umowy międzynarodowej, która zobowiązywałaby szereg państw do udzielenia pomocy państwu zaatakowanemu? Na to pytanie faszystowska prasa niemiecka nie potrafi odpowiedzieć, bowiem dla każdego jasne jest, że ten, kto chce zaatakować drugiego, nie domaga się umowy, która na wypadek wojny skierowana byłaby przeciw niemu. Niechaj faszyci niemieccy wykrecają się jak chcą, świata nie zmuszą do tego, aby zapomniał o książce p. Hitlera, jego programie rozkawałkowania Z. S. R. R. i zniszczenia Francji. Fakt, że książka ta, rozszerzana w milionach egzemplarzy, odgrywa rolę biblii, na której wychowywane są całe Niemcy, fakt ten dowodzi, że faszyci niemieccy przygotowują wojnę przeciw Z. S. R. R.

„Militär - Wochenblatt” (wydawany przez Reichswehrę dla wychowania niemieckiego narybku oficerskiego) w numerze z 11 stycznia b. r. zamieszcza — jak pisze Radek — recenzję książki znanego polskiego imperjalisty Studnickiego p. t. „Polska a polityczny system Europy”, którą w niemieckim przekładzie wydało największe niemieckie wydawnictwo wojskowe. O książce tej, głoszącej związek Polski i Niemiec dla podbicia Ukrainy i państw bałtyckich i rozbioru Czechosłowacji, — organ niemieckich militarystów poucza niemieckich oficerów następująco: „To, co autor mówi w swej książce, zasługuje na największą uwagę, bowiem jego wywody wyrażają nie tylko przekonania gorącego patrioty i możnego bojownika, ale są także wynikiem najpoważniejszych badań politycznych, ekonomicznych i wojskowych. Dla nas, Niemców, książka Studnickiego ma nadzwyczajne znaczenie. Dla każdego, komu zależy na losie naszej ojczyzny, książka ta ma wielką wagę.”

P. Studnicki — ciągnie dalej Radek — z którego uczyniono wielkiego uczonego, jest dla faszystów niemieckich obcym. Książkę jego dają oficerom niemieckim jako najnowszy podręcznik naporu na Z. S. R. R. Faszyci niemieccy wprawdzie wskazują na to, że Niemcy nie mogą walczyć z Z. S. R. R., ponieważ od nich oddzielony jest innymi państwami, ale marszałek Tuchaczewski w swym przemówieniu przypomniał im, że w 1914 r. Niemcy wtargnęły z swymi siłami zbrojnymi do Francji przez Belgię, której neutralność gwarantowały swym podpisem.

Radek dalej cytuje artykuł „Militär - Wochenblatt” z dnia 18 grudnia ub. r. i na jego podstawie dowodzi, że Niemcy liczą przedewszystkiem na sojusz z Polską, a następnie gotują się do podboju Łotwy i Litwy, aby utrzymać Polskę po swej stronie. Już obecnie mówią otwar-

cie, że państwa bałtyckie na wypadek wojny zmuszone będą przyłączyć się do Niemiec, bowiem w przeciwnym razie zostaną zaatakowane. Szereg pism niemieckich wprawdzie ostrożnie wypowiada się za poprawą stosunków niemiecko - sowieckich, ale jeżeli pisma te zyczą sobie lepszych stosunków, to muszą domagać się, aby porzucony został wojenny program faszyzmu niemieckiego i aby dano dowody, że kurs polityczny uległ zmianie.

W dalszej części swego artykułu Radek zajmuje się polskim echem mowy Mołotowa. Przedewszystkiem twierdzi, że prasa podawała mowę Mołotowa w dziwnym brzmieniu P. A. T-a. Wypuszczono zdania Mołotowa, wskazujące na „specjalne stosunki” między faszystowskimi Niemcami i Polską i przyłączenie się Polski do niemiecko - japońskich przygotowań wojennych przeciw Z. S. R. R. (?) Nic dziwnego, że prasa polska nie mogła w sprawie tej się wypowiedzieć, gdyż nie była o mowie Mołotowa należycie poinformowana. Wypowiedział się tylko „Czas” Radziwiłła; książkę Radziwiłła widocznie może otrzymywać prasę sowiecką i reagować na to, co prasa sowiecka pisze. W artykule p. t. „Pomyłka pana Mołotowa” „Czas” z dnia 15 stycznia przedewszystkiem przyznaje, że Japonia przygotowuje wojnę przeciw Z. S. R. R. Powiedziawszy prawdę o sytuacji na Dalekim Wschodzie, „Czas” stara to sobie powtórzyć okłamaniem opinii o sytuacji w Europie.

Panowie z „Czasu” — pisze dalej Radek — widocznie liczą na to, że czytelnicy nie przypominają sobie dawniejszych artykułów „Czasu”. Niechaj redakcja „Czasu” przeczyta sobie swe artykuły wstępne z 26 i 27 maja 1935, w których domagano się, aby Niemcom pozostawiono wolną rękę w ekspansji tam, gdzie to nie godzi w interesy Polski. „O uporządkowanie Europy wschodniej chcemy sami postarać się

wraz z Polską. Uznajcie prawo pierwszeństwa niemiecko - polskich interesów w tej części Europy” — tak objaśniał „Czas” stanowisko Niemiec, a solidaryzując się z niem, pisał dalej: „Musimy sobie powiedzieć, że chociażby już ze względu na momenty geograficzne Niemcy i Polska muszą mieć w Europie wschodniej większe słowo, niż Francja i Anglja, a państwa zachodnie muszą się z tem pogodzić”. — Tyle „Czas”. O ile chodzi o politykę rządu polskiego, do tej powrócimy, aż otrzymamy informacje o dyskusji w komisji sejmu polskiego, która umożliwi odszyfrowanie algebry, jaką polski minister spraw zagranicznych podał w swem exposé.

Tak pisze w „Izwiestjach” p. Radek. Jeżeli uwzględnimy nadto, co powiedział Mołotow, dojdziemy do wniosku, że zaznaczające się od pewnego czasu w Moskwie nastroje podrażnienia i daleko idących podejrzeń w stosunku do Polaków trwają nadal. Jest w tem oczywiście dużo gry politycznej ze strony kierowników Z. S. R. R., ale ogólnego obrazu naszych stosunków z sąsiadem wschodnim to nie zmienia.

Na dziedzińcu Domu Inwalidów w Paryżu, marsz. Pétain udekorował szefa sztabu armii francuskiej, gen. Gamelin orderem

Wnioski ligi na walne zebranie PZPN.

Na walne zebranie P. Z. P. N., które odbędzie się w dn. 22 i 23 lutego, liga zgłosiła następujące wnioski:

1. Tworzy się przy PZPN wydział spraw sędziowskich; wydziały takie powstają również i przy OZPN. Kompetencje wydziałów S. S. określa regulaminy uchwalone przez walne zgromadzenie PZPN, względnie regulaminy nadane przez PZPN na mocy specjalnej uchwały walnego zgromadzenia PZPN. Wydziałem S. S. dla spraw ligi PZPN jest wydział S. S. przy P. Z. P. N.

2. Rozgrywki o mistrzostwo ligi P. Z. P. N. jak również i o mistrzostwa klas niższych odbywają się w dwu turach poczynając od wiosny, kończąc na jesieni, tj. odbywają się w ciągu roku kalendarzowego.

Rozgrywki w klasie A w okręgach posiadających do 6 klubów odbywają się w jednej grupie, w okręgach posiadających ponad 6 klubów w 2 grupach względnie więcej.

3) Drużyna spadająca z ligi gra automatycznie w lidze okręgowej (gdzie istnieją) względnie w kl. A odnośnego okręgu. W tym wypadku drużyna I. B. byłego klubu

ligowego spada automatycznie do klasy niższej, o ile grała w klasie A, wzgl. lidze okręgowej. Drużyny rezerw ligowych grają w odpowiednich klasach okręgu na tych samych prawach, jak inne drużyny, t. zn., że przechodzą do klasy wyższej w wypadku zdobycia mistrzostw w odnośnej klasie, względnie spadają do klasy niższej w wypadku zajęcia miejsca, które powoduje spadek.

4) Znosi się uchwałę walnego zgromadzenia PZPN o karencji graczy.

5. Kluby winny zgłosić listy graczy. Zawodnicy nie objęci temi listami PZPN traktować będzie, jako niestowarzyszonych i niepodlegających karencji.

6. PZPN winien ogłaszać kalendarzyk zawodów między państwowych na dany rok najpóźniej do dnia 15 lutego każdego roku.

7. PZPN pozostawia klubom całkowitą swobodę w pertraktacjach w sprawie zawodów z drużynami zagranicznymi.

8. PZPN winien wszcząć ponowne starania w kierunku dopuszczenia do sportu piłkarskiego organizowanego przez członków PZPN młodzieży szkolnej.

ra po dłuższej przerwie znów zareprezentuje się publiczności poznańskiej, przygotowana jest starannie i wystąpi w najsilniejszym składzie.

„Astorja”, drużynowy mistrz okręgu pomorskiego, osiągnęła ostatnio szereg dobrych wyników, bijąc swego rywala lokalnego „Polonje” zdecydowanie 13:3. Goście są zespołem zupełnie wyrównanym, wśród których na czoło wybija się doskonale Radomski w wadze koguciej, który spotka się z Janowczykiem. Mecz odbędzie się o godz. 19 w hali „Targów Poznańskich”. (kom)

Gry sportowe

Słuszny protest sędziego. W Łodzi miało się odbyć w niedzielę spotkanie w siatkówkę męskiej Makkabi i Wima. Wyznaczony sędzia p. Bilecki, sekretarz wydziału spraw sędziowskich odmówił prowadzenia zawodów z powodu emblematu klubu żydowskiego pisanego w języku hebrajskim.

W hali na boisku „Sokoła” odbyły się zawody w koszykówkę i siatkówkę pomiędzy sekcją gier sportowych „Sokoła” a „A. Z. S.”. Zwycięsko wyszli akademicy, bijąc zespół „Sokoła” w koszykówce 33:26 (11:12), a w siatkówce w stosunku 2:1.

Lekka atletyka

Treningi zimowe sekcji lekkoatletycznej „K. P. W.” odbywają się w czwartki od godz. 19.30 w okr. ośrodku w. f. i w soboty od godz. 17 w hali Sokoła przy Drodze Dębińskiej. (kom)

Lekkoatleci na starcie! W niedzielę 2 lutego o godz. 14 odbędzie się otwarcie sezonu lekkoatletycznego zimowymi mistrzostwami okręgu, które urządza Poznański Okręg. Zw. Lekkoatl. w hali „Sokoła” przy Drodze Dębińskiej.

W dniu tym zobaczymy na starcie wszystkich czołowych zawodników naszego okręgu, którzy w zimie specjalnie przygotowali się, by w roku olimpijskim osiągnąć należyte formy. (kom)

Wewnętrzne zawody „Sokoła” odbyły się w hali na boisku. Z konkurencji kobiecych na uwagę zasługuje wynik Laubówny w skoku wwyż 1.32 m oraz Olszewskiej w pchnięciu kulą 9.31 m. W konkurencjach męskich Nowakowski zwyciężył w biegach na 60 i 80 m uzyskując czasy 7,1 i 9,4 sek. Poza tem Kaczala uzyskał w skoku w wwyż 1.60 m. Wyniki w innych konkurencjach były słabsze.

Łyżwiarstwo

Kalbarczyk w Davos. Na zawodach łyżwiarstwa w Davos startował w niedzielę najlepszy łyżwiarz polski Janusz Kalbarczyk. Zajął on w biegu na 3.000 mtr. pierwsze miejsce w czasie 5:20,5 przed Szwedem Johansonem.

Narciarstwo

Narciarskie mistrzostwa Sokoła odbędą się w dn. 1 do 3 lutego w Rabce z udziałem około 200 zawodników.

Piłka nożna

Rozłam w lidze austriackiej. Niektóre kluby usiłowały przeprowadzić reorganizację ligi, na co pozostałe drużyny się nie zgodziły. W rezultacie szereg drużyn wystąpiło z ligi.

Zarząd ligi P. Z. P. N. ukonstytuował się w następujący sposób: prezes — inspektor Geib, wiceprezes — mjr. Kempki, drugi wiceprezes i przewodniczący wydziału gier i dyscypliny — kpt. Kublin, sekretarz — Drewniak, zastępca — Bergtal, skarbnik — dr. Rokita, zastępca — Wydrych, członkowie zarządu dr. Tyczka, dr. Lustgarten, doradca lekarski — dr. Luxemburg, kapi-

tan związkowy — p. Przeworski. Stałym delegatem ligi do P. Z. P. N. jest plk. Zołędziowski.

Wilno za rozwiązaniem ligi. Wileński okręgowy związek piłki nożnej wysłał już do P. Z. P. N. wnioski, które uchwalilo walne zebranie wileńskiego związku. W pierwszym Wilnianie domagają się rozwiązania ligi i stworzenia 4 grup obwodowych (zgodnie z wnioskiem lwowskich Czarnych) z tem jednak, że do grupy czwartej zaliczone zostanie Ognisko wileńskie. Gdyby wniosek ten nie uzyskał kwalifikowanej większości, wówczas wilnianie będą głosowali za utrzymaniem Cracovii w lidze.

W ostatnim wniosku Wilnianie domagają się od P. Z. P. N. subydjum w wysokości 1500 zł na zorganizowanie zawodów w dniu 15-lecia istnienia związku.

W Warszawie odbyła się konferencja pomiędzy przedstawicielami Polskiego Zw. Piłki Nożnej inż. Przeworskim, inż. Merlińskim i kpt. Gawrońskim a reprezentantami Polskiego Kolegium Sędziów Bednarskim, plk. Dudrykiem, Mosińskim, Laskowskim i Muszkatem w sprawie zagadnień sędziowskich.

Konferencja nie dała żadnych rezultatów; ze strony arbitrowi wysunięto szereg punktów, które zostały przez przedstawicieli P. Z. P. N. odrzucone, wobec czego sytuacja jest nadal napięta. Jak już poprzednio zaznaczyliśmy, organizują sędziowie wielki zjazd prezesów wszystkich kolegiów okręgowych oraz seniorów sędziów we Lwowie na dzień 9 lutego, celem ewtl. opracowania warunków pracy w ramach P. Z. P. N. — O zupełnej niezależności w tej chwili, gdy większość okręgów się jej sprzeciwia, nie może być mowy.

Uniezależnienie sędziów w pływach klubowych ma być utrzymane również w nowym ustroju. Leży to bowiem zarówno w interesie sędziów jak w niemiejszym stopniu i w interesie klubów, a więc sportu polskiego wogóle.

Przed olimpiadą

100 Chińczyków przyjeżdża na olimpiadę. Chiński komitet olimpijski postanowił wysłać na olimpiadę berlińską 100 zawodników; z tego 80 czynnych sportowców. Chiny będą reprezentowane w piłce nożnej, w lekkoatletyce, grach sportowych i pięściarstwie.

Szermierka

Francuzi biją Niemców. Rozegrane w Frankfurtu n/M zawody szermiercze Francja — Niemcy zakończyły się zdecydowanym zwycięstwem szermierzy francuskich.

We florecie Francuzi wygrali 15:10, w szpadzie 30:11.

Ostrzegamy przed lawinami w Tatrach

Tow. Krzewienia Narciarstwa i Państwowy Instytut Meteorologiczny ostrzegają narciarzy, udających się na wycieczki narciarskie w Tatry przed niebezpieczeństwem lawin, których możliwość jest wielka, dzięki świeżym opadom śnieżnym.

Przypuszczalnie do końca stycznia w górach utrzymają się dobre warunki narciarskie. Możliwe są dalsze śnieżycy i zaburzenia atmosferyczne.

Astoria — Sokół

Zapowiedziane na niedzielę zawody pięściarskie, pomiędzy bydgoską „Astorją” a poznańskim „Sokołem” budzą zainteresowanie. Drużyna „Sokoła”, któ-

WIADOMOŚCI POTO CZNE

Styczeń
29
ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Franciszka Salezego
Czwartek: Martyny i Ludwika; pp.

Kalendarz słowiański
Środa: Zdzisława
Czwartek: Dobrogniewy
Słońca: wschód 7.41 zachód 16.31
Długość dnia 9 g. 50 min.
Księżyc: wschód 9.17 zachód 24.06
Faza: 5 dzień po nowiu.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,77 mtr.

Przewidywania pogody na środę: Nadal pochmurno, przelotne deszcze, niezwykle ciepło.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Ratajczaka 12. — Apt. św. Piotra, pl. Św.-Krzyżski. — Apt. pod Orlem, St. Rynek 41. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76. — Łazarz: Apt. Matejki 1. — Apt. Plucińskiego, ul. M. Focha 72. — Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. M. Focha 158. — Wilda: Apt. przy Bramie, Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — Śródką: Apt. przy Rynku Śródeckim 1. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Msza św. za spójność duszy śp. Bolesława Koręwy.** W tych dniach upłynęła druga rocznica śmierci śp. Bolesława Koręwy, długoletniego zasłużonego prezesa Związku Zawodowego Literatów Polskich w Poznaniu. Msza św. za spójność Jego duszy odbędzie się jutro, w środę 29 bm. o godz. 9 rano w kościele Pana Jezusa przy ul. Żydowskiej.

— * **Archidiecezja Poznańska.** Instytucję kanoniczną otrzymał: ks. Edmund Grocholski na beneficjum przy kościele w Czerlejnem dekanatu kostrzyńskiego; ks. Tadeusz Zamysłowski na beneficjum przy kościele w Otorowie dekanatu lwóweckiego. — W zarząd otrzymali: ks. Józef Echaust, dotych. wikariusz w Kościannie, kościół w Skokach; ks. dziekan Paweł Polednia, proboszcz w Krupownikach, przejściowo parafie Trębaczów. — Na wikariat zostali powołani: ks. Piotr Kaczmarek z Komornik do Trębaczewa; ks. Julian Walter z Odolanowa do kościoła kolegialnego św. Marji Magdaleny w Poznaniu; ks. Bernard Langkan z Zaniemyśla do Odolanowa; ks. Alfons Czwojda z Turkowich do Zaniemyśla; ks. Paweł Zydor z Margonina do Turkowich; ks. Leon Rygus z parafii św. Michała w Poznaniu do Sarnowy; ks. Władysław Majchrzycki z Sarnowy do Wolsztyna; ks. Wacław Konwiński z Wolsztyna do Kościana; ks. Leonard Subera z Otorowa do parafii św. Michała w Poznaniu; ks. Wojciech Rychły z Konarzewa od Otorowa; ks. Alfons Preiss z parafii św. Michała w Poznaniu od Wielkich Strzelec; ks. Marjan Reinert z Wielkich Strzelec do parafii św. Michała w Poznaniu.

Wakują beneficja: Trębaczów, Benice, Przemęt.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zarząd Aeroklubu Poznańskiego** przypomina swoim członkom, że walne zebranie odbędzie się 30 bm. w pierwszym terminie o godz. 18, a w drugim o godz. 18,30 w lokalu własnym Fredry 12 m. 9.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Wieczór pieśni.** Celem pogłębienia życia towarzyskiego Stow. Kupców Chrześcijan urządzić będzie wieczory towarzyskie. Pierwszy odbędzie się w czwartek 30 bm. o godz. 20 w Domu Kupeckiego Polskiego, w którym współdziałał weźmie chór męski „Arion”, pod dyr. p. Klichowskiego wykonując szereg pieśni. Wstęp wolny.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Pokaz racjonalnego stosowania gazu** w gospodarstwie domowym w środę, 29 bm. o godz. 17 w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15. Wstęp bezpłatny.

ZYCIE AKADEMICKIE

— * **Turniej krasomówczy młodych prawników.** Koło Prawników i Ekonomistów Tow. Stud. U. P. urządzi 16 lutego rb. „Turniej krasomówczy”, który, jak w roku zeszłym, będzie turniejem eliminacyjnym do „Ogólnopolskiego Turnieju Krasomówczego” w Warszawie. Informacji udziela sekretariat Koła — Poznań — Zamek pokój 13-14 między godz. 12 a 13.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Nowa placówka handlowa.** Przy ul. św. Marcin 31, narożnik Garncarskiej,

Jeszcze w sprawie fabryki fajansu

Sprawa fabryki fajansu w Chodzieży, zaczyna nabierać coraz szerszego rozgłosu. Nic w tem dziwnego, gdyż jako główny motor miejscowego życia gospodarczego, równo interesuje tak robotnika, jak i kupca czy rzemieślnika.

Wyrazem tych zainteresowań było sobotnie posiedzenie rady miejskiej. Na porządek dzienny postawiono sprawę zaciągnięcia pożyczki w wysokości 50 000 zł dla fabryki fajansu. Po trzygodzinnej dyskusji, zasadniczo zgodzono się na zaciągnięcie pożyczki, uwarunkowano to jednakże od odpowiedniego położenia gospodarczego, dzierżącej fabrykę, Spółki Dzierżawnej, co do którego podniesiono poważne wątpliwości, a na co odpowiednich wyjaśnień nie mógł udzielić urzędujący wiceburmistrz p. Nowacki, jakkolwiek miasto jest żyrantem udzielonych Spółce, dotąd pożyczek oraz głównym udziałowcem Spółki, posiadając 11 udziałów na 20. Wybrano zatem osobną komisję, z poleceniem dokładnego zbadania gospodarki Spółki i referowania tegoż na zwołanem ad hoc posiedzeniu rady miejskiej w środę, dnia 29 bm.

Jak z dyskusji można było wywnioskować, sprawa ta jest już przesądzoną. Bezcelowo bowiem jest dalsze podtrzymywanie nieżywej Spółki, a gdyby nawet miano uchwalić te 50 000 zł, to sprawy jeszcze nie rozwiązuje, jedynie przedłuża agonję Spółki o

jakieś dwa miesiące. Nie należy zatem miasta narażać na zgóry przewidziane straty, raczej należałoby przypuszczać, iż rada miejska zażąda likwidacji Spółki, stwarzając tem samem teren do dalszych pozytywniejszych działań, dotąd istnieniem Spółki hamowanych.

Nie będziemy wchodzić w to, co osiągnęła delegacja, która wyjechała do Warszawy, starczy, jeżeli stwierdzimy, iż wysiłki jej zakończyły się zupełnym flakiem.

Otóż stało się, cośmy przewidywali.

Nie do pomyślenia wogóle jest, aby przedsiębiorstwo, mające kapitału zakładowego 10 000 zł, a którego sam akt notarialny utworzenia Spółki wynosił 20 000 zł i które pochłonęło już otrzymaną pożyczkę w wysokości 200 000 zł, w dodatku narobiło jeszcze około 160 000 zł długu, mogło jeszcze liczyć na jakąkolwiek pomoc finansową. Fabryka pracowała przecież przeszło rok i wykazuje obrotu 1 900 000 zł, a jak utrzymują fachowcy, powinna była odzyskać 10 procent zysku, czyli 190 000 zł. Natomiast według twierdzeń p. Kułki, miała 20 000 zł strat. O ile można się jeszcze z tem zgodzić, to gdzie jest reszta pieniędzy? Dlaczego fabryka od czterech tygodni jest nieczynna?

Robotnicy tymczasem w fabryce nadal przebywają i nie zamierzają jej opuszczać, dopóki nie otrzymają zapewnienia, iż fabryka będzie uruchomiona.

ks. Klimkiewicz z par. św. Wojciecha dokonał w niedzielę poświęcenia now. składu z papieraja, wyrobami tytoniowymi i winami krajowymi, własność p. Felicjana Boreckiego.

— * **Ceny detaliczne** (według notowań zarządu miejskiego) w dniu 22 bm. Mleko niezbierane: 1 litr cena najniższa 20 gr, najwyższa 24 gr, najczystsza 22 gr; jaja 1 sztuka 10—12 gr; twaróg 1 kg. 60 gr; masło 1 kg solone 2,40 zł, mleczarskie 2,80 do 3,20 zł.

— * **Inauguracja Tygodnia propagandy trzeźwości** odbędzie się w niedzielę 2 lutego. O godz. 10 nabożeństwo z kazaniem we Farze, na które będą prośzone władze i organizacje społeczne, poczem o godz. 11,30 nastąpi otwarcie wystawy przeciwalkoholowej w sali parafialnej im. ks. prałata Stychla. O godz. 12 odbędzie się „Poranek Społeczny” w sali koncertowej św. Marcina. Na program poranku składają się przemówienia profesorów dr. Gantkowskiego i Wodziczki, śpiewy solowe p. J. Marcinkowskiego, oraz chóru męskiego pod wezw. św. Kazimierza i deklamacja.

— * **Przeciw zakłócaniu spokoju.** Zabieraliśmy już nieraz głos w sprawie walki z hałasem ulicznym, stwierdzając, że gdzieindziej robi się wszelkie wysiłki, aby ograniczyć ten hałas, u nas niestety dotychczas nie widać tych wysiłków. Jak nam donoszą, na balkonie jednego z domów przy ul. św. Marcina znajduje się głośnik pewnej firmy, przez który często wydobywa się tak hałaśliwa i okropna muzyka, że najsłabszego człowieka może wyprowadzić z równowagi. W związku z tem mieszkańcy tego domu jak i pobliskich wystosowali pismo do władz z prośbą o natychmiastową interwencję. Również i z ul. Śniadeckich otrzymujemy skargi na zbyt hałaśliwą muzykę, nadawaną przez głośnik, ustawiony w otwartym balkonie.

Czyż w tych warunkach, gdy głośnia i hałaśliwa muzyka rozlega się zbyt często, można mówić o jakimś odpoczynku we własnym mieszkaniu? Sądymy, że właściwe czynniki zainteresują się tą sprawą. (sk)

W TROSCE O WYGLĄD POZNAŃA

— * **Trawnik na pl. Nowomiejskim.** Dyrekcja P. K. E., przekładając tory przez zieleniec pl. Nowomiejskiego, skróciła czas jazdy na tej linii, a plac, pomimo tego, nic nie stracił na estetycznym swym wyglądzie. Pomiędzy torami znajdują się trawniki, tak że ten, który o tem nie wie, ledwo, że zauważy, iż tam prowadzą tory. Zarząd miejski urządził cztery tabliczki, które wzbraniają przechodzenie torami tramwajowymi. Pomimo to jest wielu takich, którzy, aby sobie skrócić drogę, tamtędy chodzą, a nawet przejeżdżają wózkami ręcznymi, przez co uszkadzają piękny trawnik. Czy to naprawdę tak trudno iść trochę naokoło? (pt)

— * **Skażeni mieszkańcy Wildy.** Dochodzą nas głosy mieszkańców Wildy o wstrętnym wprost stanie „ulicy” Głębokiej, biegnącej od Górnej Wildy do głównego wejścia na Stadion Miejski, który jest przecież jednym z reprezentacyjnych miejsc Poznania. „Ulica” Głęboka jest najkrótszą drogą do linii tramwajowej, dlatego zarząd miasta już dawno powinien był ją uregulować dla ruchu pieszych. Obecny stan „ulicy” robi wrażenie jakiejś drogi na zapadłym Polesiu. Nie jest ona ani brukowana, ani nawet na-

wieziona żużlem, ale... glina, tak, że w razie odwilży lub deszczu mieszkańcy zdążający z Dolnej Wildy i okolicy do miasta, omijają ją zdaleka, gdyż stałe kałuże błota przy przejeździe samochodu lub wozu rozpryskują się na dziesiątki metrów. Mieszkańcy tracą oczywiście wiele czasu, gdyż muszą obchodzić koło Stadionu, lub wracać ul. Szwajcarską, też bardzo zaniedbaną, na Górnej Wildy, w wypadku zaś dłuższych deszczów są formalnie odcięci od miasta. Latem mieszkańcy mają oprócz tego wątpliwą przyjemność, wdychając zapachy wydobywające się z dwóch kanałów, wystających beczelowo na samym środku „ul.” Głębokiej. „Ulica” ta miast robić możliwe wrażenie na gościach wychodzących ze stadionu Miejskiego, wygląda jak głęboki parów, pełny błota i niezdrowych wyziewów, otoczony jakimś „imitacją” powyrzwywianych na wszystkie strony plotów. Najwyższy czas, aby ta sprawa została wreszcie definitywnie załatwiona.

RÓŻNE

— * **Zmniejszenie ruchu tranzytowego wschodnio - pńskiego.** Z dniem 7 lutego zostaną odwołane w ruchu osobowym następujące pociągi: na odcinku Gross-Boschpol—Strzebuelino—Gdańsk—Trzew—Marienburg poc. posp. nr. 101/102 z częścią pociągu nieuprzywilejowanego; — na odcinku Chojnice—Tczew—Marienburg poc. posp. nr. 905/906, poc. posp. nr. 907/908, poc. osob. nr. 911/912 z częścią pociągu nieuprzywilejowaną; — na odcinku Schneidemühl—Bydgoszcz—Toruń—Dt. Eylau poc. posp. nr. 307/308; na odcinku Zbąszyń—Poznań—Toruń—Dt. Eylau poc. posp. nr. 303/304 z częścią pociągu nieuprzywilejowaną oraz wszystkie nadzwyczajne i dodatkowe pociągi, uruchamiane dotychczas w razie potrzeby.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Tramwaj zderzył się z samochodem.** Na św. Marcynie zderzył się tramwaj linii 3 z samochodem P Z 44155. Przy wypadku oba pojazdy zostały lekko uszkodzone. (kl)

— * **Rowerem w wystawę.** W poniedziałek o godz. 18,30 goniec firmy „Express”, chcąc oprzeć rower o szybę wystawową sklepu obuwia przy Starym Rynku nr. 26, gdzie miał coś do czynienia, wybił kierownicą roweru natłuczony już szybę. Wypadek spowodował wielkie zbiegowisko. (pt)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcia.** Policja przytrzymała niejaką Zofię Pawlicką, bez stałego mieszkania, która podszywała się pod cudze nazwisko i wydłużała pieniądze. Dochodzenia przeprowadza w tej sprawie komisarjat V. — Jako sprawcę kradzieży u p. Walentego Różańskiego, przy ul. Patrona Jackowskiego 15 ujawniono i osadzono w areszcie policyjnym 30-letniego Ludwika Lisa. Skradziony łup odebrano. (kl)

— * **Beczka oliwy w komisariacie.** Na ul. Jakóba Wujka znaleziono beczkę oliwy maszynowej wagi około 50 kg, którą zgubił ktoś nieznan. Oliwę przechowuje się narazie w komisariacie VI. (kl)

— * **Ujęcie sprawcy kradzieży mieszkaniowej.** W dochodzeniach, prowadzonych w sprawie kradzieży mieszkaniowej u p. Stefani Taczak przy ul. Długiej nr. 4 ujęto i osadzono w areszcie policyjnym

KRONIKA TOWARZYSTWA

Stowarzyszenie Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego w Poznaniu urządzi w sobotę, dnia 1 lutego 1936 r. w sali Pałacu Działyńskich w Poznaniu, Stary Rynek zabawę karnawałową. Zaproszenia odebrać można w sekretarjacie Stow. Aleje Marcinkowskiego 29, pokój 23.

zg 12 720

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.

dg 4515

Prosimy pamiętać, że w sobotę, dnia 1 lutego br. od godz. 8 wieczorem odbędzie się w cukierni Józwiaka (dawn. Dobskiego) ul. Fredry 12 DANCING BRIDGE na cele Tow. Pomocy dla Inteligencji. Wstęp wolny! Wiele niespodzianek. Bufet tani, ale wyśmienity, a zabawa, jak zawsze doskonała.

zg 73

Sobota, dnia 8 lutego Wieczór Karnawałowy Towarzystwa Czytelni Ludowych w salonach pałacu Działyńskich.

zg 71

Koronacja Matki Boskiej Swarzewskiej

S w a r z e w o. Posąg Matki Boskiej, zwanej Opiekunką Rybaków, która taką olbrzymią czcią cieszy się na wybrzeżu polskim, ma zostać uroczystie ukoronowany po świętokradczym rabunku.

Zebrane składki umożliwią zakup nowych koron, berła i innych rzeczy dla figury. Koronacja, która odbędzie się w sezonie letnim, stanie się olbrzymią manifestacją kościelną oraz ludności wybrzeża.

W diecezji chełmińskiej a przede wszystkim w parafjach na Kaszubach lud kaszubski oraz letnicy z całej Polski wykazują wielką ofiarność na rzecz cudownej figury.

Wandę Jerkę (św. Marcin 52-53). Podczas rewizji, przeprowadzonej u podejrzanej, zajęto w dyspozycji policji różne przedmioty, pochodzące prawdopodobnie z kradzieży, jak 2 fartuchy białe, 15 białych koszul nocnych, dwa ręczniki, 25 chustek do nosa, 5 kawałków białego płótna, swetr wełniany, suknie czerwona, serwetki na stoliki i obrus oraz inne rzeczy. Po odbiorze przedmiotów tych zgłosić się mogą ewentl. właściciele w komisariacie I. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Uniewinniony z zarzutu krzywoprzysięstwa.** Zamieszkała przy ul. Piekary 22-23 rodzina braci Rybackich żyje z sobą w ustawicznej niezgodzie i zatargach. Wyraża się to nie tylko we wzajemnym „uprzywilejowaniu” sobie życia domowego, ale w ustawicznej powodzi skarg i doniesień do sądu, które bracia składają jedni na drugich. Rok temu, 12 lutego, odbywała się sprawa o krzywoprzysięstwo przeciw Władysławowi Rybackiemu, z doniesienia jego braci Marjana i Romana. Na rozprawie wówczas bracia nieco różnili się w zeznaniach, co dało asumpt prokuratorowi do wystosowania przeciwko Marjanowi Rybackiemu aktu oskarżenia o to, że 12 lutego zeznał nieprawdliwie pod przysięgą, iż biurko, stół i biblioteka w mieszkaniu Rybackich są jego własnością oraz że 18 stycznia ub. r. w procesie przeciw niej. Lachmańskiej, lokatorce domu, którego administratorem jest Marjan Rybacki, zeznał, iż wszedł do jej mieszkania z policjantem, podczas gdy tak nie było. Po przesłuchaniu świadków Romana Rybackiego i posterunkowego P. P. Andrzeja Ludwiczaka sąd ogłosił wyrok, uniewinniający Marjana Rybackiego od krzywdzącego go zarzutu. (m)

— * **Za fałszywe doniesienie.** W dniu dzisiejszym sąd okręgowy w Poznaniu skazał Franciszka Kalebę na 6 miesięcy więzienia za fałszywe doniesienie na Franciszka Bergandego, któremu oskarżony Kaleba zarzucił skradzenie mu 70 zł. Okazało się, że pieniądze te Kaleba zgubił w restauracji. Karę powyższą na mocy amnestii sąd oskarżonemu darował. (m)

Składki i rekwirowania

W administracji naszej złożono w naszym ciagu:

Dla St. Wójcikówny w Łodzi: J. Spiechowicz, Miechów, na założenie warsztatu pracy 4 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 27 zł.

CZY TAŃCZYSZ... RADJOFONICZNIE?

Przyjdź na **BAL BRATNIEJ POMOCY** a dowiesz się!
 OPOWIEDZĄ CI POTEM KREWNI, ZNAJOMI, KTÓRZY PRZYJŚĆ NIE MOGLI — BAL BĘDZIE NADANY PRZEZ RADJO.

Z WIELKOPOLSKI

— **Bydgoszcz.** Z okazji minonego w ub. tygodniu jubileuszu 25-lecia kapłaństwa proboszcza szwederowskiego, ks. radcy Konopczyńskiego, odbyły się w parafii jubilat w ub. niedzielę podniosłe uroczystości. Wzięli w nich udział, prócz tysięcy rzesz wiernych, przedstawiciele władz i liczni reprezentanci duchowieństwa, nie tylko z Bydgoszczy, ale również z szeregu miast Wielkopolski. O godz. 11 w uroczystej procesji przeprowadzono jubilat z plebanji do zbudowanej przez niego świątyni, gdzie odbyła się msza św. z pięknym kazaniem ks. dr. Kolińskiego. Nabożeństwo zakończono odśpiewaniem „Te Deum laudamus”. poczem wrócono w procesji na plebanję, gdzie podczas obiadu wygłoszono cały szereg przemówień gratulacyjnych. Po południu odbyła się w wielkiej sali Domu Katol. akademii ku czci jubilata, która zgromadziła tak wielką liczbę osób, że część tylko zdołała się pomieścić w sali.

— **Gniezno.** W związku z dokonaniem wyborem nowych ławników do zarządu miejskiego, ustąpił dotychczas, długoletni ławnik p. Władysław Górski z Gniezna. W korporacjach miejskich zasiadywał p. Górski od roku 1919 bez przerwy do stycznia 1936 r. W roku 1925 wybrany został radcą miejskim i jako decernent opieki społecznej ten trudny urząd sprawował aż do wygaśnięcia kadencji, do stycznia r. b. Na zajmowanych stanowiskach pracował z całym zapaściem i dobrze przysłużył się gminie miejskiej.

— Kolejny wykład Uniw. Powsz. odbędzie się w środę, 29 b. m., o godz. 19 w auli gimn. męsk. Referat wygłosi prof. Błażek n. t. „Polska zmartwychwstała w literaturze polskiej”.

— Dnia 29 b. m. obchodzą srebrne gody małżeńskie pp. Feliks Białynski wraz z małżonką Franciszką z Nowaków.

— Tegoroczny turniej szachowy o mistrz. m. Gniezna został ukończony. Pierwszą nagrodę oraz tytuł mistrza zdobył p. Nowaczyk, drugą major Majdanowicz, trzecią p. Wesolowski i czwartą p. Eliks. (br)

— **Grodzisk.** Posiedzenie rady miejskiej odbyło się 24 b. m. Po przeczytaniu porządku obrad, wniósł radny Anders nagły wniosek o postawienie w punkcie I obrad sprawy wysłania memorjału o przywrócenie siedziby starostwa. Po uchwaleniu nagłości, odczytał burm. dr. Mazurkiewicz przygotowany już memorjał, w którym stara się wykazać, że przeniesienie starostwa nie tylko nie dało korzyści, lecz przeciwnie stracił dla skarbu państwa. Rada miejska uchwaliła wysłać do memorjału osobną delegację, w osobach pp. burmistrza, dyr. Sredzińskiego, Bielarczyka i Wielocha. W komunikatach gospodarczych podał burmistrz do wiadomości plan oddłużenia miasta, z którego wynikało, że miasto Grodzisk ma 950.000 zł długu. Przed punktem II obrad złożył prezes Klubu Narod. następujące oświadczenie: „Na posiedzeniu rady miejskiej w dniu 25 czerwca 1935 r. złożył prezes klubu B. B., radny p. Anders Br., deklarację, w której klub ten oświadcza, iż będąc w mniejszości, nie bierze odpowiedzialności za gospodrkę miasta. Mimo takiego oświadczenia, wzięli członkowie klubu B. B. udział w poszczególnych komisjach. Ponieważ deklaracja ta wróciła jest w zwątku większość Klubu Narod., zapytujemy przy ponownym wyborze komisji, czy Klub Gospodarczy (B. B.) podtrzyma swoją deklarację z 25 czerwca 1935 r. Zaznaczamy, iż w danym razie Klub Narod. wyciągnie odpowiednie konsekwencje, biorąc faktycznie całą odpowiedzialność za pracę rady miejskiej na swoje barki. Odpowiedzialności za gospodarke miejską tak długo Klub Narod. nie może na siebie brać, dopóty władze zwierzchnie nie zatwierdzą wybranego przez Klub Narod. wiceburmistrza.” Zaskoczeni oświadczeniem radni B. B. po krótkim przemówieniu burmistrza, wycofali swoją deklarację. Wobec tego wybrani zostali do komisji elektrowni pp. Walda Hipolit, Adamczewski Stanisław, Ritter, Koliński Feliks i Ruga Bernard, do komisji reżni pp. Kociński, Nowaczyk, Szlag, Pusz, Hojan i Królikowski; do rady szpitala: ks. prob. Kruszczyk i apt. Napierała; do kom. budżet. pp.: dr. T. Mikołajczyk, Szermer, Adamczewski, Anders i Kapelczak; do kom. sanit. pp.: dr. Mikołajczyk, dr. Słomiński, Maciejewski, Patan, Szuwalski, Ritter i Hoffmann; do kom. kultur.-oświat.: ks. prob. Kruszczyk, dr. T. Mikołajczyk, kier. szkoły Kapelczak i nac. Krzymiński; do kom. rewiz. pp.: dyr. Sredziński, Knoll, Szuwalski, Kapelczak i Anders; do rady szkolnej: ks. prob. Kruszczyk, dr. Mikołajczyk, Knoll i Hoffmann. W dalszym ciągu obrad uchwalono pobierać dod. komun. do podatku grunt. w wysok. 50 proc., do podatku dochod. od 4-5 proc., oraz podatku od nieruchomości 7 proc.

— **Inowrocław.** W sobotę, wśród niezliczonych tłumów z Inowrocławia, Matew i okolicy, odbył się pogrzeb śp. drowej Marii z Witkowskich Zielńskiej, matki trojaczek. W przeddzień pogrzebu nastąpiła eksportacja zwłok ze szpitala pow. w Inowrocławiu do kościoła w Matwach. Wigilję odprawił ojciec chrzestny Zmarłej, ks. prob. Fischbach, mszę żałobną celebrował ks. prob. Dąbrowski, zaś orszak żałobny, w otoczeniu około 30 księży i kleryków, prowadził ks. prob. Chilomer z Poznania.

— **Kościan.** Dyplom mg. praw uzyskał na Uniw. Pozn. p. Zbigniew Brzeziński z Kościana.

— Tow. śpiewu „Lutnia” urządziło 25 b. m. w sali hotelu Warszawskiego wieczór towarzyski z nader urozmaiconym programem.

— Roczemu walnemu zebraniu Kat. Stow. Meżów przewodniczył prezes p. Fr. Stróżyk. Po złożeniu sprawozdań z rocznej działalności udzielono zarządowi absolutorium, poczem uchwalono urządzić w czasie od 27. 2. — 1. 3. b. r. w Kościanie rekolekcje zamknięte.

— Na rocznym walnym zebraniu cechu piekarskiego wybrano następujący zarząd pp.: Fr. Papierz — starszy cechu, Jan Zielński — zast. starszego, Fr. Pawełek — sekretarz, Leon Kostański — skarbnik, Wł. Sobiech, Br. Felner i St. Kasztelan — członkowie zarządu.

— Przedstawienie teatralne p. t. „Grube ryby” urządziła 26 b. m. w Racocie Och. Straż Pożarna z Katarzynina. (mk)

— Na skutek obraźliwych dla katolików rysunków, jakie zamieścił żydowski Express

10-lecie chóru męskiego „Echo” w Kępnie

Kępno. (km) W dniach 25 i 26 bm. chór męski „Echo” obchodził uroczystości 10-lecia swego istnienia. W sobotę odbył się w auli gimn.

św. w kościele parafj. ks. Ciecioła. Przed nabożeństwem poświęcił ks. dziekan Nowacki piękny sztandar, wykonany przez SS. Boromeuszki. Podczas uroczy-

Zarząd chóru męskiego „Echo” w Kępnie. Siedzą od lewej pp. Zaleski A., Ledwa J., Kielmiński Z. — prezes, Młynarz H. — dyr., Bombiński St. — sekr.; stoją pp. Górka L., Kukuła Wl., Idziak, Kowalek F.

koncert jubileuszowy z współudziałem artystki opery poznańskiej p. dr. Wandy Roessler - Stokowskiej oraz prof. R. Heisinga z Poznania. Aula zapelniała się wyborową publicznością, która świetnych wykonawców darzyła niemiłkaniem oklaskami, zmuszając ich do bisowania. Akompanjował przy fortepianie prof. Sauer z Poznania. Reszta programu wypełniły występy chóru z towarzyszeniem orkiestry 60 pp. z Ostrowa. W niedzielę o godz. 8 odprawił mszę

stości kościelnej pienia wykonał chór „Echo”.

O godz. 10.30 w auli gimn. odbyło się zebranie jubileuszowe z obszernym sprawozdaniem sekretarza p. Stefana Bombickiego, obrazującym dorobek 10-lecia chóru. Założycielom, jak i zasłużonym członkom chóru wręczono dyplomy. Po złożeniu życzeń przez przedstawicieli władz i społeczeństwa zebranie zakończono. — Wieczorem odbyła się w „sokolni” zabawa karnawałowa.

Ilustrowany, wzmógł się tutaj silny bojkot pism żydowskich. Dlatego wzywa się wszystkich, którzy te pisma czytają, aby je zaniechali.

— Roczne walne zebranie Tow. Kupców odbędzie się 30 b. m. o godz. 20 w hotelu „Victoria”.

— Roczne walne zebranie Kat. Stow. Kobiet — Oddział Czytelni dla kobiet — odbędzie się 31 b. m. o godz. 7.30 w Bursie Rzem.

— Wzorowe zorganizowane kupiectwo kościelne, które podczas ostatniego jarmarku kramnego dało początek godziwego i racjonalnego bojkotu towarów żydowskich, przez wykupienie wszystkich miejsc stoiskowych, zorganizowało obecnie, w zrozumieniu ogólnej ciężkiej sytuacji, 10 dni taniego zakupu, obniżając w określonym czasie wydatki na towary.

— **Ostrów.** Ostatnio obliczono, że między Ostrowem a Kaliszem kursują dziennie 3 autobusy, 16 razy przewożąc około 300 osób. Polowa osób jeździ napewno po sprawunki, które załatwia u Żydów. Poza autobusami wiele rodzin urzędniczych, korzystających ze zniżki, jedzie koleją do Kalisza. Miejsce polskie kupiectwo dopodpada, a kalicy Żydzi rozpieprają się. Czy nie czas najwyższy zatrabić na odwrót.

— Chór kościelny pod wezwaniem św. Grzegorza odbył doroczne walne zebranie pod przewodn. ks. prezesa Leciejewskiego. Po wysłuchaniu sprawozdań zarządu z całorocznej działalności chóru, przystąpiono do wyboru zarządu. Prezesem został ponownie ks. Leciejewski, wiceprezesem wybrano p. Juszczyka, a sekret. p. Janiszewską. Długoletnia i zasłużona skarbniczka p. Maria Niestrawska złożyła swój urząd. Wybrano nowym skarbnikiem p. Domagala. (os)

Z POMORZA

— **Chojnice.** Ostatnio odbyło się walne zebranie „Lutni”. Po załatwieniu spraw organizacyjnych i przyjęciu nowego statutu chóru kościelnego, prezesem wybrany został prof. Leon Wagner, wiceprezesem nac. Maciejewski, kier. artyst. p. Fr. Gierszewski, zaś w myśl nowego statutu, kuratorem tow. jest ks. prob. Kłopotcki.

— Nieznani sprawcy włamali się do składu jubilerskiego p. Gerbera w Sepólnie, ul. Halle-ra, na którego szkodę zabrali biżuterji wart. 2 tys. zł oraz 1.000 zł w gotówce. Złodzieje otworzyli drzwi wytrychem.

— Władze niemieckie wydalily do Polski niej. Stefana Walkiewicza, lat 24, pochodzącego z miejsc. Soboty, pow. Poznań. Wydalony, w nielegalny sposób przekroczył granicę do Niemiec, w zamiarze uchylenia się od obowiązku służby w wojsku polskim. — Troje dzieci zabrało z wozu firmy A. Kaźmiński 1/4 litra wódki, którą wypily. Jeden z chłopców zachorował.

— Nieznani sprawcy włamali się do agencji pocztowej w Siłnie, skąd po rozbiciu szuflad zabrali około 50 zł w gotówce na szkołę, kierowniczką agencji.

— W związku z pobiciem leśniczego Gawroniaka z Wysokiej, dowiadujemy się, że pobity bójkę sprowokował prze zto, że wobec pewnej grupy osób używał wywisk „wy głupie kaszuby”. Leśniczy Gawroniak znajduje się w szpitalu w Chojnicach. (deh)

— **Grudziądz.** Bandyta Montowski, który przesiadzał już 19 lat w kryminalu, skazany został przez sąd okręg. na 3 lata więzienia za napad rabunkowy, dokonany pod Grupą na osobie inwalidy Kuligowskiego; bandyta zabrał K. 80 zł, które wypłacono mu w urzędzie poczt. tytułem renty inwal. Dnia 25 b. m. M. skazany został na dalsze dwa lata więzienia za kradzież, dokonane w mieszkaniu rolnika Jachowskiego w Stearych Marzach i u wdowy Welskiej w Dolnej Grupie. Bandyta wtargnął do mie-

rencji delegacji miasta Grudziądz w Minist. Handlu i Przemysłu oraz w Minist. Spr. Wewn. istnieje obecnie nadzieja, że zabiegi około uruchomienia fabryki Pe-Pe-Ge odniosą wreszcie pomyślny skutek. (gn)

— **Nowe Miasto n/Drwęca.** Dnia 22 b. m. p. Józefowstwo Harkowie obchodzili jubileusz 25-letniego pożycia małżeńskiego. W tym samym dniu najstarsza córka Jubilatów zawarła z p. Józefem Neumanem związek małżeński. (gn)

— **Tczew.** Sąd okręg. rozpatrywał sprawę karną przeciwko Żydowi Majerowi Plotkinowi z Gdańska, obecnie zamiesz. w Gdyni. Plotkin w r. 1932 sprowadził bezprawnie do Gdańska i Polski banany hiszpańskie, a ponieważ nie miał odpowiedniego zezwolenia, rzucił je na rynek Polski drogą przemytu. Sąd skazał Żyda Plotkina na 24.157,60 zł grzywny, konfiskate złożonej kaucji w kwocie 5.700 zł oraz na ponoszenie kosztów postępowania.

— Pod koła samochodu osobowego z Gdańska wpadli na ul. Skarszewskiej dwaj bracia, 5-letni Herbert i 9-letni Werner Watkowsky z Tczewa. Chłopcy odnieśli ciężkie obrażenia cielsne.

— B. sekretarz urzędu skarbowego w Tczewie, Bolesław Burakowski, który przebywa obecnie w więzieniu, skazany został przez sąd grodzki za oszustwo na szkodę Haasówny z Pelplina, na 7 miesięcy bezwzględnej więzienia. (at)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 27 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Rob. Leon Nowak i rozw. gospod. Rozalja Andrzejewska z d. Szymaniakówna; ślus. Ign. Matysiak i ekspedj. Hel. Bukowska; rob. Fr. Czyż w Ławicy, pow. Poznań, i kuch. Marja Warciarek; mur. Fel. Zmuda i Marjanna Lejmannaówna; rob. Fr. Miękuś i rob. Zofja Przybyszewska z d. Kubiak, oboje w Suchorzewku; gm. Jaraczew, pow. jarociński; owdow. monter Ant. Czujek i Anna Górzna w Ujściu; szof. Ant. Mazantowicz i ekspedj. Janina Bolińska w Buku; urz. przyw. Henryk Strzelecki i sten. Lucja Zerbst w Zabikowie, pow. Poznań; rob. Tomasz Jurgawka i bielżn. Leokadja Nowaczykówna; plut. zaw. Włodz. Krzywicki i labor. Agn. Sadowska; chemigraf Maksymilian Orszynowicz i kuśn. Anastazja Solarska; rob. Józef Gadomski i krawc. Jadw. Brussy; kamieniudruk. Aleksander Wiethan i Anna Majchrzakówna.

Zgony:

Dnia 27 stycznia 1936 r. zapisano następujące zgony: Teresa Jadwiga Dropówna, 6 lat; Izabella Arendtówna, nauczycielka, 46 lat; Marja Konopczanka, robotnica, 19 lat; Lech Piotr Kaźmierczak, 1 mies. 21 dni; Władysława Jaskółska, 7 mies. 21 dni; Józef Ciesielski, woźnica, 62 lat; Marta Diabler, bez zawodu, 25 lat; Henryk Wlekiński, handlowiec, 22 lat; Józef Napierała, robotnik, 39 lat; Kazimierz Rosada, 15 godzin; Stefanja Musidowska z domu Straburzyńska, 52 lat; Jadwiga Dankowska z domu Piechota, 49 lat; Zdzisław Nachowiak, 1 mies. 13 dni.

Ładne zabawki z rąk inwalidy

Na Zawadach, przy ul. Koronarskiej nr. 12, zamieszkuje w suterynie wraz z rodzicami 23-letni inwalida Leon Adamski. Gdy był młodszy chodził, z

Wyrobia pokoiki sypialne, kuchnie i jadalnie. Pokoik sypialny i jadalny kosztuje w hurcie 1,50 zł, w detalu 2 zł, kuchenki w hurcie 1 zł, w detalu 1,50 zł.

Jeśli się uwzględni, że praca nad jednym pokojem wymaga całego dnia, arkusz dykty 4-milimetrowej kosztuje 2,30 zł, a 3 milimetrowej 1,65 zł, ponadto trzeba jeszcze użyć szlaku, okowity, zniszczyć niejedną piłkę, mebelki bowiem wycinane są „laubzega”, to cena wspomniana nie jest stanowczo wysoka.

Zabawki te, to owoc żmudnej pracy wielu godzin, spędzonych przy warsztacie w tej błogiej nadziei, że ktoś je kupi. Inwalida Adamski chyba nie zawiedzie się w nadziei.

Dla dzieci nabyte zabawki będą prawdziwą radością, a inwalidzie pozwolą spojrzeć spokojnie w przyszłość.

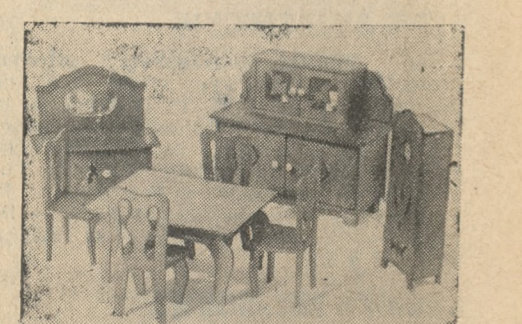
Nie wątpimy, że apel do naszych Czytelników, aby kupowali zabawki inwalidy, nie przejdzie bez echa.

Dla orientacji podajemy spis firm, gdzie można nabyć zabawki: L. Krauze, Stary Rynek 24, J. Musiałkiewicz, ul. Szkolna 11, G. Kretschmer, św. Marcin 1, „Aquila”, św. Marcin 61, Fr. Szybański, Pocztowa 31, i T. Ziółkiewicz, Wielka 15.

Zabawki są ładne i bardzo tanie.

Spalalizowany od dziecka 23-letni Leon Adamski, który wykonuje mebelki dla lalek trudem coprawda, do szkoły powszechnej, gdzie ukończył 6 oddziałów. Nieszczęście chciało, że z biegiem czasu zaniemógł zupełnie i stracił władzę w nogach, tak, że dziś nie opuszcza już mieszkania, chodząc po nim o lasce. Ojciec jego, stolarz, bardzo mało zarabiał na utrzymanie, on zaś jako inwalida otrzymuje z Opieki Miejskiej 15 zł miesięcznie. Jak w tych warunkach żyć? Trzeba było pomyśleć o jakiejś pracy, ale o jakiej? Co może robić stu-percentowy inwalida? Niewiele. Myślał, aż wreszcie zdecydował się na wyrób z drzewa zabawek dziecińczych.

Pokoik jadalny za 2 złote

Stadion lodowy w Garmisch - Partenkirchen, gdzie niebawem rozpoczną się igrzyska olimpijskie.

W sprawie listy strat Powstania Wielkopolskiego 1918-19

Niewiadomo, czy przeciętny przechodzień, mijając miejsce spoczynku Nieznanego Żołnierza w Warszawie, miejsce paradnych ceremoniałów z okazji składania wieńców, pomyśli choć chwilę o wysiłku śmiertelnym szarej masy żołnierskiej, która ofiarą życia zdobyła niepodległość, dzięki której dziś możemy oddać się pracy pokojowej. W szarzyźnie i pospiechu dnia codziennego niema naogół miejsca na rzewne wspomnienia. Żyje jednak niewątpliwie wśród nas głęboka cześć dla tych wszystkich, którzy zginęli w obronie Polski. Świadczą o tem pomniki, tablice w kościołach, obchody i nabożeństwa.

Nowym dowodem żywej czci dla poległych jest „Lista strat wojska polskiego”, obejmująca poległych i zmarłych w wojnach 1918—1920, wydana przez Wojskowe Biuro Historyczne w 1934 r. Jest to spory tom, objętości 1 061 stron tekstu i XXVI stron wstępu i objaśnień. Podobnym wydawnictwem nie może się poszczycić żadne inne państwo. Polska, wydając to dzieło, mimo duże trudności, chciała w szczególny sposób utrwalić krwawy wysiłek narodu w walce o Niepodległość i uczcić poległych i zmarłych rycerzy polskich. Wydawca pisze:

„Wojna o utrwalenie Niepodległości i granic Polski kosztowała Naród około 100 000 zabitych, zmarłych i zaginionych. Walki od listopada 1918 do końca 1920 r. toczyły się niemal na wszystkich frontach jednocześnie: poczynając od wojen zaimprowizowanych sił zbrojnych o Lwów, w walkach o Śląsk Cieszyński i dzielnicę zachodnią, w ciężkich zmaganiach się na wschodzie i obronie Wilna — wszędzie padały liczne ofiary. Ostatnim obowiązkiem Ojczyzny wobec tych, którzy padli i zmarli podczas wojny, jest utrwalenie ich nazwisk. Niestety zadanie to spełnić można tylko częściowo. Prócz osób, których nazwiska udało się ustalić i zebrać w niniejszej publikacji, tysiące bezimiennych żołnierzy spoczywa w mogiłach, rozsianych wzdłuż granic Polski.

Praca niniejsza — wynik żmudnych trudów — ma spełnić trojake zadanie: dla rodzin i bliskich, dla potomności przekazuje pamięci nazwiska poległych i zmarłych, jest ona niejako tablicą na wielkiej zbiorowej mogile żołnierskiej; — dla badaczy dziejów, statystyków, ludzi, poświęcających się wiedzy wojennej dostarcza materiału do badań i wniosków. Ponadto posiada ona również znaczenie praktyczne w tych wszystkich wypadkach, gdy wobec władz i urzędów zachodzi potrzeba stwierdzenia zgonu danej osoby.

Opracowanie niniejsze obejmuje 47 055 poległych i zmarłych i zawiera numer porządkowy, nazwisko, imię, stopień wojskowy, przydział, przyczynę zgonu (zmarł z choroby, z ran, z wypadku, poległ), datę i miejsce śmierci. Osoby, których śmierć została ustalona przez sporządzenie urzędowego aktu zgonu przez powołane do tego urzędy duszpasterskie, są oznaczone

gwiazdką (*). Metryki ich śmierci znajdują się w Kurji Biskupiej Wojsk Polskich. Nazwiska, przy których niema tego znaku, zostały wpisane jedynie na zasadzie dokumentów, znajdujących się w Biurze Informacyjnym Polskiego Czerwonego Krzyża.

Lista ta obejmuje straty od listopada 1918 do końca 1920 r. i dotyczy sił zbrojnych, walczących w kraju. Nie obejmuje ona natomiast strat formacji, walczących wzgl. pozostających w tym samym czasie poza granicami Polski, jak np. V dywizja Syberyjska, dyw. gen. Żeligowskiego, armja gen. Hallera i t. p.“

Do listy strat dołączono zestawienia statystyczne, obejmujące

- 1) Wykaz strat Wojsk Polskich za okres od listopada 1918 r. do grudnia 1920 r.
- 2) Wykaz strat Wojsk Polskich według rodzaju śmierci i rodzaju broni.
- 3) Wykaz strat Wojsk Polskich z podziałem na oficerów i szeregowych według rodzaju i daty śmierci.
- 4) Wykaz strat Wojsk Polskich według rodzaju śmierci.
- 5) Wykaz strat Wojsk Polskich według daty śmierci z podziałem na rodzaje broni.

Wynika z tego zestawienia, że było:

po- ległych	z ran z chorób	z wyp. b rozp.	zmarłych	razem
19 841	4 403	18 578	1 139	30 944
Z tego przypadku:				
na piechotę				32 511
„ kawalerję				3 246
„ artylerję				2 346
„ władze naczelne				952
„ służbę zdrowia				1 008
„ bronie pancerne				144
„ aeronautykę				211
„ saperów				1 267
„ wojska łączności				302
„ żandarmerję				329
„ wojska samochodowe				108
„ tabory				435
„ służbę uzbrojenia				45
„ służbę intendenty				325
„ służbę etapową				1 325
„ służbę sprawiedliwości				64
„ marynarkę wojenną				60
„ szkoły				101
„ bez przydziału				2 302
razem				47 055

Lista obejmuje zatem tylko niespełna 50 proc. wszystkich strat. Zebranie nawet tych niewyczerpujących danych było jednak niewątpliwie trudne.

Zdając sobie sprawę z braków i niedokładności wydanej listy stwierdzają wydawcy jej niekompletność i nieściśłość. Naswisk wielu z tych co zginęli nie można było ustalić; ci bowiem, co wyruszyli na front w pierwszych miesiącach walk albo w czasie walk sierpniowych w obronie stolicy, przeważnie nie byli zarejestrowani.

Z tych zapewne powodów nie zanotowano w liście strat wielu poległych

i zmarłych Wielkopolan z okresu Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Dla przykładu podaję, że nie jest zapisany śp. Franciszek Ratajczak, który poległ w Poznaniu dnia 27. 12. 1918 r., śp. Antoni Kozak, który poległ pod Zbąszyniem dnia 5. 1. 1919 r. i in. Musimy zatem stwierdzić, że lista strat Wojska Polskiego za lata 1918—1920, nie uwzględnia należycie krwawego wysiłku społeczeństwa wielkopolskiego, podjętego w walkach o Wielkopolskę, a tem samem o całość naszego państwa. Nakłada to na nas obowiązek uzupełnienia tej listy. O tym obowiązku wspominał już płk. A. Chociszynski (Hasło, I. 1 z 22. 12. 1935 r.) pisząc:

„A dla tych, którzy już snem wieki-istym sniá o szczęśliwej Polsce, niech się wreszcie znajdzie, zamiast niedowarzonych, pamiętnikarskich „historycznych“ dziejopisów, skromny kaligraf, który zebrałby ze zwałów archiwalnych papierów imiona poległych i zmarłych powstańców, uwije z tego spisu piękny laur cnoty żołnierskiej w postaci ZŁOTEJ KSIĘGI POLEGŁYCH I ZMARŁYCH POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH, uszeregowawszy ich imiona nieśmiertelne w alfabetycznym porządku, by potomnym pozostawić niezniszczalny dokument chwały za wolność Ojczyzny.“

Zestawienie imion poległych i zmarłych powstańców na podstawie danych archiwalnych dałoby jednak znów tylko niekompletny ich spis. Potrzeba więc, by wszyscy, szczególnie rodziny poległych i zmarłych powstańców, dostarczyły koniecznych danych, zawierających imię i nazwisko, rok urodzenia, przynależność oddziałową, stopień, datę i miejsc oraz rodzaj śmierci, poległego lub zmarłego powstańca, co umożliwi porównanie danych z istniejącym już spisem poległych i zmarłych Powstania Wielkp. Dane te uprasza się nadesłać pod adresem niżej podpisanego, Poznań, ul. Mickiewicza 27.

DR. KAZIMIERZ BROSS.

Interes kwitnie w Port-Said

W Port-Said od tygodni panuje upał. Temperatura zarówno w dzień, jak w nocy jest równomierna, nie wykazując większych wahań: 90 stopni Fahrenheita w cień jest regułą na tych szerokościach geograficznych. Słońce rozplynęło się w oślepiającą mgławicę, morze błęszczy i fosforyzuje oczy, chronione nawet ciemnymi okularami bola i pieka. A noce w Port-Said nie przynoszą ochłody. Okręty sygnalizują sobie nawzajem katastrofalną wiadomość: „W Adenie niema wody!“ Statki, biorąc kurs na wschodnią Afrykę, muszą tu zaopatrywać się w wodę!

Bez końca ciągnie się sznur parowców przepływających przez kanał. Na każdym z nich znajduje się arabski pilot. Towarzystwo „Canal Maritime de Suez“ robi bajeczne interesy. Przejazd transportów wojska oblicza się identycznie, jak normalny przejazd statków zwykłych. Od każdego żołnierza musi być uiszczona taksa. Im więcej wojska transportują Włosi przez kanał — tem lepiej! Dawno już nie było takiej konjunktury. Wymowną ilustracją „prosperity“ jest kurs akcji Kanału Suezkiego. Akcje nominalnej wartości 500 franków notowane są po 18 tysięcy franków! Statek o 20 tysiącach osób płaci za prawo przejazdu 70 tysięcy fr.

Łatwo więc sobie wyobrazić, ile płacą Włosi za wojskowe transporty. Włoskie wojskowe transporty nie cieszą się żadnymi względami. Muszą czekać na swą kolej podobnie jak wszystkie inne statki.

Obecnie sezon nie jest korzystny dla szybkich transportów. Okręty przesuwają się bardzo powoli od jednego punktu wymiarań do drugiego. Czeka na wolny przejazd zarówno włoskie transporty jak

Emalja do paznokci

Islyx w proszku

gwarantuje emaljowy połysk przez 14 dni.

J. & S. Stempniewicz

Pg 7153-S 671

i statki — cytrynami, szkunery załadowane ryżem, a nawet angielskie krążowniki, wiozące królewską pocztę do Dalekiego Wschodu.

Wzdłuż kanału mrowi się kolorowy tłum. Gdy tylko okręt przystanie i przeźruci mostek, pojawiają się natychmiast arabscy sprzedawcy owoców, Somalijczycy, Beduini i t. d. W Adis-Abeba wiedzą dokładnie o każdym nowym transporcie wojska, artylerji, broni, wody. Nienawidź kolorowych do Włochów połączyła się w jeden front. W Suezie pracuje dniem i nocą kolorowy wywiad na rzecz „króla królów“. Interes kwitnie.

Kwitnie również bukiet flag okrętowych: Kongo, Zanzibar, Grecja, Francja, Liberia, Stany Zjednoczone, Japonia, nawet nie brak księstwa Monaco. Do Port-Said płynie rzeką złoto z całego świata. W kawiarniach gra muzyka do 5 rano. Zjechali się tu szmuglerzy i przeróżne ciemne typy ze wszystkich kontynentów, dla których każda wojna jest okresem lukratywnych zniw.

S. F.

Czy Strawiński wejdzie do Akademii?

Znakomity kompozytor rosyjski, Igor Strawiński, twórca „Pietruszki“ i „Piomienistego ptaka“ jest kandydatem do Akademii Sztuk Pięknych we Francji. Niewiadomo jeszcze, czy zostanie wybrany, a już wysunięto zastrzeżenia co do niego, ponieważ jest pochodzenia rosyjskiego, a naturalizował się dopiero dwa lata temu. W akcie nadającym mu obywatelstwo francuskie, znajduje się zastrzeżenie, że nie wolno mu w ciągu 10 lat obejmować żadnego stanowiska państwowego związanego z poborami. A przecież członkowie Akademii otrzymują pensję, wynoszącą 6.000 franków... rocznie.

DLA OCHRONY PRZED GRYPĄ

ANGINA

i CHOROBYMI Z PRZEZIĘBIENIA

POLSKIE TABLETKI PANAGRIN

LAB. CHEM. FARM. MŁC. A. BUKOWSKI SUK. W. WARSZAWA nr 4551

Kursy przysposobienia radiowego

W związku z urzeczywistnieniem coraz szerszego planu radjofonizacji kraju, Polskie Radio organizuje nadal kursy przysposobienia radiowego, mające na celu zapoznanie jak najszerszych mas z kulturalnym znaczeniem radja, oraz z praktyczną stroną tego zagadnienia — zaznajamianie z odbiornikami radiowymi, z instalacją anten itd.

Na terenie stolicy odbyły się ostatnio dwa pokazowe wykłady. Na terenie województwa warszawskiego kurs przysposobienia radiowego wyłącznie dla kobiet zorganizowany został w Gołdtkowie. Poza tem w dalszym ciągu rozszerzana jest akcja propagandowa radja na terenie województwa lwowskiego, gdzie wykłady o radjo zostały wygłoszone w Gródku Jagiellońskim i Młocinie na kursie przysposobienia Rolniczego I, II i III stopnia.

Młodzież wiejska wykazuje wszędzie ogromnie żywe zainteresowanie się radjem i organizowane przez Wydział Propagandy Polskiego Radja kursy przysposobienia radiowego przyciągają się bezspornie do znacznego rozszerzenia horyzontu kulturalnego wsi. Kurs przysposobienia radiowego w Łomży, urządzony na prośbę C. Z. M. W., dał bardzo ciekawy i pozytywny wynik. Radjem interesują się wszyscy. Łomżyńskie może się poszczycić, że w każdej wsi jest kilka anten.

U nas deszcz, w górach śnieg i radość dla narciarzy.

Zwracamy PT. Przemysłowcom i Kupcom uwagę na nasz oryg.

KONKURS REKLAMOWY

KTÓRY UKAŻE SIĘ W PIERWSZYCH DNIACH MARCA

Blizszych informacji udzieli Wydział Propagandy Kurjera Poznańskiego wzgl. nasi przedstawiciele — tel. 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25 i 40-72

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

BARWNE „ARCHIWUM” PODHAŁA

Na obecnej wystawie w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych znajduje się, obok omawianych już na tem miejscu drzeworytów Stefana Mroźewskiego, inny pokaz, o zupełnie odrębnym a ciekawym charakterze. Jest to wystawa J. Pieniżka ze Lwowa, który postawił sobie za zadanie zachować dla historii kultury wieś polską i jej cenne zabytki sztuki.

Zaczął się to od architektury. Od szeregu lat notuje Pieniżek dokładnym rysunkiem stare kościołki drewniane, kapliczki przydrożne, figurki drewniane itp., których tak wiele jeszcze znajduje się w południowo-zachodnim kącie Polski, specjalnie na Podhalu a także na Spiszu i Orawie. Czyni to z dużą dbałością o wszelkie szczegóły i charakterystyczne cechy architektury drewnianej, a w swej sumienności dociera do najdrobniejszych szczegółów z lepszym rezultatem, niż by to uczynił aparat fotograficzny.

Jeśli jeszcze dodamy do tego kolor zgodny z rzeczywistością, to otrzymamy najwierniejszy obraz tego, co jest w naturze. Z podziwu godną cierpliwością i pietyzmem reprodukuje Pieniżek polichromne kościółki drewnianych np. w Trybszu na Spiszu z r. 1647. Jest ona tak drobnostkowa w swej ornamentacji, że trzeba prawdziwie cierpliwości mnicha średniowiecznego, by te szczegóły tak starannie i wiernie oddać. Wkracza też artysta do wnętrza chat drewnianych z wysokimi pułkami, z murowanymi piecami, nad którymi wznoszą się olbrzymie dymniki, chłonec dym z paleniska. Osobno też zajmuje się rzeźbą ludową, odtwarzając bogato polichromowane ołtarze czy też rzeźby, które zachowały się już tylko w ulamkach, jako części większych grup.

W ostatnich latach zajął się Pieniżek strojem ludowym. Wiemy aż nadto dobrze, jakie spustoszenie na tem polu robi strój „miejski”, uważany nieestetycznie przez ludność wiejską za coś lepszego. Artysta wydał o tym temacie książeczkę p. t. „O ginącym stroju ludowym” z licznymi ilustracjami (2-kolorowe) — do niej odsyłam tych, którzy się tym tematem interesują. Na

naszej wystawie mamy całą kolekcję obrazków przepięknego stroju ludowego z Podhala i okolic najbliższych, jak Żywiec, Limanowa itp. — dalej ze Spisza i Orawy. I znowu podziwiać tu musimy umiejętność, z jaką artysta ten temat traktuje. Jak szeroką plamą ujmując góralską cuchę lub sukmanę — a z precyzją rysuje małym pendzeliem koronkowe szaty kobiece lub ozdoby na stroju męskim.

Malarstwa w tych pracach szukać nie trzeba, bo też i artysta tej intencji niema. Pragnieniem jego jest zostawić dla późniejszych pokoleń obraz wsi polskiej: album barwne „Ziemia podhalańska w obrazach”. Ma ono zawierać 50 reprodukcji akwarel artysty (40 barwnych), dających obraz zabytków, strojów i typów Podhala, Orawy i Spisza. Cena subskrypcyjna 50 zł — może być wpłacana w ratach. Trudno nie zachęcać do tak pięknego i taniego wydawnictwa. Próba reprodukcji kolorowej wisi na wystawie.

W sali ostatniej umieszczono kilkanaście olejnych portretów pędzla A. Hannytkiewicza. Patrząc na portrety nieraz przychodzi mi myśl trudna sytuacja artysty, malującego portret na zamówienie. Model ma swoje wymagania, swój sposób widzenia. Czasem to oczy trzeba zrobić duże, to znowu usta małe, to trzeba dodać „romantyczne” tło pejzażowe, to ramiona muszą mieć łagodną „miękką” linię itp. Z takimi trudnościami Hannytkiewicz daje sobie przeważnie radę, jest zbyt doświadczonym malarzem, aby nie przychodziło mu to z łatwością. Co do wystawionych płócien to wydaje mi się, że więcej nadają się dla jego talentu portrety kobiece, których wdzięk, podobieństwo i miękkość kształtów z dużą wprawą oddaje — np. portret o rudych włosach na tle zielonkawej draperji i — dwa portrety dziewczynek w niebieskiej i czerwonej sukience. Natomiast portrety męskie są zbyt miękko potraktowane, za mało w nich — jak sądzę — typu męskiego.

J. Mroziński.

Poznań.

ZE ŚWIATA LITERATURY

RUMUNI PISZĄ DRAMATY FANTASTYCZNE

Gdy neoromantyzm Ed. Rostanda u nas zaś i St. Wyspiańskiego wprowadzał na deski teatralne płomienne wizje, już to historyczne, już to fantastyczne, na scenie rumuńskiej panowały ciągle dawne romantyczne obyczaje i moljerowski sarkazm. Dopiero, w drugim dziesięcioleciu XX, wieku nastąpiła zasadnicza zmiana. Poeci o bujnej wyobraźni zapuścili się w świat fantastyczny legend i baśni, mających na terenie rumuńskim swoisty rytm i zabarwienie, w których obok charakterystycznych postaci ludowych zjawiają się raz porażający znikąd cesarzewie, ich córki i wyidealizowany Czarowny Książę (Fât Frumos).

Ten nowy kierunek wytknął twórczości dramatycznej największy dzisiaj dramaturg rumuński Victor Eftimiu całą serją sztuk i dramatów: „Nanizaj się, perlo”, „Czarny Kur”, „Mistrz Manole”, „Glafira”. W barwnym, groteskowym i pełnym polotu dramacie „Czarny Kur”, — który obok świetnej komedji G. Ciprian'a „Człowiek ze szkapą” osiągnął największy sukces teatralny w Rumunii, — toczy się zarządca symboliczna walka pomiędzy złem i dobrem, między wzniosłymi uczuciami a podłymi instynktami. „Czarny Kur” jest stałym zwistunem nieszczęść dla cesarza Verde (verdezielony), prowadzącego ustawiczne wojny z cesarzem Roszu (roszu - czerwony). Verde, pragnąc pojednać się z przeciwnikiem, proponuje małżeństwo swego syna z jego córką. Ale ona, Mira Miralena, ucieka w świat z Czarownym Księciem. Roszu wszczynając kroki wojenne, zabija cesarza Verde i wrzuca jego synów do więzienia, z którego mają być wyprowadzeni o świcie na stracenie. W ciągu nocy królówicze wydostają się jednakże na wolność, jeden z pomocą diabła, a drugi z pomocą Michała Archanioła. Królówicze, oprowadzany po świecie przez diabła, jest świadkiem najdziwniejszych wydarzeń i kończy samobójczą

śmiercią. Królówicze, mający za opiekuna Michała Archanioła, odzyskuje zpowrotem ojcowiznę i pojmuje Mira Miralena za żonę.

Śladami Victora Eftimiu kroczy szereg innych poetów. J. C. Aslan w poemacie dramatycznym „Niegdyś”, oddającym w pewnej mierze echa wojny światowej, przedstawia wojnę dwu sąsiadujących ze sobą władców, Cesarza - Pioruna z cesarzem zachodzącego słońca. Pani Horia Furtuna daje dowody głębokiego wyczucia rytmu poezji ludowej w dwu utworach scenicznych. Jej „Czarowny Książę” jest nie tylko wcieleniem piękna, heroizmu i miłości, ale również głosiem poświęcenia i miłości dla kraju. Sztuka „Pacala”, wywodząca się bezpośrednio z folkloru i napisana z młodzieńczą siłą wyobraźni, jest serją obrazów, przepłałanych humorem, liryzmem, piosenkami i przysłowiami, jest barwnym i natchnionym freskiem poezji ludowej, w którym na pierwszy plan wysuwa się popularna postać Pacala, symbolizująca spryt, przebiegłość, humor i ironię ludu. Poeci Jon Pillat i Adrian Maniu w sztuce „Młodość bez starości” przyoblekli w formę sceniczną opowieść o blakającym się i poszukującym ideału poecie, który, powróciwszy po wielu wiekach na dawną drogę, czuje się zawsze samotny i młody, mimo, że wszystko zmieniło się na ziemi.

Czteroaktowa parabola C. Orendy „Światło z światła” ma zabarwienie filozoficzno - moralne. Na terytorjum pewnego cesarstwa panuje kłamstwo. Za karę — nawałnice i burze niszczą kraj od siedmiu lat. Zrozpaczony stary cesarz wysyła trzech swoich synów na trzy strony świata w poszukiwaniu Prawdy. Po jakimś czasie najmłodszy syn powraca z Prawdą, wcieloną w biednego, słabego i obdartego chłopca o rysach twarzy Chrystusa. Ustają burze. Spokój i radość rozpościerają się nad ziemiami cesarstwa: Prawda

ŻYCIE KULTURALNE

W NIEDZIELĘ MAMY W POZNANIU ZJAZD NAUKOWY.

Uczestnikom Zjazdu Dyluwjalnego, który odbędzie się w niedzielę, dnia 2 lutego w Poznaniu rozesłano już szczegółowy program obrad. Na poznański zjazd przyjadą wybitni uczeni z różnych ośrodków uniwersyteckich. M. in. wygłoszą referaty p. n.: prof. Jan Nowak, prof. Mieczysław Limanowski z Wilna, dr. Feliks Różycki z Warszawy i cały szereg geografów z Poznania i innych miast Polski.

Na obradach, które odbędą się w 18 sali Collegium Minus wygłoszone zostaną referaty ogólne (w ilości 5) oraz szczegółowe (w ilości 14), w czym 11 odnosi się te-

matycznie do Niżu polskiego zaś 3 do Karpat. O ile obrady nie zakończą się w pierwszym dniu zjazdu — przeniesie się je na dzień następny. W tymże dniu uczestnicy zwidzą ciekawe odkrytki warstw międzylodowcowych nad Wartą. (jmt)

W NAUKOWYM POZNANIU.

Komisja Historyczna T. P. N. w Poznaniu odbędzie zebranie w środę, dnia 29-go stycznia br. o godz. 18 w Archiwum Państwowym. Na porządku dziennym dyskusja n. t. „Polski Słownik Biograficzny”, którą zagają prof. dr. K. Tymieniecki i dr. St. Wasylewski.

MUZYKA

Nowe dzieła Feliksa Nowowiejskiego. Na półkach księgarskich ukazał się ostatnio „Śpiewnik morski” Feliksa Nowowiejskiego, wydany nakładem zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Śpiewnik zawiera 34 pieśni, opracowanych na chór mieszany. Obok nowych pięknych pieśni, jak: „Morska pieśń rycerzy Bolesława Krzywoustego” i „Od morza jestem” do słów Jana Kasprowicza, są tu także rzeczy znane, które już dawno popularyzowały się powszechnie jak hymn floty polskiej „Wolności słońce pieści lazur” i in. Niebawem wyjdzie nakładem wydawnictwa Muzyki Polskiej w Krakowie nowa msza „Missa pro Pace”, dedykowana J. Em. ks. Kardynałowi Prymasowi Hlondowi. Msza ta wykona będzie po raz pierwszy na jeździe chórów w Poznaniu z okazji 13-lecia istnienia Związku Chórów Kościelnych archidiecezji gnieźnieńsko-poznańskiej. (wel)

TEATR

Co grają w Wilnie? Teatr na Pohulanca wystawił molierowskiego „Mieszczanina z szlachetnem”. Pokojówkę Michasię gra z wielkim sukcesem p. Elżbieta Wiczorkowska.

leczy chorych, czyni cuda i wymierza sprawiedliwość. Gdy jednak po śmierci starego władcy, Prawda zostaje jedynym doradcą młodego cesarza, bojarowie zaczynają się burzyć i dokonują szturm na zamek; rozjuszony tłum rzuca się na Prawdę, bije, plwa i wylupuje oczy. W owym momencie rozpętuje się straszliwa burza i całe cesarstwo pogrąża się w ciemnościach. Prawda wyrusza w świat w towarzystwie siostry cesarza i błądzi jak Edyp po skalnych pustkowiach. W końcu, gdy towarzyska umiera ze zmęczenia, Prawda wstępuje do nieba po promieniach słońca. Jedyny w całym państwie mędrzec, który jest świadkiem tej apoteozy, odzywa się wówczas z ironicznym uśmiechem: „Głupstwo zabije ziemię!”

Dr. Stanisław Łukasik.
Kraków.

„Biblioteka Dobrych Książek”. Pod takim tytułem zainicjowane zostało w Łomży perjodyczne wydawnictwo powieściowe. Raz na miesiąc ukazywać się będzie nowy tom „Biblioteki”. Wydawcą i redaktorem jest ks. A. Roszkowski. Przedpłata wynosi kwartalnie t. j. za trzy książki, 2 zł 50 gr. Jako pierwszy tom „Biblioteki Dobrej Książki” ukazała się powieść Klemensa Junoszy p. t. „Pod wodę”, jako tom drugi — powieść Antoniego Skrzyneckiego p. t. „Wierzę...”. Jak z pierwszych tomów widać „Biblioteka” prawomocna jest dla szerokiego sfer czytelnicy i wydaje książki o tendencji szlachetnej, w duchu religijnym, ciekawe i pożyteczne. (lp.)

DOBRE NASTĘPSTWA MODY...

Wobec ogólnie stwierdzonego upadku poziomu czytelnictwa i zalewania rynku księgarskiego powodzą taniej sensacji wszelkiego rodzaju — tych, którzy rają dostęp do obcych literatur tylko przez tłumaczenia, ratuje od zupełnego prymitywizmu jedynie, moda. Najpoważniejszy pisarz, jeżeli jakimś niezbadanym zresztą trafem stanie się modny, może liczyć na przekład i zainteresowanie.

W ten sposób przyswojono nam tak trudnych autorów jak Conrada, Hamuna, cały szereg wartościowych „biografij artystycznych”, obecnie zaś dostajemy Aldousa Huxleya, jednego z najciekawszych pisarzy średniego pokolenia angielskiego. Zainteresowanie nim jest tak duże, że odważono się na wydanie nie tylko powieści, lecz i szeregu essayów pod zbiorowym tytuł m

OCHRONA ZABYTKÓW

Więzienie jako muzeum. Z Londynu donoszą, że gmina m. Reading pod Londynem postanowiła nabyć na własność gmach więzienia, w którym Oskar Wilde odbywał z wyroku sądowego kaźń, która doprowadziło go do przedwczesnego grobu. Gmach ma być obrócony na muzeum imienia Wilde'a...

SZKOLNICTWO

300-lecie seminarjum sandomierskiego. Seminarjum duchowne w Sandomierzu obchodzi w tym roku 300-lecie swego istnienia. Posiada ono bibliotekę z 50 tysięcy dzieł oraz muzeum djecejalne z mnóstwem cennych okazów.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Państwowa Akademia Sztuk Zdobniczych powstanie w Pradze. Projekt jest w opracowaniu. Objemie ona m. in. osobny wydział teatralny i reklamowy.

Hafty śląskie. Z Katowic piszą nam (ad): W Siemianowicach powstała sekcja haftu śląskiego Tow. Popierania Przemysłu ludowego. Będzie ona propagowała hafty na motywach rodzimych i w tym celu nawiąże stosunki w kraju i zagranicą, aby zapewnić haftom śląskim zbyt.

Jutro:

TYRTEUSZOWA WSPÓLPRACA LITERATURY
przez
Zygmunta Wasilewskiego

„Muzyka w nocy” (Warszawa 1936, Tow. Wydawnicze „Rój”, str. 268).

Tom podzielony jest na cztery części, które możnaby dla zwięzłego określenia opatrzyć fikcyjnymi tytułami: Myśli o sztuce, Myśli o społeczeństwie, Myśli o etyce i Myśli o różnych dziwactwach 20-go wieku. Huxley jest pisarzem niezwykle inteligentnym, oblażonym wysoką kulturą i pełnym bardzo szerokiej erudycji. Społecznie należy Huxley do grupy „inteligencji”, która to grupa, u nas np. i w Rosji zdawna określona i skryształizowana, w Anglii uformowała się dopiero po wojnie, a jeszcze znajduje się w stanie trochę płynnym. Literacy jej przedstawiciele dają w swych pracach wnikliwą i bystrą krytykę współczesnej Anglii, jej myśli i jej stosunków społecznych. Punkt widzenia autora „Muzyki w nocy”, który mieliśmy już sposobność poznać z poprzednio tłumaczonego „Kontrapunktu” („Ostrze na ostrze”), z dziennika podróży naokoło świata („Drwiący Piłat”), a przede wszystkim z „Nowego wspaniałego świata”, tu dopiero w bezpośredniej formie prezentuje się najciekawiej. — Nastawienie jest krytyczne i ironiczne, skierowane przede wszystkim przeciw fałszywym przeświadczeniom, snobizmowi i obłudzie. Mocnym akcentem końcowym, jest essay doradzający młodemu pisarzowi — studjowanie... kotów, jeśli chce poznać psychologię ludzi, te bowiem nie kryją się i nie fałszują swych instynktów i uczuć. Założenie lawrence'owskie, żartobliwe, ale kryjące w sobie wiele prawdy i szczerości.

Książka warta przeczytania i przemyślenia. Szczególnie, że pierwsze dostarczyć dużo przyjemności, a drugie narzuci się samo. Przekład tylko w paru szczegółach budzi zastrzeżenia.

A. Mikułowski.

Warszawa.

Książki nadesłane

„Dzieci pracują”. Książeczka do malowania z 10 obrazkami Stefana Norblina, ręcznie kolorowanymi przez H. Rudowską Warszawa 1935. Księg. M. Arcta.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Co sądzić o obniżce składek ubezpieczeniowych?

W jednym z pism prorządowych spotkaliśmy się z artykułem, omawiającym w tonie entuzjastycznym ostatnio przeprowadzoną obniżkę składek ubezpieczeń rentowych. Pod adresem kół gospodarczych publicysta „sanacyjny” rzucił zapytanie: „no, teraz przynajmniej jesteście zadowoleni, prawda? macie to, czegoście od tak dawna się domagali: macie obniżkę składek!”

Trudno nam pogodzić się z entuzjazmem tak bezkrytycznym. Autor zaczepionych przez nas uwag zapomniał przede wszystkim o ważnej bardzo rzeczy, mianowicie o przysłowiowej drugiej stronie medalu:

Na przeciąg 2 lat obniżono składki w ubezpieczeniu emerytalnym robotników i pracowników umysłowych oraz zapowiedziano obniżkę składek na ubezpieczenie wypadkowe. Wszystko razem ma odciążyć t. zw. świat pracy i koła gospodarze o około 30 milj. zł w stosunku rocznym — i to, jak już wskazaliśmy, na przeciąg 2 lat. Otóż pytamy się: czym kosztem dokonana została obniżka? Przecież nie można tak sobie, ni stąd ni zowąd, mechanicznie wstrzymać wpływu 30 milionów zł do kas ubezpieczeniowych! Ktoś musi na tem ucierpieć, albo zaraz, albo w przyszłości.

Tutaj istnieją dwie tylko możliwości: albo zmniejszyć się świadczenia emerytalne i wypadkowe, albo też po upływie wspomnianych 2 lat każe się społeczeństwu pokryć deficyt powstały w okresie obowiązywania obniżonych składek. Trzeciego wyjścia nie ma.

Jeśli chodzi o świadome narażania się na deficyt, to stwierdzić należy, iż nasze ubezpieczenia społeczne nieraz zapuszczały się na niebezpieczną drogę życia ponad stan. Wystarczy przypomnieć, iż w materiałach urzędowych do ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych znajduje się wyraźne stwierdzenie, iż według wszelkiego prawdopodobieństwa składka emerytalna w wysokości 8 proc. na ZUPU jest za niska w porównaniu z poziomem świadczeń i że zapewne w przyszłości będzie musiała być podniesiona do 12 proc. Oczywiście, tak długo jak ilość rencistów jest nikła, ZUPU daje sobie radę, ale co się stanie, gdy ilość emerytów wzrośnie. Odpowiedź jasna: zakłady ubezpieczeniowe będą musiały radykalnie obniżyć poziom świadczeń, boć o podwyższeniu składek nawet mowy być nie może.

Przykład ubezpieczenia pracowników umysłowych przytaczamy tutaj jako charakterystyczny przyczynek do historii deficytu naszych ubezpieczeń. Przykładów takich możnaby namnożyć sporo. Nie trzeba się sięgać daleko. Wystarczyłoby sięgnąć do przykładów z terenu Poznania:

Tak więc ubezpieczenie wypadkowe w 3-ch województwach zachodnich po „dorobieniu się” pięknego deficytu, zważyło się ciężarem specjalnego dodatku do składek na przemysł i handel całej Polski. Albo ubezpieczenie inwalidzkie i starcze w Wielkopolsce i na

Z WYDAWNICTW

(w) „Ceny ziemi w Polsce 1935”. Statystyka Polska, Serja C, zeszyt 31. Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego. Warszawa 1936. Praca ta daje dane o wysokości cen uzyskiwanych przy transakcjach kupna-sprzedaży gospodarstw rolnych i pojedynczych działek oraz charakterystykę obrotu ziemią na całym obszarze Polski. Ceny ujęte zostały odrębnie dla gospodarstw sprzedawanych w całości oraz dla transakcji samą ziemią. Całość ujmując zagadnienie w podziale terytorjalnym według województw. Prócz cen sprzedanych, w zeszycie zestawiono oceny wartości ziemi według korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego, przy czym przeprowadzono porównanie z latami 1930 i 1928. Temat ujęto w formie artykułu, zawierającego charakterystykę źródeł danych z tego zakresu i metod badania oraz szczegółowe omówienie wyników w opracowaniu inż. H. Tumilowiczowej i inż. I. Staniewskiej - Marynowskiej. Słowo wstępne napisał prof. S. G. G. W. Stefan Moszczyński. Praca „Ceny ziemi w Polsce r. 1933” jako nowa próba statystycznego ujęcia tak trudnego zagadnienia, jakim jest statystyka cen ziemi, powinna zainteresować sferę naukową i gospodarczą.

Pomorzu poważnie wpłynęło swym niedoborem z przed 1934 r. na wysokość składek przewidzianej w ustawie scaleniowej.

Oto szereg przykładów, z których wynika, że nasze ubezpieczenia b. często wchodzi świadomie na drogę wiodącą do niedoboru. Z tą praktyką trzeba wreszcie skończyć. Jeśli rząd uznał za wskazane obniżenie składki — bar-

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **O obniżeniu podatku widowiskowego.** Dowiadujemy się, iż Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie poparła wniosek rady naczelnej przemysłu filmowego w Polsce, o obniżce obowiązujących stawek podatku widowiskowego, pobieranego przez władze komunalne od przedsiębiorstw kinematograficznych. Popierając ten wniosek, Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie powodowała się troską o byt krajowych przedsiębiorstw kinematograficznych i związanej z temi przedsiębiorstwami polskiej produkcji filmów pełnoprogramowych i krótkometrażowych. W dzisiejszej bowiem sytuacji finansowej i przy obecnej wysokości obciążeń fiskalnych, zwłaszcza na rzecz samorządów i instytucji wyższej użyteczności publicznej (fundusz pracy i Polski Czerwony Krzyż) — kinoteatry, jako prawie wyłączni odbiorcy filmów krajowej produkcji, stają się coraz słabszymi konsumentami. Ten stan rzeczy odbija się oczywiście niekorzystnie na sytuacji naszego młodego przemysłu filmowego.

Z KRAJU

(k) **Lekka poprawa sytuacji franka.** Na wczorajszych giełdach walutowych nastąpiło pewne, zresztą nieznaczne, odprężenie. Należy je tłumaczyć zarówno rozpowszechnianiem się opinii, że obecny rząd francuski przetrwa do wyborów, jak i deklaracją premiera Sarraut, w której stwierdził on, że nie ma zamiaru zmieniać polityki monetarnej Francji. Jak jednak zaznaczono, odprężenie było dość nieznaczne i wyraziło się w stosunkowo niewielkim osłabieniu funta. Jeżeli chodzi o dolara — utrzymał się on na ogół na poziomie niskich kursów sobotnich, wykazując nieznaczną poprawę tylko w Warszawie, gdyż zwykła jego w Londynie jest tylko pozorną, spowodowaną bowiem została osłabieniem funta. Z pozostałych dewiz Amsterdam, Bruksela i Zurych wykazują osłabienie.

(k) **Sytuacja górnictwa węglowego w r. 1935.** Sytuację górnictwa węglowego w całym r. ub. ilustrują następujące liczby (w tys. tonn — w nawiasie dane za 1934 r.): wydobycie 28,543 (29,233), zbył wewnętrzny 16,881 (15,784), eksport 9,175 (10,404). Jak widać z powyższych liczb, wydobycie węgla w r. ub. było nieco mniejsze, niż w 1934 r., natomiast zbył wewnętrzny wzrósł o przeszło 1 milj. tonn. Eksport — zgodnie z przewidywaniami — wykazał spadek.

(k) **Eksport drzewa w r. 1935.** Wywóz drzewa z Polski w r. 1935 uległ w stosunku do roku poprzedniego dużemu zmniejszeniu. Ogółem wywieziono 1 661 230 tonn drewna i wyrobów drzewnych na sumę 150 814 tys. zł, gdy w r. 1934 — 1 912 267 tonn wartości 172 526 tys. zł. Spadek eksportu wynosi więc pod względem wartości 21 712 tys. zł. Dużemu zmniejszeniu uległ wywóz bali, desek i lat, podkładów kolejowych i sliprów, kłód i dłużyc. Natomiast znaczący wzrost wykazał wywóz fryzów dębowych, fornierów i dykt oraz mebli giętych.

(k) **Reorganizacja przywozu surowców.** W najbliższym czasie nastąpić ma częściowa reorganizacja dotychczasowego systemu przydziału kontyngentów na import surowców zagranicznych. Dotychczasowy nieelastyczny system przydziału surowców spowodował dla fabryk poważne trudności, pociągając za sobą zakłócenie równomiernej produkcji i zmuszając przedsiębiorstwa do przejściowego unieruchamiania fabryk, redukcji robotników i t. d. Jednocześnie w niektórych działach przemysłu ten stan rzeczy pociągnął za sobą zwykły cen surowców. Obecnie sferę miarodajne rozważają projekt reorganizacji systemu przydziału kontyngentów w tym kierunku aby ustalić zgóry kontyngent ten na okres całego roku. Jak wiadomo, dotychczas kontyngenty ustalone były na 2 miesiące. Zmiana tego systemu miałaby dodatni efekt, gdyż przemysł mógłby zgóry ustalić plan zaopatrywania się w surowiec na cały rok.

Kredyt rzemieślniczy. Jak już donieśliśmy swego czasu, organizację rzemieślniczą wjeżdżały w Banku Gospodarstwa Krajowego specjalny kredyt dla rzemieślników w wysokości 10 milj. zł na ulgowych warunkach. Niezależnie od tego mają ko-

dzo dobrze chętnie przyklaskujemy. Ale teraz trzeba powiedzieć B skoro się rzekło A. Jednym słowem, trzeba gruntownie, do podstaw sięgającej reformy ubezpieczeń społecznych, nie tylko długoterminowych, ale i krótkoterminowych!

Myli się na wstępie wspomniany publicysta „sanacyjny”, jeśli sądzi, że życzeniom kół gospodarczych stało się zadość. Życzenia te obejmują wszak takie postulaty, jak np. zwężenie ilości ubezpieczonych, uproszczenie techniki ubezpieczeniowej itd., które to życzenia dotychczas nie doczekały się urzędystwistnienia, mimo całej swej zasadności.

munalne kasy oszczędności przyznać na cele popierania rzemiosła kredyt z własnych funduszy. W kierowniczych kołach rzemieślniczych mają nadzieję, że suma tych kredytów dojdzie do poważnej kwoty 30 milj. zł. Przykładem służyła komunalna kasa m. Warszawy, która uruchomiła kredyt w wysokości 100,000 zł dla warsztatów rzemieślniczych. Kasa wymaga dla zabezpieczenia zwykłych weksli kredytobiorców bez zyr. Oprocentowanie wynosi tylko 1 proc. rocznie. Wysokość kredytu dla 1 warsztatu nie powinna jednak przekroczyć 250 zł.

(k) **„Handel zbożowy w Polsce”.** Na ostatnim zebraniu Związku Ekonomistów w Poznaniu wygłosił na powyższy temat niezwykle ciekawy referat p. dyr. L. Domański. W pierwszej części prelegent omówił zasady prowadzonej od 1929 r. naszej polityki zbożowej, idącej w linii niefortunnego naogół, z powodu braku środków lub magazynów, interwencyjnej akcji P. Z. P. Z. bądź też po linii porozumienia z innymi państwami eksportowymi. Następnie, ilustrując obecną koniunkturę wykresami ruchu cen, określił warunki, w których ostatnio znalazło się rolnictwo po zawarciu kompensacyjnego układu handlowego z Niemcami i po sprowadzeniu P. Z. P. Z. dotąd czynnika interwencji, do roli zwykłego kupca zbożowego. Prelegent wskazał na poważne niebezpieczeństwa aktualnej sytuacji gospodarczej. Nastawienie się rolników na produkcję hodowlaną z powodu przejściowej dobrej koniunktury, może się przełożyć, po nasyceniu rynku, okazać zawodnym. Układ z Niemcami doprowadza do tego paradoksalnego położenia, że polskie rolnictwo w trosce o zapewnienie sobie zbytu do Niemiec, jest zainteresowane w największym stopniu wwozić do Polski artykułów przemysłu niemieckiego, ze szkodą dla przemysłu krajowego. Utrzymanie P. Z. P. Z. w roli zwykłego kupca jest objawem szkodliwego nad wyraz etatyzmu i może poważnie osłabić prywatny handel zbożowy. Po referacie wywiązała się żywa dyskusja. (Z. Z.)

Z ZAGRANICZ

(z) **Przed polsko - szwedzkimi rokowaniami gospodarczymi.** Ustalony już został skład delegacji szwedzkiej do mających się odbyć na początku lutego r. b. w Warszawie rozmów polsko - szwedzkich na temat wzajemnych stosunków handlowych.

(z) **Trudności w ulokowaniu pożyczki niemieckich kolei państwowych na wolnym rynku.** Pożyczka długoterminowa niemieckich kolei państwowych miała przynieść łącznie nominalną sumę 500 milj. marek, z czego 400 milj. m. miało posłużyć na spłatę weksli towarzystw, zajmujących się budową autostrad. Ulokowaniem pożyczki na rynku zajęło się konsorcjum banków niemieckich. Z ogólnej sumy 500 milj. mk. publiczność subskrybowała w tym okresie pożyczkę na 290 milj. mk. Ten stosunkowo niepomyślny rezultat przypisuje się ogólnej sytuacji na rynku finansowym, która skłania się do niezbyt wielkiego zaangażowania wolnych kapitałów w pożyczce długoterminowej. Stanowisko publiczności zmusiło konsorcjum banków niemieckich do pokrycia pozostałej i niezasubskrybowanej sumy. Komunikat ogłoszony w dn. 25 bm. podał do wiadomości, że pożyczka została pokryta w 38 proc., a więc na sumę 490 milj. mk. Wynika z tego, że banki subskrybowały na kwotę 200 milj. mk.

(z) **Poważny spadek emisji na rynku holenderskim.** Działalność emisyjna na rynku holenderskim wykazała w r. 1935 bardzo poważny i symptomatyczny spadek. Nowe emisje objęły łącznie z konwersjami 250,6 milj. florenów wobec 2,307,2 milj. florenów w r. 1934. Po odliczeniu jednak sum, stanowiących konwersje, nowe emisje wyczerpały się do niezbyt nieznacznej kwoty 67,6 milj. florenów wobec 249,2 milj. florenów w 1934 r. i 384,0 milj. florenów w 1933 r. Suma nowych emisji w 1935 r. jest kilkakrotnie niższa od sum we wszystkich poprzednich latach.

(z) **Roosevelt prostuje pogłoski o zmianach w amerykańskiej polityce monetarnej.** Prezydent Roosevelt zapytany co do ścisłości pogłosek, pochodzących z Nowego Jorku na temat: rewolucyjnej zmiany, stworzenia wolnego rynku złota i szeregu innych posunięć w dziedzinie polityki monetarnej rządu Stanów Zjednoczonych, o-

Ulgi dla nowowzniesionych budowli

Budynki nowowzniesione, jak również części nadbudowane lub dobudowane do starych istniejących budynków, korzystają z 15-letniego zwolnienia od podatku od nieruchomości na podstawie trzech odmiennych praw. Pierwszem była ustawa z 1922 r., drugim rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 1930 r. i wreszcie ustawa z 1933 r.

Przy przyznawaniu zwolnień przez urzędy skarbowe wyłoniły się poważne trudności, szczególnie co do terminu składania podań. Wątpliwości w tej sprawie wyjaśniło obecnie min. skarbu okólnikiem z dnia 16 stycznia 1936 r., ogłoszonym w nr. 2 Dziennika Urzędowego min. skarbu z 1936 r. W myśl tych wyjaśnień budynkom nowowzniesionym, częściom dobudowanym lub nadbudowanym po dniu 1 stycznia 1922 r., których użytkowanie rozpoczęto przed dniem 16 września 1930 r., piętnastoletnie zwolnienie przyznawane jest bez składania specjalnych podań, a tylko po przedstawieniu zaświadczenia zarządu miejskiego lub zarządu gminy. W zaświadczeniu powinna być wymieniona data rozpoczęcia użytkowania i data ukończenia budowy. Jeżeli urząd skarbowy wymierzył podatek od tych budynków, to wymiar będzie uchylony po wniesieniu odwołania, przyczem w wypadku niezłożenia odwołania w przepisany termin, opóźnienie może być darowane przez dyr. izby skarbowej.

Budynkom nowowzniesionym, częściom nadbudowanym lub dobudowanym, których użytkowanie, chociażby nawet częściowe, nastąpiło po dniu 16 września 1930 r., a przed dniem 1 kwietnia 1933 r., urzędy skarbowe przyznają 15-letnie zwolnienie, po złożeniu podania bez względu na czas jego złożenia. Do podania należy dołączyć zezwolenie na budowę, zatwierdzony plan budowy i zaświadczenie zarządu miejskiego lub zarządu gminy. W zaświadczeniu tem powinno być stwierdzone, że budynek jest nowowzniesiony lub że część jego i jaka jest dobudowana lub nadbudowana oraz data, od której nastąpiło chociażby częściowe użytkowanie. Właściciele nowych budynków we wsiach, z wyjątkiem woj. poznańskiego i pomorskiego, nie potrzebują przedstawiać zatwierzonego planu budowy i zezwolenia na użytkowanie budynku.

Natomiast właściciele budynków nowowzniesionych, części nadbudowanych i dobudowanych, których użytkowanie nastąpiło po dniu 1 kwietnia 1933 r., winny złożyć podanie w ciągu 60 dni, po rozpoczęciu użytkowania, i dołączyć wymienione poprzednio dokumenty. Podania wniesione do końca 1934 r. uważane są za wniesione w terminie.

Jeżeli właściciele ci złożą podania po upływie tego terminu, to urzędy skarbowe dokonają wymiaru podatku od nieruchomości za czas od rozpoczęcia użytkowania do następnego kwartału po wniesieniu podania.

Piętnastoletni okres zwolnienia oblicza się od daty rozpoczęcia chociażby częściowego użytkowania nowowzniesionego budynku, części dobudowanej lub nadbudowanej.

Podania o zwolnienie od podatku od nieruchomości powinny być wnoszone niezależnie od podań o zwolnienie od podatku dochodowego.

świadczył z uśmiechem, że nigdy nie słyszał o podobnych projektach. W odpowiedzi na zapytania, czy czynione są jakieś nowe wysiłki w celu dojścia do międzynarodowej stabilizacji walut, prezydent stwierdził, że jak się wydaje, żadne rozmowy nie są w tej chwili prowadzone na ten temat.

Chleb dla swoich

W okolicy Poznania może osiedlić się szklarz obeznany wszechstronnie w swoim zawodzie. Poparcie miejscowego i okolicznego obywatelstwa zapewnił. Miasteczko liczy około 4 tysiące mieszkańców. — Zgłoszenia do sekretariatu Stronnictwa Narodowego powiatu poznańskiego.

Listy do redakcji

Nadużywanie godła państwowego przez firmy żydowskie

Od jednego z Czytelników „Kurjera Poznańskiego” otrzymaliśmy oryginalne opakowanie na bibułki do papierosów żydowskiej fabryki „Altesse” z następującymi uwagami:

W kioskach lub innych składach wyrobów tytoniowych nie można absolutnie nabyć innych bibulek jak tylko „Altesse”, które są fabrykatem żydowskim. Ustawiczne żądania moje u sprzedających, aby sprzedano mi bibułki fabryki chrześcijańskiej, traktuje się z pobłażliwym uśmiechem i twierdzeniem, że bibułki „Altesse” są najlepsze!

Poza tem proszę przyrzeć się opakowaniu: czy nad głową orła jest korona czy też gwiazda żydowska? Po jakiego licha na opakowaniu wyrobu prywatnej fabryki figuruje orzeł — godło państwowe?

34 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa.)

Wygrane pocieszenia po zł 50

22 196 353 494 518 98 602 96 723 837 53 936
 1018 118 41 56 202 710 90 812 29 73 935 52 2000
 7 46 181 98 244 303 27 457 63 775 897 934 96
 3043 102 11 65 212 17 49 79 86 483 91 537 57
 650 63 82 733 40 47 73 825 4015 45 284 310 72
 472 79 501 30 61 72 28 31 42 713 92 808 974
 99 5111 29 63 76 279 412 25 63 709 6144 81 201
 27 334 55 407 22 643 875 992 7059 89 112 478
 97 658 69 701 868 906 66 8002 52 55 100 86
 98 248 327 39 42 51 457 80 542 615 50 700 43
 915 9108 381 419 50 68 97 505 64 669 710 909
 57 100098 157 303 5 9 83 405 63 525 56 89 768
 833 930 11050 118 26 65 67 68 250 81 408 20
 73 559 682 708 82 12006 105 29 34 254 63 87
 92 335 467 769 827 932 13025 150 87 204 8 30
 412 14 42 82 99 517 68 623 49 64 90 887 95 917
 54 60 65 14058 245 306 20 720 40 46 852 98 900
 15038 75 139 280 324 55 441 42 49 702 30 66
 92 892 906 26 50 16113 235 322 25 408 632 857
 934 39 84 17165 74 238 88 331 44 58 681 705
 73 829 99 18055 115 254 68 97 474 558 93 621
 50 778 887 89 982 90 19017 84 221 56 62 319
 28 70 416 41 42 79 639 719 78 96 863 947 20016
 21 26 49 126 63 214 48 51 89 310 437 64 553 63
 630 56 76 82 757 813 900 5 35 90 96 21018 143
 230 60 77 466 88 531 39 44 776 90 846 22142
 82 330 6 422 27 647 740 88 904 14 16 45 23084
 120 45 79 256 343 45 560 631 32 78 89 726 50
 850 933 24199 206 474 528 622 31 757 807 901
 25119 291 305 13 15 24 429 92 512 721 921
 26002 136 270 81 361 88 492 503 7 92 93 698
 741 84 821 990 27193 324 431 735 47 82 938
 28059 144 296 425 50 64 95 566 79 705 18 77
 95 802 66 97 909 13 37 53 77 29005 14 116 85
 319 50 93 417 30 35 59 70 92 507 8 92 93 612
 59 766 78 30027 67 122 59 76 98 201 307 55 64
 29 33 40 93 32023 38 106 70 74 245 70 85 336
 409 96 566 97 621 62 710 26 66 820 903 20 27
 29 77 31016 40 179 327 421 85 592 775 859 923
 52 458 511 84 620 703 14 812 18 93 900 97
 33018 102 3 7 28 30 64 218 37 89 322 445 47
 58 81 91 509 85 614 769 70 95 831 58 955 67
 34021 50 162 230 53 80 364 98 534 693 776 77
 840 67 958 79 84 94 35069 141 70 201 9 39 344
 77 439 41 52 64 66 95 516 82 604 23 39 80 734
 805 49 79 82 36040 50 120 34 48 75 216 85 361
 422 547 641 93 706 32 76 863 99 31032 85 202
 55 86 473 540 51 687 738 44 50 51 818 20 39
 54 69 72 987.

38059 59 108 64 263 78 91 314 84 416 590
 668 98 860 946 51 78 39002 82 88 89 127 267
 79 362 565 632 37 63 98 746 877 85 89 94 982
 40076 139 79 261 92 418 543 59 73 93 621 40 96
 799 829 41067 177 337 78 410 65 514 60 653 748
 831 53 70 95 42111 27 85 252 55 92 343 405 513
 53 97 720 31 43045 78 86 255 82 374 449 65 639
 95 821 29 89 936 44010 35 138 47 98 268 309
 26 77 427 91 553 59 638 702 865 938 45038 174
 202 341 422 60 81 664 79 771 903 46052 120 97
 295 99 397 453 707 910 98 47036 143 82 89 91
 582 91 75 917 75 91 48016 109 27 244 73 81 84
 309 445 85 579 610 92 765 804 28 34 46 971 78
 49074 220 401 80 91 507 22 720 66 75 858 95
 981 83 50025 85 110 63 361 77 426 46 51 652
 703 829 56 911 36 51 51042 79 86 141 46 202
 50 52 321 34 47 414 22 527 652 734 75 950 83
 52079 84 118 374 441 628 720 25 858 59 95 928
 32 38 47 87 53082 94 159 215 387 409 71 88 974
 654 784 90 911 15 92 54059 60 73 104 88 247
 51 60 85 476 81 651 67 715 36 43 45 55 820 996
 55007 45 78 139 79 217 40 351 402 29 51 536
 59 80 715 840 91 978 56006 20 102 48 83 204
 27 37 61 339 42 45 571 82 631 81 771 74 837 65
 985 57035 122 222 27 394 491 518 70 643 733
 57 862 74 945 58009 26 193 518 34 59 68 625
 748 56 69 820 943 75 59022 144 47 58 210 51
 73 90 417 521 695 725 65 75 836 933 60077 478
 663 795 940 83 61029 39 329 457 526 43 47 60
 78 626 85 764 89 865 62018 121 74 203 448 66
 561 619 48 88 856 63012 146 236 59 88 346 50
 475 92 597 624 756 847 82 932 64098 141 95 201
 10 39 303 46 410 55 502 762 809 69 928 47 65056
 143 65 248 75 430 48 510 620 794 819 29 938
 66013 32 64 74 86 129 83 244 324 35 56 81 82
 94 436 80 536 605 53 705 39 815 67173 76 203
 90 268 94 429 39 504 27 77 90 889 927 32 68032
 47 104 47 212 90 351 416 523 73 636 735 91 865
 69063 85 111 18 44 296 304 78 405 527 677 707
 24 51 94 927 70007 24 78 192 220 83 84 306 402
 624 35 900 71034 179 250 910 72010 274 460
 61 62 562 614 20 71 73 90 718 87 814 43 975 88
 73012 20 43 175 96 202 38 65 516 613 791 982
 74081 112 29 33 38 41 71 222 75 91 323 36 98
 95 422 29 38 643 729 32 37 38 61 804 55 76 917
 40 74 76 97 75025 102 7 10 61 97 323 89 559 78
 666 728 64 821 26 27 38 65.

76038 149 280 341 53 481 701 822 53 968 76
 96 77030 52 189 209 92 347 60 400 516 45 633
 857 86 913 51 78052 76 108 28 228 51 324 60
 85 571 659 975 79068 81 132 227 93 95 405 22
 69 616 82 702 47 49 810 934 48 80033 52 54 101
 8 69 217 315 48 85 480 500 21 74 629 46 81 709
 16 19 21 68 83 917 81120 23 48 203 377 479 507
 9 854 906 71 82033 34 75 130 245 85 492 521
 646 89 745 934 83 85 83026 62 119 205 42 74
 76 426 57 76 540 620 33 729 861 903 84038 60
 80 163 219 36 89 99 306 50 84 448 530 85 600
 74 897 85083 122 456 71 90 581 610 958 86236
 313 27 402 42 56 560 96 646 53 89 858 63 87015
 33 123 217 483 614 54 68 88 92 703 893 911 90
 88004 69 78 167 98 236 362 407 560 66 639 710
 32 46 47 834 924 89080 256 313 80 405 93 532
 671 95 797 831 56 979 81 97 90103 7 28 80 95
 221 39 65 371 420 584 625 98 711 75 008 16
 91004 82 158 62 242 50 63 314 44 462 536 70 87
 93 94 661 79 784 950 78 92099 115 61 202 18
 31 65 385 473 508 62 698 874 76 93061 109 33
 83 200 50 303 91 455 572 85 647 69 714 33 850
 63 94083 167 211 75 88 680 710 58 837 45 935
 80 95128 87 279 439 542 83 606 731 49 57 853
 944 96010 55 90 148 66 256 309 26 415 514 53
 843 48 97018 264 67 83 375 442 75 540 61 73
 608 57 85 811 49 87 98034 145 325 440 66 73
 538 85 650 776 857 73 919 99090 95 192 255
 353 63 87 90 400 90 99 569 697 871 949 100009
 125 65 249 53 54 354 58 71 452 539 79 694 797
 811 959 73 101032 135 60 83 222 26 68 372 403
 58 510 74 89 615 720 81 43 80 83 96 99 909 65
 102041 155 241 368 73 455 509 624 703 9 87 90

800 74 971 103069 91 206 14 44 351 419 79 592
 776 813 27 40 86 960 64 69 104019 153 89 265
 316 39 43 494 592 600 742 816 26 59 105009 52
 63 74 207 352 500 10 765 813 32 956 106020 33
 81 85 123 59 92 335 98 450 641 797 931 34 52
 107139 95 208 98 498 505 18 52 664 718 971
 108027 84 96 249 55 300 418 501 45 54 67 97
 626 33 47 90 93 837 42 96 98 924 66 109266 300
 4 425 35 678 792 850 51 110056 257 89 304 38
 437 49 58 524 44 605 10 71 98 734 96 836 911
 14 111052 103 12 65 80 231 323 37 64 86 407
 644 62 75 771 112040 76 77 90 125 32 201 54
 383 98 576 779 806 86 963 113060 87 119 271
 400 742 45 95 890 902 64.

114282 302 8 32 61 540 54 92 702 15 927
 115027 66 174 253 326 30 54 86 493 523 35 617
 47 60 789 812 36 116034 44 171 201 70 314 73
 520 684 703 17 43 801 89 91 935 57 79 91 117024
 78 111 229 327 54 479 98 518 609 11 28 34 82
 778 83 928 33 63 118014 23 31 178 79 454 59
 517 617 63 700 40 53 972 119015 33 159 386 469
 504 748 816 22 29 923 40 120148 56 97 276 334
 418 62 875 85 121153 225 82 306 13 86 412 70
 509 822 901 56 82 97 122135 73 201 24 39 321
 404 501 13 27 85 89 95 603 20 813 47 69 95
 123058 83 198 207 49 323 24 40 56 619 22 57
 83 711 825 68 924 37 69 124003 82 103 25 31
 64 273 78 303 37 407 18 54 76 82 544 631 732
 880 125140 344 90 434 48 76 513 26 61 719 803
 49 97 991 126008 78 88 140 75 362 485 558 65
 75 640 712 13 23 832 916 23 127034 66 141 335
 72 451 73 650 80 822 91 128085 108 13 205 78
 314 19 58 582 686 713 25 879 955 129068 107
 21 45 343 96 420 36 50 87 506 42 44 90 612 721
 97 63 80 89 814 21 69 912 130130 221 63 347
 66 71 406 16 54 674 81 741 99 937 68 131035
 38 70 109 35 242 72 88 355 415 542 811 23 905
 132012 65 178 85 286 98 327 73 455 510 63 670
 770 807 915 25 59 62 133029 126 301 11 36 185
 400 12 19 73 82 98 530 606 32 36 99 735 134029
 156 81 200 37 328 73 470 649 803 10 19 54 96
 905 64 135013 18 121 55 293 440 516 649 67
 721 89 99 910 136232 425 96 519 66 69 79 606
 68 717 56 96 879 932 94 137162 92 200 41 322
 75 96 438 53 526 54 60 76 657 742 69 90 934
 138005 114 243 300 538 72 603 40 59 746 933
 96 941 56 139033 60 87 128 76 84 95 202 75 324
 36 415 85 586 667 751 967 140142 276 327 423
 63 86 571 646 90 989 95 141227 41 338 455 531
 60 84 877 912 84 94 142083 104 53 245 312 474
 509 36 69 618 35 62 78 738 85 840 56 60 909
 93 143032 140 243 47 326 32 44 46 468 502 64
 607 60 61 87 830 990 93 144029 88 110 89 323
 440 541 65 91 619 81 707 58 817 19 22 71 75
 145013 132 249 639 98 969 146042 97 141 204
 14 325 28 575 94 645 702 826 931 54 73 147130
 46 264 71 350 461 86 518 23 745 65 859 79 91
 148034 37 69 177 95 98 232 431 760 868 904
 84 93 149003 16 49 75 166 360 414 559 87 674
 702 851 150122 24 29 59 217 92 327 43 432 76
 594 612 751 819 22 89 151000 432 57 60 79 542
 716 25 52 80 805 49 54.

152082 101 53 57 257 71 84 407 61 571 626
 791 807 33 43 906 153145 55 79 330 414 21 58
 87 570 93 780 801 13 19 933 85 98 154090 129
 304 593 646 739 910 21 22 28 35 155010 17 32
 111 81 256 494 563 81 655 755 76 906 156062
 229 305 33 52 740 801 49 157073 100 210 34 72
 463 89 611 719 23 43 53 923 158136 239 95 470
 562 68 607 19 99 766 87 830 159009 28 63 73
 127 281 341 509 36 657 843 970 160000 7 108
 239 336 533 638 62 763 894 910 88 161049 127
 52 73 240 363 435 538 64 92 611 36 709 827 902
 5 93 162078 103 7 330 410 36 509 60 98 602 5
 11 718 28 58 60 61 62 87 832 70 88 163010 33
 63 97 100 363 66 93 405 544 85 641 756 85 96
 840 59 911 30 164192 202 59 407 503 801 22
 76 90 909 165052 107 28 232 301 48 72 405 25
 65 78 548 52 67 613 19 934 36 166030 225 346
 50 89 413 62 520 22 50 600 18 821 93 907 8 69
 167283 310 90 447 505 52 609 803 20 33 73
 168100 4 25 99 299 301 49 454 57 75 94 516 608
 73 729 32 987 169055 63 69 102 337 446 76 85
 519 71 801 64 905 34 69 75 170013 21 63 68 117
 84 203 21 61 391 421 610 76 781 95 816 57 72
 918 54 171024 62 69 73 129 34 212 71 80 305
 70 76 552 58 614 71 737 818 89 985 172210 65
 316 94 583 602 782 861 67 969 73 173035 48 179
 275 82 300 11 38 82 450 584 654 812 15 901
 96 174017 46 93 15 90 259 300 7 75 478 746 66
 80 97 837 88 175018 129 67 95 208 385 409 38
 94 508 602 5 98 762 821 60 84 939 97 176034
 149 66 99 230 81 328 89 541 78 607 721 888 920
 31 86 177117 18 50 399 418 518 659 87 92 96
 98 706 47 922 85 178026 168 98 212 19 24 32
 462 567 09 64 958 179121 45 259 84 88 453 93
 22 43 90 787 68 82 459 74 946 50 61 180105 36
 92 205 12 321 35 44 503 70 410 39 92 99 581 98
 653 703 14 837 987 181046 88 137 51 84 209
 19 382 544 600 752 984 182003 56 116 211 26
 36 65 303 432 44 519 703 7 37 50 57 835 42 72
 183122 276 312 90 446 552 99 696 99 711 24 898
 917 91 184084 176 211 400 44 78 580 92 600 944
 47 84 97 185095 130 216 53 61 98 303 70 400
 37 87 614 821 49 917 186013 30 32 80 175 99
 205 356 414 55 91 514 53 80 89 608 32 62 747
 70 838 45 187098 168 296 336 419 28 40 42 45
 635 39 972 182274 343 87 585 622 68 70 736 57
 836 918 1 59 70 77 78 189097 174 77 224 323
 36 430 42 591 610 16 18 768 881 963.
 190061 156 66 252 86 331 401 23 502 548 52
 71 741 83 828 88 933 71 191251 419 507 602 700
 939 65 192118 240 423 31 98 671 746 966 92 95
 193074 173 250 65 349 616 53 802 5 16 194029
 43 117 61 406 61 599 612 16 20 33 41 58 79 743
 88 817 30 969.

CIAGNIENIE DRUGIE

Wygrane pocieszenia po zł 50.

Ślepy, ale szczęśliwy traf

Pp. Władysław Giemza i Jakób Kotapka, sympatyczni robotnicy w Mościcach pierwszy ślusarz, drugi szofer. W poprzednich loteryjach posiadali inny numer, a że w ciągu pewnego czasu nie padła nań żadna większa wygrana, zmienili go na 44.794. Na dawny nr. padła wygrana 100.000 zł. Przyjaciele byli bardzo zmartwieni. Okazało się jednak, że nr 44.794 jest jeszcze szczęśliwszą, gdyż padł nań milion. Stał nauka: nie należy się zrażać do numerów, bo każdy ma jednakowe szanse.

O wygranej dowiedziała się małżonka p. Kotapki z transmisji radiowej i posłała do niego w chwili, gdy jak szofer, wyjeżdżał do Lwowa. P. Kotapka przypuszczał jakieś niezdarstwo, powrócił więc śpiesznie wystraszony do domu. Tam dowiedział się dopiero, że stał się bogaczem.

Ostatnia świątka należy do p. Kolodziejewicz, żony mechanika w Mościcach. P. K. posiada w rodzinie bezrobotnych, cieszy się więc że dzięki wygranej 200.000 zł. będzie mógł zapewnić byt sobie i zabezpieczyć przyszłość krewnym.

Śczęśliwi wybrańcy fortuny pozostawili wygrane w Banku Gospodarstwa Krajowego. Zaopatrzyli się niezwłocznie w losy do I-ej klasy 35-ej Loterii, której ciągnięcie rozpoczyna się 20 lutego rb.

132030 70 145 98 361 93 481 538 767 133394 436
554 689 972 134018 120 87 572 745 954 135081
198 223 99 735 53 136083 113 26 420 80 539 68
611 47 137003 28 274 306 429 91 754 87 812 965
138079 121 44 416 44 558 657 734 870 71 139085
93 100 27 72 304 74 421 25 63 687 140118 73
279 381 506 608 58 716 20 73 840 141169 277
315 480 738 838 142139 363 70 72 405 86 796
821 143201 17 75 77 360 425 46 518 65 704 874
144037 39 83 176 292 313 61 443 54 80 605 49
804 93 943 145083 111 18 64 481 662 701 826
45 146018 33 209 394 405 933 48 147087 245 342
47 86 468 704 10 43 972 148189 207 58 343
491 94 770 920 40 50 149269 383 85 624 869 968
150201 14 39 65 323 83 96 645 774 862 953 67
76 151101 202 14 53 318 414 615 717 829 37 938
48 53.

152073 486 517 60 650 875 925 40 153087 281
86 87 836 85 931 154106 17 357 479 507 732 858
85 92 155379 418 73 585 701 60 876 912 53
156077 88 266 95 308 157042 63 138 55 370 540
652 839 158049 59 113 42 236 356 494 556 91
609 24 860 908 72 159018 78 214 432 568 720
160086 364 408 91 676 161117 318 33 428 517 58
75 743 72 87 892 998 162049 157 603 743 903
163002 291 370 471 74 75 587 608 26 73 308
164021 236 346 546 693 763 97 830 935 87 165076
139 71 216 40 419 831 98 166002 10 390 91 478
692 728 58 91 813 18 30 167196 235 46 50 410
28 641 812 168143 278 322 422 38 507 169011 22
40 153 224 310 15 609 34 786 91 964 170167 212
402 84 576 625 74 746 171042 50 54 275 816 85
172030 128 39 51 202 367 417 514 810 72 173083
271 303 523 85 610 23 758 859 174004 38 133 234
46 366 661 95 99 738 817 66 903 175017 35 67
69 109 63 200 443 68 613 34 176006 194 264 416
94 505 668 776 818 19 926 177448 62 517 63 879
91 178013 156 327 30 73 93 645 776 817 73 905
85 179073 435 725 843 911 180021 71 416 533 69
622 884 181042 105 22 232 50 65 407 41 650 60
787 945 68 182301 183088 209 352 429 50 532 62
625 184028 71 235 374 509 663 92 829 54 87
185152 248 744 905 54 186195 260 82 90 417 550
614 800 47 67 908 187015 55 92 328 74 77 410
506 86 910 188065 291 435 548 55 630 810 67 93
189078 81 111 230 37 362 438 635 771 190218
323 63 543 82 605 22 23 24 740 800 10 39 932
191068 132 65 223 41 483 659 876 914 192060 327
68 69 400 96 617 96 797 193162 86 347 58 83 411
532 613 71 797 824 915 194206 25 50 314 40 669
87 373 927 78 86.

odczyty, pogadanki, informacje itp. Krótkofalowa radiostacja S. P. W. przeznaczona jest dla obsługi emigracji polskiej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Południowej.

Istniejące dotychczas w programie radiostacji warszawskiej audycje dla Polaków z zagranicy, zostaną utrzymane i nadal, jako przeznaczone dla emigracji polskiej w Europie.

»POWIEŚĆ AKUSTYCZNA«

OBRAZKI KARNAWAŁOWE ZELWOWA
WE CZWARTEK 30. I. O GODZ. 20.00

„Olimpiada tenorów“.

75 złotych, 50 złotych, 20 złotych, 15 złotych, 10 płyt gramofonowych wartości 150 złotych, oraz 25 wydawnictw „Skrzydłata Polska“ — oto nagrody, które mogą zdobyć radjosluchacze — słuchając audycji konkursowej pod nazwą „Olimpiada tenorów“. Audycja ta polegać będzie na ocenie i klasyfikacji wykonawców arji tenorowej z opery „Tosca“ Puccini'ego. Konkurs ten odbędzie się 2 lutego br. o godz. 21.45. Aby udostępnić wszystkim radjosluchaczom wzięcie udziału w konkursie, Polskie Radio powtarza tę audycję dwukrotnie, tj. 5 lutego o godz. 20,00 i 11 lutego o godz. 18.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dzisiaj i jutro poraz 20 i 21 „Rose-Marie“. W czwartek „Trubadur“ pierwszy gościnnie występ znakomitej śpiewaczki Adeliny Korytko-Czapskiej, primadonny scen zagranicznych. W roli Manrica — Józef Woliński.

Znakomita Stani Zawadzka, która ostatnio odniosła wielki sukces na koncertach reprezentacyjnych w Berlinie i Dreż-

nie, wystąpi w sobotę w partii tytułowej opery Puccini'ego „Tosca“. W roli Cavardossiego wystąpi tenor oper zagranicznych Wiktor Bręgy, w partii Scarpia — Zenon Dolnicki.

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj wraca na afisz doskonała sztuka „Szesnaolatka“, na której publiczność bawi się doskonale. Celem uprzystępnienia szerszym warstwom zobaczenia arcydzieła St Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały“, odbędzie się w piątek wieczorem przedstawienie tej tragedji po cenach do połowy znizowanych.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj i dni następnych interesująca sztuka „To więcej, niż miłość“ L. Bus-Fekete, autora „Pieniądz nie jest wszystkim“ i „Trafiki pani generalowej“. W obsadzie pp. Koronkiewiczówna, Taborska, Noskowska, Loedl i in.

korespondencja

z czytelnikami

— Panu W. F. Bączelas. Niestety wcześniej podawać nie możemy, gdyż notowania sporządza się tak późno, że gdybyśmy na nie czekali, czytelnicy „Ore-downika“ otrzymaliby o dzień później. (O)
— St. Gończyński — Poznań. O ile po upływie wypowiedzenia pracodawca zatrudnia pracownika dalej na czas nieokreślony, musi pracodawca na nowo 3 miesiące wypowiedzieć. (K)

— Z. N. Wspomniane orzeczenie wydał S. N. w wyroku z 6 września 1934 r. C. I. 301/34, na którym dany pracownik swoje roszczenie opierać może. (K)

— M. Wróblewska — Poznań. Należy zwrócić się do Sądu Grodzkiego w danej miejscowości z wnioskiem o spowodowanie urzędu stanu cywilnego do uzupełnienia odrębnej księgi stanu cywilnego. (K)

— Władysław — Wilda. Najpewniejszej informacji udzielić może Panu tylko Urząd Skarbowy, który za informacje żadnych opłat nie pobiera. (K)

Co przyniesie nam rok 1936?

O tem powie prof. FOADY fenomenalny rzadko spotykany jasnowidz znany szeroko i ceniony dla swych niezwykłych zdolności zakręca Arab z Trypolisu którego przepowiednie na rok 1934 i 1935 spełniły się co do joty.

Prof. FOADY pragnie obecnie, z okazji swego 6-letniego pobytu w Polsce i z wdzięcznością za serdeczną tu gościnę, podzielić się z czytelnikami pism (zainteresowanym) swoim nadzwyczajnym darem przewidywania przyszłości. 20-letnim doświadczeniem, zebranym we wszystkich częściach świata i gotów jest postawić horoskopy i prognozy na r. 1936 każdemu i w dodatku bezpłatnie.

Ustalony przez prof. FOADY horoskop na r. 1936 wyjaśni i poradzi każdemu jak należy postępować aby przynieść korzyść dla siebie i swoich najbliższych; co należy uczynić aby uniknąć szkody w interesach handl. transakcjach finans., w sprawach osobistych rodziny, osób ukochanych etc.

Prof. FOADY żądane horoskopy przysyłać będzie tylko do dnia 5-go lutego 1936 r. bezpłatnie — po tym terminie będzie obowiązywać normalna tarifa.

Co trzeba zrobić? Należy na załączonym kuponie wypisać imię i nazwisko, dzień i rok urodzenia, dokładny adres i wraz z znaczkami pocztowymi zł 1.25 na koszty administracji wysyłkę wysłać pod adresem: Prof. FOADY, WARSZAWA, ul. ŻŁOTA 36 m. 12 a.

Imię i nazwisko
Data urodzenia
Dokładny adres
Bez kuponu i znaczków nie udziela się odpowiedzi. U w z a: Kupon ważny tylko do 5 lutego 1936 r. Po tym terminie obowiązuje opłata normalna. K. P.

dg 579/530

— „Rio“. Data wyjazdu Zeppelina z Friedrichshafen naznaczona jest na 6. 4. i 20. 4. r. b. (K)

— K. K. — Poznań. W myśl cytowanych przepisów jest Zarząd Miejski uprawniony do nałożenia interesowanemu właścicielom kosztów urządzenia kanalizacji, odpowiadającym kosztom założenia przewodu o najmniejszym wymiarze, stosowanym w danej miejscowości. (K)

Składamy serdeczne podziękowanie p. prof. St. Marciniakowi w firmie „Powiernik“ w Poznaniu za bezinteresowne przeprowadzenie rewizji kasy, ksiąg kasowych i wszelkich dowodów oraz zestawienie bilansu.

Z osobistej wdzięczności na Pomnik Wdzięczności Najśw. Serca Jezusa w Poznaniu do dnia 15. I. 1936 r.

Ze Skarbowy przy Pomniku wybrano:		A. Paliszek, Stanisławów Szpital SS, Miłosierdzia we Lwowie chore ze szpitala Sala św. Rocha oddz. SS, Julii Publ. Szkoła Powszechna Gaj		M. Kubasikowa, Toruń A. Jackowska, Toruń St. Kunz, Ostrów St. Pakalska, Gostkowo A. Kotowicz, Jasło H. Kotowicz, Jasło K. Kotowicz, Jasło L. i J. Nowicz, Kalisz Fr. Monka, Gruździsz A. Wal, Kielce Ks. J. Radwański, Rajgrad H. Kosecka, Trzemeszno P. Strelbicka, Warszawa M. Katny, Lubiewo P. Kubicka, Grodzisk Maz. Zakład Misyjny św. Józefa Górna Grupa	
9. I. 36.	20.53	J. i L. Makowscy, Pleszew	10.—	A. Wal, Kielce	2.—
10. I. 36.	12.22	W. Morkowski, Dobrzyca z pr. o błog. Boże w domu i w interesie i o opatr. Boża	2.—	Ks. J. Radwański, Rajgrad	5.—
11. I. 36.	20.40	J. Nowakowa, Lwów	5.—	H. Kosecka, Trzemeszno	1.—
12. I. 36.	6.42	W. Styczynska, Nowy Sącz	5.—	P. Strelbicka, Warszawa	5.—
13. I. 36.	9.70	M. Kowalczykówna, Podswile, z pr. o błog.	5.—	M. Katny, Lubiewo	5.—
14. I. 36.	6.75	E. Tarkowski, Warszawa	5.—	P. Kubicka, Grodzisk Maz.	2.30
15. I. 36.	10.37	W. Kaczmarczyk, Warszawa	5.—	Zakład Misyjny św. Józefa Górna Grupa	3.—
St. J. Poznań	25.—	Ks. F. Krasulki, Lublin	1.—	M. Zielińska, Rypin	2.—
W. Domagańska, Poznań	3.—	A. Ruchniewicz, Grudziądz	100.—	A. Dzialecki, Zyrardów	1.—
M. D. Poznań z podz. Najśw. S. J. za odebr. l. i wygr. na loter. i z pr. o dal. pom. i op. w pewn. int. i nawr. pewn. osoby na drodze Boża	2.—	Agn. Furmaniak, Czeszewo	5.—	J. Szule, Ustków	3.—
J. Ples. Munina Wielka	1.—	L. Tomiak, SS, Miłosierdzia, Lwów	5.—	C. Gromnicka, Chetmno	2.—
Leonard, Lwów (nazwisko nieczytelne)	1.—	J. Bentkowska, Lwów	1.—	K. Holog, Dłoń	2.—
O. Georgerowa Lwów	10.—	Kardasiewiczowa, Wygoda	1.—	L. Kozłowska, Lwów	2.—
K. Jabłońska, Warszawa	2.—	Straż Honorowa Najśw. Serca P. J., Nowy Sącz	17.55	A. Mierzewski, Warszawa	5.—
M. Czujkiewiczowa, Poznań	1.—	Z. Birkenmajerowa, Kraków	1.—	M. Lesna, Mogilno	2.—
J. Srodak, Grodno	5.—	T. Jankowski, Warszawa	10.—	N. N. Piaski z pr. o błog.	2.—
Ks. St. Proszuk, Kraków	5.—	J. Szymowska, Toruń	2.—	J. Gabrys, Bydgoszcz	3.—
I. Kleeberg, Stanisławów	15.—	L. Stawiski, Pyzdry	2.—	T. Ziolkowski, Inowrocław	1.—
M. Stachowiak, Trebaczów	1.—			T. Laube, Pturce z podz. za odebr. l. i dobr. z pr. o dalsze	10.—
J. Kryndowa, Brzeżany	1.—			A. W. Berlińska, Koźmin	5.—
J. Górny, Bydgoszcz	5.—			J. Krausowa, Rzeszów	5.—
J. Gapski, Czolowo	1.—				
E. Woyno, Warszawa	5.—				
P. Barra, Czersk	1.50				

Konto P. K. O. nr. 207 40. — Sekretariat Poznań, św. Marcina 69 m. 17

Dnia 25 stycznia 1936 r., zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa i ukochana siostra, szwagierka, ciocia i siostrzenica, s. p.

Izabela Arendtówna

nauczycielka prywat. Szkoły Powszechniej przy Gimnazjum p. Dr. Czajkowskiego.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 29 b. m. o godzinie 15,30 z Kaplicy Szpitala Wojskowego przy ulicy Wały Jana III na cmentarz Świętomarciniński przy ulicy Bukowskiej.

W piątek o godzinie 9 odprawi się nabożeństwo żałobne za spójność duszy s. p. Zmarłej w kościele Bożego Ciała.

W ciężkim smutku pogrążone siostry i rodzina.

Poznań, Wronki, Gniezno, Sambor i Szamotuły.

Osobnych zawiadomień się nie wysyła.

sg 13719

W sobotę, dnia 25 stycznia 1936 r., przenióst się do wiecznej chwały, po krótkich cierpieniach, zaopatrzony Sakramentami św., nasz kochany i troskliwy ojciec, teść i dziadek, s. p.

Józef Owczarzak

w 78 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 stycznia o godzinie 15 z kaplicy przedpogrzebowej Zakładu Sióstr „Pod Opactwem“, ul. Bydgoska 6/7, o czym donoszą Krewnym i Znajomym

w ciężkim smutku pogrążone dzieci i wnuki.

zg 12 724

Dnia 25 stycznia 1936 r. o godz. 7.30, zasnął w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, teść i dziadek, s. p.

Władysław Algusiewicz

piekarz przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 29. bm. o godz. 3 po południu z kostnicy cmentarza górczyńskiego.

zg 12 721

W ciężkim smutku pogrążeni żona, dzieci, zięć i wnuczka.

Poznań, dnia 27. I. 1936 r.

Dnia 27 stycznia 1936 r. o godz. 15,30, rozstała się z nami na zawsze, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza i najdroższa żona, matka i babcia, s. p.

Weronika z Merlingerów

Józefowa Sołtysiakowa

licząc lat 73. Pogrzeb odbędzie się z kaplicy cmentarnej parafii Zmartwychwstania Pańskiego w Poznaniu w czwartek, 30. bm. o godz. 15-tej, o czym zawiadamia

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

dg 713/14

Odjazd autobusów nastąpi punktualnie o godz. 14.30 z Rynku Wilddeckiego.

Dnia 27 stycznia 1936 r. o godz. 1.30 w nocy, zasnęła w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza i najdroższa matka, najlepsza siostra, teściowa i babka, s. p.

z Straburzyńskich

Stefania Musidłowska

Zwłoki Drogiej Zmarłej przewiezione zostaną do Puszczykowa, gdzie odbędzie się pogrzeb w czwartek, 30. bm. o godz. 10 przed południem z kościoła parafialnego.

W głębokim smutku pogrążeni

mąż, synowie, synowa, wnuczka i rodzina.

dg 712

Puszczykowo — Poznań.

W dniu 27 stycznia 1936 r. o godz. 9, zmarł w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, brat, szwagier, wuj, teść i dziadek, s. p.

Paweł Misiorny

mistrz kowalski, obywatel miejski

przeżywszy lat 80. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 30. bm. o godz. 2 po poł. w Sremie.

W głębokim smutku pogrążeni
żona z dziećmi i rodzina.

Srem, Poznań, Szarlej, Bodzyniewo, Buffalo N. J., Czapury. zg 12 725

Restauracja „FENIKS”

Fredry 12

poleca smaczne, tanie obiady i kolacje, wielki wybór a la carte, dobrze pielęgnowane napoje — oddzielne pokoje — Winia — lokal otwarty do godziny 3-ciej rano. dg 695

Marian Winowski.

Dom nowy parterowy ogrodem

dwupokojowa kuchnia przedmieściu Poznania, dogodna komunikacja, cena 3000, Stawski, Poznań, pl. Sapieżyński 10b, zdg 90 942

Pierwszy raz w Poznaniu!

Oryginalne stroje ludowe

Orkiestra Kuliawiaków

14 muzyków.

Dyrygent: ZDZISŁAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Gościnne występy znakomitego pianisty - wirtuoza Aleksandra Dorjana od 1 lutego br.

w Cafe „ESPLANADE”

Poszukuję od zaraz lub później do składu artykułów męskich

dekoratora - ekspedjenta

zdolnego, samodzielnego, z dobrymi kwalifikacjami i dobrze poleconego. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem referencji do THE GENTLEMAN, Poznań, ul. 27 Grudnia 4. Pg 2400-56

CO TO JEST „ROTR”? Jest to skrót nazwy: RYPIŃSKIE OKRĘGOWE TOWARZYSTWO ROLNICZE. Nazwą tą opatrzone są doskonałe serki delikatesowe produkowane przez:

OKRĘGOWĄ MLECZARNIĘ SPÓŁDZIELCZA „ROTR” w RYPIŃIE — FILJA w GOLUBIU-POMORZE

Kupujcie tylko **golubskie serki** — ementalskie — tyłżkie kminkowe — sardelowe z nazwą „ROTR” — bo jest to krajowy wyrób polskiego rolnika. Unikajcie fałszyfikatów! Żądać wszędzie! Zamawiajcie „ROTR” Golub-Pomorze! zg 12 722/3

120.000 złotych

mam wolnych i proszę o propozycje. Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 54. Pg 2401-54

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

KIEDY MEŃCZYŻNA PATRZY TAK ZBLISKA

oczom jego ukazują się z całą wyrazistością wady cery — rozszerzone pory, wagi, przeczce i zmarszczki.

Czy Pani wie, jak wygląda jej cera z odległości 20-tu cm?

Nie pomoże tu nic powierzchowne stosowanie kremu — 20 cm. odległości zdemaskuje wszystko. Teraz dopiero okaże się, czy Pani pielęgnuje regularnie cerę kremem Mouson. Cudowna siła kremu Mouson polega na podskórnym działaniu specjalnie preparowanych pozbawionych polysku tłuszczów i olejków.

Creme Mouson nie nadaje polysku i nie lepi się. Creme Mouson pielęgnuje cerę w sposób niewidoczny podczas pracy lub snu. Jeszcze dziś należy rozpocząć pielęgnację skóry kremem Mouson — Schemat podskórnego działania kremu Mouson.

son pielęgnuje cerę w sposób niewidoczny podczas pracy lub snu. Jeszcze dziś należy rozpocząć pielęgnację skóry kremem Mouson — Schemat podskórnego działania kremu Mouson.

CREME MOUSON

o podskórnym działaniu.

Tk 188

Przyjmujemy dalsze zgłoszenia na dotychczas niezadecydowane i nieuwzględnione przez organizację PSZ branży

TYLKO do 30 STYCZNIA

według zestawienia i na warunkach podanych szczegółowo w ogłoszeniu naszym z dnia 24 i 25 bm. w „Kurjerze Poznańskim”.

PEWNA EGZYSTENCJĘ

stwarza sobie każdy kto etabluje się w PSZ centrum handl. Poznania. Składy w PSZ otwierają poszczególni kupcy samodzielnie na własne świad. przem. Bliższych informacji udziela organizacja

Polskich Składów Zjednoczonych

w Poznaniu Stary Rynek 87-88 (BŁAWAT POLSKI)

Wejście z ulicy Kramarskiej 13-14, Telefon 29-64.

Biuro czynne od godz. 10—16-tej, II piętro.

Najskłynniejszy Jasnovidz WDMOUTH

Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wszechświatowej sławy fenomen, przy pomocy Medium „TAMAHRY”, które jest nieomylnie daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich zawiąanych kwestjach. Widzi na odległość, odnajduje zaginione osoby. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby. Przeprowadza nieomylnie przeszłość, przyszłość. Opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Medium zestawia w transie pewne wygranej N-ra losów, podaje gdzie takowe można nabyć. W 35-tej Loterii padło 48 wielkich wygranych wybranych przez Medium „TAMAHRE” oraz wiele wielkich wygranych na obligacje Państwowe. Podać datę urodzenia, własnoręcznie napisane imię i nazwisko, stan i załączyć kilka włosów dla kontaktu. Na koszty pocztowe i kancelaryjne załączyć zł 1,— znaczkami pocztowymi. Adres: Kraków, Lubicz 22 m. 2. Osobiste przyjęcia codziennie. ng 5248/9

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

1. DOMY-PARCELE

Korzystnie
sprzedam 1 1/2 morgi placu, murywane 2 dony, chlew w Poznaniu i parcele. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 531

Sprzedam
dom masywny (2 numery) w dobrem położeniu, 6 ubikacji, morgę ogrodu, 7 morgę ziemi z łaką. Cena 12 tys. zł. Zgłoszenia Czempin Plac Marsz. Piłsudskiego 13 zdg 90 664

Kamienicę
nowa dochód 7 000 52 000 wpłaty 35 000 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 91 040

Kamienicę
Poznaniu kupię przy wpłacie 22 000, również do spółki inteligentem. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 814/5

Parcele
jedno dwie morgowe tanio sprzedam, granica Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 795/6

Dom
z składem kolonialnym w rynku małego miasta na południe Polski zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański ng 5263

Kamienica
nowa składami czynsz 7 000 roczny 53 000 wpłaty 35 000. Ratajczak, Poznań, Świeciosańska 12. zdg 90 040

Parcele
sprzedam zwarte Spokojna 27 m. 4. zdg 90 724

Willa Krynica
Zdrój, dziesięciopokojowa umeblowana, obszar trzynaście-metrowy 20 000.

Plac
tysiącmetrowy, piętnastofrontowy Łazarz 6.500.— Dutkiewicz, Poznań Chwałiszewo 7. Pg 2398-53.219

2. PIENIĄDZ

Wspólnik - młynarz
czynny z kapitałem 20 — 30 000 zł do dobrze prosperującego młyna pod Poznaniem poszukiwany. Poważne oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 90 696

15 000
na I hipoteke poszukuje właściciel Dabrowskiego 88. zdg 90 946

3 500,—
Pożyczki Narodowej sprzedam. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdg 91 039

Zł 150 000
I hipoteka poszukuje na obiekt taksowany 900.000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 90 730

3 000,—
na hipoteke komfortowej willi poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 828

4 000 zł
przystąpię jako wspólnik do dobrego interesu. Wyczerpujące oferty Kurjer Pozn. zdg 90 854

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane
„Pod Szczytami” nowootwarty pensjonat, pełny komfort, wspaniałe położenie do Białego telef. 17-09. ng 5 245

4. OSOBISTE

Salon Mód
„Czarodziejka” Jasna 8 wykonuje szybko tanio. ng 4 426

Weksel
na 1000 zł zaginął, podpisany Adolf Nelde, Rumowo, Waldemar Draeger, Kamionki, Herman Nelde, Bnin, którego unieważnia się. Wanda Nelde, Borówiec-Gadki, ng 5254

Halina fryzjerka
(Kalotechnika Dabrowskiego) — przyjmuje Prusa 20 m. 4. zdg 90 683

Farbowanie
trwała wodna, żelazkowa fachowo, ceny kryzysowe. Woźniak, Sew. Mielżyńskiego 5 tel. 18-97. zdg 91 048

Miljony
Indzi zawdzięcza się powołanie przepowiedniom chiromantki „Lu-ne”. Małeckiego 19 — 1 — 1-9 wieczór. zdg 91 017

6. OZENKI

Panią
inteligentną, łagodną, skromnych wymagań do lat 40 własnym mieszkaniem w Poznaniu pozna wyższy urzędnik. Cel matrymonijalny. Łaskawa odpowiedź proszę pod Kurjer Pozn. zdg 90 776

Która
z szlachetnych pań lub rodzin pożyczki kawalerowi urzędnikowi na stałe posiadzie w Poznaniu będącemu w wyjątkowej potrzebie 500 zł. Małżeństwo niewykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 757

Wdowa
Średnim wieku, trzypokojowym mieszkaniem, 1 dziecko poszukuje męża na stanowisku. — Oferty Kurjer Poznański zdg 90 739

Najkorzystniejsze
partie paniom oraz panom poleca jedynie „Echo”, Poznań, św. Marcina 68. Prospekty wysyłamy darmo, zdg 91 029

7. SPRZEDAŻE

Dobrze
zaprowadzone, przedsiębiorstwo spowodu choroby tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 544

Biblioteki składane
które można powiekszać. Skóra S-ka, Al. Marcinkowskiego 23. ng 4 546

Skład kolonialny
towarem, mieszkaniem sprzedam. Adres wekaże Kurjer Pozn. zdg 91 004

Gniotownik używany
korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 023

Szachy
w dobrym stanie tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 027

Skład
pieczywa, mieszkaniem, powodu wyjazdu Grunwaldzka 15. zdg 90 002

Urządzenie centralnego ogrzewania
orazerynowego, bez pieca, rury 3-calowe, w bardzo dobrym stanie około 100 mtr. korzystnie sprzedam. Treichel, Wągrowiec. zdg 51 013

Za pół darmo
wyjeżdżając sprzedam pięć szamotowy kaflowy, serwis obiadowy dwónastooosobowy szkła, maszynę do prania, sprzęty kuchenne, stoly, regaly. Wronec-ka 4. m. 6 front. Pg 2399-53.220

Francuski buldog
8 tygodni czystej rasy. Wielkie Garbary 7. zdg 90 900

Szynek
krojenia maszynę sprzedam. Śni-dowicz, Półwiejska 11. zdg 90 897

Kiosk
mieszkaniem tanio. Adres Kur-jer Pozn. zdg 90 896

Sypialnię
Sapieżyński 8, brama lewa. zdg 90 925

Brauning kaliber 6,35 elegancki, doskonały, sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 952

Srebro stolowe okazyjnie. Józefa 9 - 2. zdg 90 931

Pianino tania. Stroma 24. Gerlach. zdg 90 928

Żelazne kółko z siatka podtrzymane. Matejki 3. m. 4. zdg 90 927

Okazyjnie sprzedam skład kolonialno-epokowy, proszujący od 15 lat, dobrze zaprowadzony w centrum miasta. Nowoczesna magiel, urządzenie i towar. Oferty Inowrocław, skrytka pocztowa 52. ng 5259

Sprzedaz - Naprawa wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa narychmiast w firmie Józef Czosnowski, specj. skład papieru montownia piór. Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 540

Na wyprawy podarki ślubne polecam nakrycia stołowe noże i widelce, noże kuchenne, łyżki, łyżeczki, łyżki wazowe, widelczyki do ciast, koszyczki do szklanek, maszynki do krajania chleba i mięsa oraz wiele innych artykułów niezbędnych w gospodarstwie domowym. Wybór wielki. Ceny możliwie najniższe.

Ed. Karge ul. Nowa 7 Przyjmuje asygnaty „Kredyt”, dg 624 Kilka mało używanych pianin poleca korzystnie i z gwarancją B. Sommerfeld, Poznań, 27-go Grudnia 15. ng 5019

Kanarki harcerskie dobre śpiewaki oddam. Ul. św. Czesława 15. m. 12. zdg 90 424

Maszyna do pisania, Zgłoszenia zaraz Ratajczaka 11a m. 80. zdg 90 690

Buldog 4 miesięczny do sprzedania. Czesława 16a m. 11. zdg 90 686

Futro karakulę całe skóra tania. Stary Rynek 50/6.

Skład towarów krótkich, bez konkurencji. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 787

Wyprzedaż urządzenie biurowe, składowe, warsztatowe i do niklowania, kasa pancerna, transmisja, materiał instalacyjny, św. Marcin 63, parter zdg 90 790

Młyn wodny 90 móg ziemniaczanej, karpniki, dobrej okolicy sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 732

Skład próżny lub towarem sprzedam tania. Adres Kurjer Poznański zdg 90 728

2 składy tow. krótkich i artykułów męskich, z mieszkaniem, 2 pokoje z kuchnią po 13 lat istnienia dobrze zaprowadzony spowoduje choroby sprzedam, tania dzierżawa. Oferty do Kurjera Poznański zdg 90 782

Piekarnia zmechanizowana w pełnym biegu w Poznaniu w śródmieściu dobrze prosperująca z powodu choroby właściciela zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Woźna 15, mieszkanka 8. zdg 90 799

Restauracja zaprowadzona w śródmieściu z mieszkaniem do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 808

Rzeźnictwo z urządzeniem, mieszkaniem wynajmę lub sprzedam - śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 812

Maszynę damską sprzedam. Zielona 5 - m. 1. zdg 90 867

Skład skór zaprowadzony centrum sprzedam tania. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 857

Wytwórnia radjowa kompletnie urządzona z towarem, korzystnie do sprzedania, dla fachowca dobra egzystencja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 741

Skład obuwia w powiatowym mieście głównej ulicy mieszkaniem, warsztat meblami, bez. Adres Kurjer Poznański zdg 90 750/1

Meble poleca najtaniej K. Bakoś, Stary Rynek 51. zdg 90 1012

Meble najtaniej poleca Baranowski Poznań, Podgórna 13. Pg 2 094/5

10. MAJATKI Majątek uprzemysłowiony 600 móg komunikacja Poznań sprzedam zamienie na dom parcele. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 688

11. KUPNA Kupię parę wyborowych koni walachów, do wozu reklamowego. Oferty z dokładnym opisem uprasza S. Kałamański, Poznań, Plac Wolności. zdg 90 438

Opony detki, zużyte i używane kupuje każda ilość Wul-Gum, Wielkie Garbary 8, tel. 18-64. Pg 2119-164

Srebro złoto, brylanty kupuje Szulc. Poznań, Plac Wolności 5. Pg 2124-444

Kanapę i dwa kluby. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 753

Wózek dziecięcy w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 699

Słuchawki radjowe kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 702

Używane urządzenie składu cukierków, gablotki kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 735

Trociny sosnowe 100 wagonów kupimy. M. Czubek i Ska. Poznań, Piersackiego 8. Pg 2 386-437

Składu kolonialnego dobrze położonego o pewnej egzystencji poszukuję. Wyczerpujące oferty Kurjer Poznański zdg 90 855

Pianino krzyżowe kupię. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznański zdg 90 884

Lunetę na sznurek kupię okazyjnie. Dąbrowskiego 88, skład papieru. zdg 90 950

Maszynę do pisania kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 011

12. DO WYNAJĘCIA 2-3 pokojowe, komfortowe, nowy dom solidnym lokatorem od zaraz. - Sezanieckiej i telefon 78-04 zdg 90 548

7, 6, 5, 4 i 3 pokojowe mieszkania biura, składy w każdej dzielnicy, wskaże „Domus”, Plac Wolności 14a. zdg 88 724

Emerytowi dam wolne mieszkanie w Puszczykowie za kontrole farmy kur. Warunek: Musi posiadać pasiekę. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 693

Dwupokojowe Kosińskiego 25 - Wilda. Informacje środa 17 - 18 zdg 90 784

7 pokoi wysoki parter 150.- (ustawowo 185.-) 7 pokoi i piętrowo 170.- (ustawowo 215). Chelmońskiego 9 zdg 90 792

Mieszkanie komfortowe, 6 pokojowe, natychmiast. Swarzędz, St Rynek 13. zdg 90 806

Pięciopokojowe komf. i piętrowo odnowione wynajmę pewnemu płatnikowi. Marsz. Focha 29. zdg 90 700

Wilda czteropokojowe, wielki komfort, wolne od podatku, wprost gospodarza Zgłoszenia telefon 33-42 zdg 90 881

Pokój i kuchnia od 1. rok zgóry, mies. 23, Woźna 5. zdg 90 937

Trzypokojowe komfort, czynsz 60.- Informacje Stawski, Sapieżyńskiego 10b. zdg 90 943

Pokój kuchnią zaraz Jackowskiego 19/31 zdg 90 911

Najpoważniejsze referencje „Be-Em-Es” 27 Grudnia 19.

Informator mieszkańiowy. Centrum trzypokojowe, czteropokojowe, dwupokojowe. zdg 90 839

13. SZUKA MIESZK.

5-6 pokoi poszukuje urzędnik bankowy. Niemiec, na stałym stanowisku w spokojnej okolicy w pobliżu centrum na l. 4. 36 r. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 90 450

Portjerstwa poszukuje bezdzietne małżeństwo Oferty Kurjer Poznański zdg 90 597

Poszukuję trzypokojowe kuchnia, rok zgóry, od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 829

Poszukuję dwóch pokoi z kuchnią okolica Śródk, pewny płatnik, ewentualnie rok zgóry. - Oferty Kurjer Poznański zdg 90 691

Małżeństwo bezdzietne poszukuje 1-2 pokoi kuchnia gospodarz okolica Jeżyce. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 738

7-8 pokojowego mieszkania wysoki parter lub pierwsze piętro centralne najwyższy komfort okolicy Waly Wązów, Leszczyńskiego Szopena, Mickiewicza lub z temi samymi wymaganiami cała willa na Solcu górnej części zaraz. Bnińska, Aleje Marcinkowskiego 22 m. 9. zdg 90 777

Szukam pokoju próżnego najchętniej od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 768

Dwa pokoje kuchnia śródmieście poszukuje etatowe urzędniczka od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 774

4-5 pokojowego mieszkania z ogródkiem okolicy Ostrołęka od l. III, lub l. IV, poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 936

Pokoju i kuchni w śródmieściu wprost od gospodarza, poszukuje małżeństwo na dobrym stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 916

Mieszkania 3, 4 pokojowego łazienka I, II piętro centrum poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 044

15. POKOJE UMEBL. Z klatki schodowej, lepsze panu. Wielkie Garbary 48 - 10. zdg 89 668

Szwajcarska 14 - 4. zdg 90 468

Komfortowy front. Skarbowska 22 parter. zdg 89 579

Dwa pokoje komfortowe solidnemu. - Wyspiańskiego 12 m. 3. zdg 88 960

Elegancki spokojny, ciepły odnowiony, I ptr. jedno- dwuosobowy, pewnym płatnikowi. Ratajczaka 11a - wchód 5. m. 85. zdg 90 833

Szymańskiego 9 - 9. zdg 90 740

Próżny pokój wynajmę. Górna Wilda 119 m. 11. zdg 90 742

Niekrepujący czysty Pilsudskiego 1 - 9. zdg 90 745

Pokój niekrepujący. Focha 38 - 8. zdg 90 748

Niekrepujący Żupańskiego 2a parter. lewo. zdg 90 754

Lepszy pokój dla pana. Chwaliszewo 2 m. 4. zdg 90 703

Pokój Słowackiego 27 wejście Asnyka 1 - 5. zdg 90 779

Umeblowany Umiańskiego 25 - 14. zdg 90 780

Pokój umebłowany. Prusa 20 - 4. zdg 90 680

Słoneczny Strusia 2 - 10. zdg 90 659

Pokój elektryczność panu. Mostowa 5a m. 8. zdg 90 698

Pokój kaloryfery, łazienka. Słowackiego 36 - 9. zdg 90 701

Wspólny dla pana. Matejki 55 m. 10. zdg 90 813

Fortepianem Grunwaldzka 25 - 12 zdg 90 817

Pokój Śniadeckich 6a. m. 4. zdg 90 796

Jedno- dwuosobowy, elektryczność. - Strzelecka 25 - 5. zdg 90 788

Pokój miły. Górna Wilda 3. m. 21. zdg 90 791

Na Konopnickiej pokój duży, niekrepujący, balkon, i piętrowo, dla kulturalnego pana(i) Oferty Kurjer Poznański zdg 90 793

Jednoosobowy bez utrzymania 1, 2. Przecznicza 6. m. 6. zdg 90 794

15 - 30 zł Spokojna 27 - 4. zdg 90 723

Jedno- dwuosobowy Poznańska 28/30 - 9. zdg 90 731

Jedno- dwuosobowy dobrym utrzymaniem. Ratajczaka 15 m. 3. zdg 90 762

Słoneczny ładny, centralne ogrzewanie, łazienka, Drużbackiej 7. m. 11 - narożnik Spokojnej. zdg 90 720

Niekrepujący Łąkowa 10-9. zdg 90 802

Pokoik panu. Wierzbicice 37a. m. 4. zdg 90 837

Klatki Różana 23 - 5. zdg 90 830

Kantaka 5 - 8. zdg 90 831

Małżeństwu Stroma 26 - 5. od 9.00. zdg 90 861

Niekrepujący Mostowa 30 parter prawo. zdg 90 860

Śródmieście centralne, inteligentnemu. Ma- ształarska 5a - 8. zdg 90 859

Próżny samotnym - lub małżeństwu. Łokaszewicza 39 - 6. Lazara. zdg 90 856

Centrum duży pokój niekrepujący z wygodami u bezdzietnych, urzędnikowi lub urzędniczce. Szewska 9. m. 8. zdg 90 852

Marcinkowskiego 16 - 18. zdg 90 851

Kraśińskiego 3 - 3 słoneczny, wygodami. zdg 90 848

Niekrepujący Półwiejska 38. m. 5. zdg 90 835

Elegancki Wielkie Garbary 43 - 6. zdg 90 838

Elegancki panu Podgórna 14 - 6. zdg 90 890

Małżeństwu kuchnia. Szyperska 3 - 9. zdg 90 889

Małżeństwu Górna Wilda 31 - 9. zdg 90 887

Elegancki Jasna 5 - 9 zdg 90 880

Podgórna 10a mieszkanie II. front, inteligentnemu panu zdg 90 883

Pokój frontowy wynajmę Za Bramką 12a. m. 3 zdg 90 882

Jednoosobowy i dwuosobowy. Żupańskiego 19 m. 12. zdg 90 879

Niekrepujący Piekary 7-9. zdg 90 873

Niekrepujący frontowy, elektryczność utrzymaniem lub bez. Poznań, Rybaki 21a. parter. lewo. zdg 90 989

Pani wędolny, wygod. Małeckiego 26. m. 4. zdg 90 951

Próżny samotnej. Strzelecka 14 - 3. zdg 90 949

Dwuosobowy inteligentnemu, dobrym utrzymaniem - bez. Piekary 25 - 8. zdg 90 948

Marcin 62 - 6. zdg 90 945

Przyjezdny najkorzystniej Woźna 15 - 5. zdg 90 944

Pokój umebł. elektr. Grobla 4 - 9. zdg 90 933

Przechnica 3. Tonifiska. zdg 90 819

Pokój frontowy, słoneczny panom. - Marcina 68. m. 7. zdg 90 870

Wrocławska 38 - 35. zdg 90 863

Focha 35 - 9. zdg 90 862

Urzednikom Półwiejska 10. m. 8. zdg 90 915

OGÓLNOPOLSKIE Środa, 29 stycznia. 6.30 audycja poranna; 12.03 dziennik poranny; 12.15 higiena i jamy ustnej - pogadanka; 13.25 chwilka gospodarstwa domowego; 15.15 wiadomości o ekspozycji polskiej; 15.30 koncert orkiestry Tadeusza Sieredyńskiego ze Lwowa; 16.05 „Malbka Makakino” - opowiadanie dla dzieci; 16.20 koncert chóru męskiego - „Echo” z Katowic; 16.45 rozmowa muzyka ze słuchaczem radia; 17.00 młodzież mówi o sobie - dyskusja nieprzygotowana; 17.20 recital śpiewaczy prof. Pawła Lohmana; 17.50 świat się śmieje - humor zagraniczny; 18.00 miniaturowe kwartety w wyk. warsz. kwartetu muzycznego; 19.40 wiadomości sportowe; 19.50 reportaż aktualny; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 obrazki z Polski współczesnej; 21.00 twórczość Fryderyka Chopina - XXII audycja z radiowego cyklu w wyk. J. Smidowicza; 21.35 „Pionierzy awangardzie poetyckiej” - Ewa drams poetycki; 21.50 „O sklepach fabrycznych” - pogadanka dla kupców; 22.00 muzyka taneczna w wyk. Malej Orkiestry P. R.

WARSZAWA Środa, 29 stycznia. 6.30 - 6.50 i 7.30 muzyka pop. z płyt; 12.30 muzyka operowa i pop. z płyt; 15.20 - 15.40; 18.30 skrzynka ogólna;

Pokój frontowy niekrepujący Bóżnica 15 - 6. zdg 90 932

Dobrze umeblowany w kulturalnym domu, wejście z klatki. I piętrowo. Działowy 3. m. 3. zdg 90 922

Młyńska 12 a - 10. zdg 90 921

Pokój z utrzymaniem, centralne, łazienka. Młyńska 3. m. 8. zdg 90 914

Męski utrzymaniem. Krasińskiego 8c. zdg 90 913

Pokój czysty, łazienka, telefon, spokojnie z korytarza. Cieszkowskiego 6. m. 5. zdg 90 910

Pokoik Focha 29 - 6. zdg 90 905

Półwiejska 21. m. 11. utrzymaniem, bez. zdg 90 902

Pokój umeblowany. Piekary 18. m. 3. zdg 90 899

Pokój Rynek Włdecki 67 m. 3. zdg 90 895

Elegancki łazienka. Strzelecka 3a - 6. zdg 90 983

Pokój wynajmę solidnemu panu. Cieszkowskiego 7 - 4. zdg 90 981

Przyjezdny Nowy Rynek 5 - 3 zdg 90 979

Ogrodowa 13 - 15. zdg 90 972

Jasna wejście Zaczisz 2. parter, duży, słoneczny. zdg 90967

Miły pokoiik, utrzymaniem, dobre, telefon, łazienka. Plac Sapieżyński 4 - 4. zdg 91 005

Pokój zaraz do wyajęcia. Aleje Marcinkowskiego 1. m. 8. (dom naroznikowy). zdg 91 000

Pokoik śródmieście pani. Szewska 11. m. 21. zdg 90 999

Ratajczaka 19 - 10. Elegancki. zdg 90 998

Tanio miły, czysty pokój, pokoiik. Wrocławska 35 - 32 zdg 90 992

Jasna 12-3 panu na stanowisku. zdg 90 976

Inteligentnym ładny jedno- dwuosobowy Matejki 36 - 22. zdg 90 975

Frontowy Dąbrowskiego 64 - 11 zdg 90 974

Czysty słoneczny, Grunwaldzka 23 - 7. portj. 2 926

Dobrze umeblowany. Wierzbicice 37a. m. 9. portj. 2 924

Niekrepujący elegancki zaraz 20 zł. Osiedle Warszawskie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 006

Jednoosobowy panu centralne. Ratajczaka 33 m. 15. zdg 90 846

Aleje Marcinkowskiego 20 - 36 małżeństwu. zdg 90 845

Małżeństwu bezdzietnym pokój duży używanym kuchni samotnej. Adres Kurjer Poznański zdg 91 038

POZNAŃ Środa, 29 stycznia. 6.50 i 7.30 muzyka z płyt; 12.30 muzyka lekka w wyk. ork. filh. berl. z płyt; 13.30 muzyka popularna z płyt; 15.30 zelda; 18.30 listy od dzieci; 18.45 słynni wirtuozzi skrzypiec z płyt; 18.55 „Poznajmy przynosi finansowo-rolne”; 20.00 koncert Kreslera i Rachmaninowa z płyt; 23.05 polska muzyka taneczna.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM na środe 16.90 Koenigswust. Koncert rozrywkowy. 17.00 Radio Paris. Recital wiołocelowy. 17.15 Bukareszt. Utwory Griega. 17.30 Moskwa (WCSPS). „Dzwony kornwilek” - opera - Planquette’a. Bukareszt. Muzyka lekka. 17.35 Ryga. Sonata f-dur Beethovena. 18.00 Koenigswust. Muzyka kameralna. M. Ostrawa. Popularne utwory skrzypcowe. Monachium. Koncert rozrywkowy. Lipsk. „Taniec w piosenie”. Bruksela franc. Muzyka taneczna. 18.45 Moskwa (Kom.). Koncert symfoniczny.

19.00 Budapeszt. Recital fort. Koenigswust. Nowa muzyka fortepianowa. 19.25 M. Ostrawa. Melodie operetkowe. Bratislava. Muzyka jazzowa. Wiedeń. „Uprowadzenie z Serajem” - opera Mozarta (tr. z Opery). 19.30 Brkusela franc. Muzyka taneczna. 19.40 Oslo. „Podróż muzyczna”.

20.90 Stockholm. Symfonia Nr. IX Beethovena. 20.00 Bratislava. Pieśni miłosne Dworzaka. 20.35 Rzym. Wieczór oper Pucciniego. Tr. z La Scali. Mediolan. Recital organowy. 20.45 Hamburg. „Muzykant” - słuchowisko muz. J. Bittnera. Kolonia. Koncert pop. Berlin. Koncert Wagnerowski. Koenigswust. Koncert ork. detej. 20.50 Budapeszt. Muzyka cygańska. 21.05 Bukareszt. Koncert radioteatru. 21.30 Anglia (Nat. Progr.). Koncert symf. z Queens-Hallu. 21.40 Brno. Recital fort. 21.55 Budapeszt. Koncert ork. operowej. 22.00 Paris P. T. T. Radiokabaret. Stockholm. Muzyka taneczna. 22.10 Wiedeń. Muzyka lekka. 22.15 Kopenhaga. Tańce ludowe. 22.30 Monachium. „Uczymy się tańczyć”. Sztuttgart. Koncert symf. Lipsk. Muzyka lekka. Wrocław. Muzyka tan. Kolonia. Muzyka lekka i tan. 23.00 Monachium. Muzyka taneczna. Koenigswust. Prosimy do tańca”. Bukareszt. Koncert nocy. 23.10 Bruksela flam. Muzyka taneczna. 24.00 Frankfurt. Koncert nocy.

Ładnie umeblowany, ciepły. panu. Fredry 4 II. zdg 90 841

Pokój lepsze panu. Szkoła 18 m. 7. zdg 91 046

Czysty utrzymaniem bez tania. Kossaka 21 - 3 Wyspiańskiego. zdg 91 042

1-2 osobowy panom panom. Wierzbicice 16 m. 2. zdg 91 067

Akuszka
Strzelecka 2, przy Świątkowskim przyjmuje, udziela porady, pomocy. zdg 87 062

Akuszka
Poznańska 42 udziela wszelkich porad. zdg 89 589

Maszyna
przepisywanie dyktando. Świątkowski 3 - 14. zdg 90 960

Wróźbiarka
Świątkowska 8 - 1. zdg 91 021

24. NAUKA

Nowy kurs języka angielskiego
rozpocznie 1 lutego. Dr. Arend Działniński 6. Pg 2125-53.142

Studentki
udziela korepetycji wszystkim przedmiotów. Samopomocowa organizacja Studentek. Aleje Ełuckiego 7. pokój 2 telefon 31-20. zdg 85 436

Korepetycyj
udziela za obcych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 744

Szkoła tańców Szczyrkówny
Pocztowa 23 parter. zdg 90 673

25. MUZYKA

Jazzbandzista
wolny 1. 2. Kurt Szykanowski. Toruń. „3-Korony“ Rynek. zdg 91 023

Fortepiany
naprawiam, stroje, modernizuje, polituruje fachowo - najtaniej mistrz budowy fortepianów Drygas, Podgórna 10a. zdg 90 775

Pianina
transportuje z 8. Drygas, Podgórna 10a. zdg 90 770

Pianina
na zabawy wypożyczam. Drygas Podgórna 10a. zdg 90 771

Skrzypek
z repertorium potrzebny. Kurjer Poznański, Gdynia „Zaraz“ nr 5280

Marja Szczerbińska
(dyplom) udziela lekcji gry fortepianowej. Al. Marcinkowskiego 21 Wodna 8. zdg 91 031

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Krawcowa
szuka szyć bielizny poza dom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 677

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek, 28. 1. „Bolesław Śmiały“
Środa, 29. 1. „Szesnastolatka“.

TEATR WIELKI (Opera): Wtorek, 28. 1. „Rose-Marie“
Środa, 29. 1. „Rose-Marie“
Czwartek, 30. 1. „Hrabia Luxemburg“, ceny popularne od 50 gr. do 2,- zł.

TEATR NOWY: Wtorek, 28. 1. „To więcej niż miłość“
Środa, 29. 1. „To więcej niż miłość“.

KINA

Poznań, wtorek, 28. 1.
ALKAZAR: „Pożar nad Wolgą“.
APOLLO: „Niesmiertelne melodie“.
CORSO: „Dwa oblicza“
GONG: „Sobowtór Królewski“.
GWIAZDA: Noce Egipskie.
METROPOLIS: „Zew krwi“
OŚWIATOWE T. C. L.: „Nędznicy II serja“.
RENAISSANCE: „Remo Satan“ oraz „Przybłęda“.
SŁOŃCE: „Zaczął się od pocałunku“.
SFINKS: Czerwona Dama.
SWIT: „Walczą o życie“.
TECZA-Lazarz: „Jaśnie Pan Szofer“.
TECZA-Wilda: „Ostatnia Serenada“.
WILSONA: „Mały pułkownik“.

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego z gotowaniem od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 894

Uczciwa
samodzielną z dobrem gotowaniem przyjmie posadę od 1 w lepszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 984

Kucharka
do wszelkich prac domowych - szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 982

Panienska
z praktyką, kochająca dzieci, zna szyć szuka posady od zaraz. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 980

Starsza
uczciwa szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 978

Poszukuję
posługi do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 009

Wychowawczyni
inteligentna poszukuje posady do dzieci, przechodnej lub stałej. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 008

Były sierżant
w sile wieku z poleceniami szuka pracy jako magazynier, dozorca lub innej, zna język polski i niemiecki w mowie i w piśmie oraz rachunkowość. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 453

Służąca
do wszystkiego z małym gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 827

Panienska
do dzieć lub szyć poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 834

Ogrodnik
kawaler, 7 lat praktyki, poszukuje posady samodzielnej. Karol Mamot, Opalenica, powiat Nowy Tomysl. zdg 90 743

Robotnik
uczciwy z kaucją poszukuje pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 90 746

Krawcowa
damska szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 747

Młodsza
ekspedientka rzeźniczka poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 90 752

Posługaczka
szuka posług na Jeźcach. Oferty Kurjer P. zn. zdg 90 706

Ogrodnik
kawaler, lat 24, z dobrymi świadectwami i poleceniami poszukuje posady samodzielnej. Oferty Kurjer Pozn zdg 90 713

Pielęgniarka
dyplomowana szuka posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 778

Kucharka
inteligentna, samodzielna, przyjmie posadę w kulturalnym domu samotnej osoby lub prołostwie od 15. 2. najchętniej w Ostrowie. Łaskawe oferty uprasza Poznań, Grotgera 1 m. 3 Hania. zdg 90 692

Panienska
inteligentna, wykwalifikowana pielęgniarka zupełna sierota ciężkim położeniu szuka jakiej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 687

Kucharka
do wszystkiego poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 685

Dziewczyna
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 684

Poszukuję
posady stróża lub portjera. Kopnickiej 15 m. 1. zdg 90 678

Dziewczyna
czysta, uczciwa, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 818

Manicurzystka-fryzjerka
poszukuje posady. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 721

Prośba
do P. P. posiadzieli ziemskich. Urzędnik gospodarczy lat 35, żonaty, energiczny rolnik i zamieszany hodowca inwentarza, czynny członek i organizator S. N. prosi o udzielenie jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 733

Młoda
początkująca biuralistka z wykształceniem handlowym poszukuje praktyki. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 718

Aplikant
3-letnia praktyka poszukuje patrona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 737

Gospodyni
kucharka rutynowana, wiek średni szuka posady. - Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 90 756

Dziewczyna
samodzielną gotowaniem do wszystkiego, długoletnie świadectwa poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 971

Dziewczyna
młoda szuka posług. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 970

Gospoia
młodsza 1. 2. smacznie gotuje poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 698

Przyjmę
posługę z poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 997

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego bez prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 993

Praczką
poszukuje stałego prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 991

Fryzjer damski
bardzo dobra siła szuka posady (Posiada dobra klientele). Oferty z podaniem warunków poznańskich. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 990

Gospodyni
kucharka długoletnie świadectwa szuka posady od 15. 2. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 989

Asesor notarialny
Lwówianin, poszukuje posady w okrogach apelacyjnych poznańskim, toruńskim. Oferty Kurjer Poznański zdg 711

Dziewczyna
z prowincji bardzo inteligentna szuka posady do wszystkiego najchętniej do dwóch osób lub jednej. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 049

Kucharka
z dobrem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 036

Dam
300 zł za wyrobienie stałej posady biurowej, inkasenta, woźnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 025

Dziewczyna
pracowita i sumienna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 758

Posługi
poszukuje długoletnimi świadectwami od 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 763

Służąca
starsza pracowita gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 767

Starsza
dziewczyna poszukuje posady 1 do 2 osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 769

Posługaczka
poszukuje posługi zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 773

Dziewczyna
uczciwa szuka posady do dzieć lub do pomocy pani domu Oferty Kurjer Poznański zdg 90 736

Młoda
zdolna, 6 klas wydz., Szkoła Ekonomiczno-Handlowa, poszukuje posady z praktyką, najchętniej jako ekspedientka w branży jubilerskiej. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 719

Służąca
z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 800

Kucharka - gospodyni
wiek 43, szuka posady, ostatnio 7 lat. Oferty Świdzka, Gostyni, ul. Fabryczna, nowe zabudowania. zdg 90 801

Bona
poszukuje posady do młodszych dzieć od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 804

Kucharka
starsza samotna szuka posady. - Oferty Kurjer Poznański zdg 90 807

Poszukuję
posady do lekkich prac domowych, dobrymi świadectwami, małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 810

Praktykant rolny
poszukuje praktyki bez wzajemnego wynagrodzenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 811

Polecam
moja służąca do wszystkiego, bardzo czysta i uczciwa. Informacje tel. 61-81. zdg 90 832

Znana wróźbiarka Adarelli
przepowiada z cyfr, kart, reki. Przyjmuje 10 rano - 9 wieczór, tylko w Poznaniu, Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 90 820

Posługaczka
poszukuje posługi lub posady. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 871

Inteligentna
wdowa, lat 27, szuka jakiegokolwiek posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 90 898

Ekspedientka
z branży kolonialnej trzyletnia praktyka szuka posady od 1. II. lub III. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 847

Młodsza
poszukuje posady na przedpołudnie. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 90 863

Panienska
początkująca - do dzieć szyć, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 849

Młynarz
poszukuje posady 1. 2 lub później, zna prowadzenie motorów, wszelkie reparacje. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 987/8

Posługi
z dobrem poleceniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 926

Panna
z lepszej rodziny szuka posady w piekarni

Rządca gospodarczy
żonaty, lat 48, mała rodzina poszukuje posady od 1. 4. 36. Praktyki 27 lat Kujawach. Poznańskiem, wzorowych gospodarstwach, bardzo dobre polecenia, referencje. Oferty Kurjer Pozn. nr 5255

Młoda
dziewczyna poszukuje posługi. - Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 918

Ekspedientka
branży cukierkowej lub delikatesów, szuka posady, służy referencjami. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 90 917

Wiejska
uczciwa szuka posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 912

Dziewczyna
wśród uczciwa poszukuje posady wszystkiego, gotowaniem, dwóch 3 osób, pierwszego Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 908

Panienska
z znajomością stenografii i maszyny szuka praktyki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 90 901

Dyrektorka
szuka samodzielnej posady lub po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 041

Panienska
szuka posady do składu papieru, księgarń. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 168

Poszukuję
posługi całodzienną, dobre świadectwa i polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 245

27. WOLNE MIEJSCA

Zastępców
z kaucją 40 zł przyjmie fabryka deseni malarskich. Oferty kierować do Kurjera Poznańskiego pod zdg 90 668

Solidnego
przedstawiciela do kolportażu dzieła „XV lat polskiej pracy na morzu“ na prawach wyłączności na Poznań i Województwo Poznańskie poszukuje Skład Główny w Warszawie, ul. Leszno 13 m. 8. zdg 680

Stenotypistka
niemiecki, księgowość potrzebna Warszawie. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 90 455

Rysownik
karykaturzysta, prima, poszukiwany Zamówienia. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 785

Dziewczyna
akuratna, cokolwiek szyć i robótkami do bezdzietnego małżeństwa o ile możliwe z pościela. Zgłoszenia Słowackiego 48, skład zdg 90 749

Służąca
dobrem gotowaniem. - Wielkie Garbary 17 Restauracja. zdg 90 712

Kelner
do restauracji obywatelskiej - kaucja 200,- potrzebny 1. 2. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 694

Potrzebna
ekspedientka do składu wełny i galanterji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 90 759

Panny
do obsługi gości. Klub Gier. - Podgórna 10. zdg 90 891

Chłopaka
lub młodszego piekarza

do rozwożenia pieczywa poszukuje. Sobacz. Sołacka 8. zdg 90 866

Przychodnia
młodsza, uczciwa. Szwajcarska 15 - 7, 18-19. zdg 90 864

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA
DO ZĘBÓW

nr 4 564/5

Posługaczka
do wszystkiego zaraz. Kraszewskiego 1, skład kapeluszy. zdg 90 973

Służąca
do wszystkiego. Wierzbicę 37a. m. 9. portj. 2 923

Posługaczka
młoda, potrzebna. Przemysłowa 29 m. 7. zdg 91 045

Dziewczyna
do wszystkich prac zaraz. Kawiarnia św. Marcina 31. zdg 91 041

Lekarz - dentysta
samodzielną potrzebną. Oferty Kurjer Pozn zdg 90 907

Przedstawicielstwo
odda fabryka konfekcji za kaucję bankowa 20,000 lub hipotekę. - Oferty Kurjer Poznański zdg 90 904

Fryzjer
damsko-męski, dobry ondulatur, potrzebny od zaraz. Markiewicz, Środa nr 5258

Hurtownia
Materiałów Budowlanych poszukuje podróżującego na stałą posadę. Język polski i niemiecki wymagany. Oferty Kurjer Pozn. zdg 91 003

Kucharka
do jadłodajni 1 lutego. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 958

Uczeń
piekarski z dobrej rodziny może się złożyć. Łopiński, Debiecka 32. zdg 90 955

Pomocnik
fryzjerski damsko męski dobra ondulacja żelazkowa. Półwiejska 10. zdg 91 033

Dzielną
zaufaną ekspedientką do prowadzenia składu jubilerskiego potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 919

Pisarz
podwzrostowy potrzebny od 1. 4. energiczny, prowadzący książki gospodarcze, zamieszany do inwentarza. Michałowo n. Pieranie. nr 5258

Akwizytorzy
rozsprzedają książki adresowych Zamkowa 4 b m. 8, wejście Pocztowa. zdg 90 888

Młodsza
dziewczyna, samodzielnie, dobrem gotowaniem 1. 2. Waly Zygmunt Augusta 2. m. 4. zdg 90 885

Kucharka
wykwintna, samodzielna, gotowanie wszelkie prace domowe 1. 2. wyjazd. Świadectwa referencje. Oferty Kurjer Pozn zdg 90 878

Dziewczyna
uczciwa, gotowaniem. - Chwaliszewo 56 - 20. zdg 90 877

Dziewczyna
dobremi poleceniami gotowaniem, sumienna do wszelkich prac potrzebna. Zgłoszenia 5-7. Szkolna 13 m. 4. zdg 90 816

Fryzjer
damski siła pierwszorzędną. - Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 034

Panienskę
do dzieć uczciwa, skromna, mała, szyć, dobre warunki, pranie, Sikińska, Targoszycze, Kobyln. zdg 90 920

Potrzebna
ekspedientka z branży towarów krótkich z odpowiednimi kwalifikacjami. Wielka 22, skład. zdg 91 026

Uczenica
krawieczyca, może się złożyć „Salon Mód“, Ratajczaka 9 - 7. zdg 91 019

Pokojuwa
z praktyką w dobrych domach, posiadająca dobre polecenia, potrzebna do wili. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 91 010

28. ROZRYWKA

Barbara Stanwyk
Obyczajowo-życiowa arcykreacja pięknej kobiety

Czerwona dama
Kinoteatr Sfirks'. zdg 90 534

Kino „Corso“
„Dwa oblicza“. zdg 90 670

Bóstwo kobiet
Carl Brisson w filmie „Sobowtór królewski“ - zachwyca wszystkich najmłodszym tańcem „Viennese“. Pierwszy raz w Poznaniu. Kino „Gong“. portj. 2 929

Londyńska
Maształarska poleca swym byłym com miły wieczór, doborowa orkiestra, gabinet. zdg 90 935

85 złotych!
98 złotych! 120 złotych!
145 złotych! 185 złotych!

- oto skala bezkonkurencyjnie niskich cen naszych znanych niedoścignionych odbiorników

w luksusowym wykonaniu - baterijnych lub sieciowych - na brad zmiany i stały - trzy do czterech lampowych - z wbudowanym głośnikiem - o idealnie selektywnym zasięgu 40 do 60 stacji całej Europy i wspaniałym naturalnym tonie...

Nasze ceny fabryczne umożliwiają kupno niemal

za pół ceny!

Prosimy się przekonać i zadać bezpłatnej demonstracji.

RADJOFON "SP.7 C.O.
ŚW. MARCIN 51. TEL. 3201

Numer domu 57 I.
Pg 2396-5.9

Humor zagraniczny

— Dwadzieścia lat minęło, zanim zrozumiałem, że nie mam najmniejszego talentu!
— To znaczy, że przestałeś zupełnie malować?
— Nie mogę — w międzyczasie stałem się sławny!
(Tribuna - Rzym). S. F.

Co futro - to Edmund Rychter - co ubranie - to Edmund Rychter - co palto - to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata
na miesiąc luty 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji z 3.20, w agencjach w mieście z 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu z 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4.14 kwartalnie z 12.42, pod opaską miesięcznie